

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Az elintézés.

Budapest, január 14.

(s.) Szétrebent ismét egy köd, eloszlott ismét egy félreértés a szabadelvűpárt fölött. Ez a félreértés nem volt az első; hogy utolsó legyen, annak egy feltétele van: a párt minden tagja véssa a lelkébe Széll Kálmánnak a mai pártértekezleten mondott szavait és a szerint is szabja meg minden lépését, amelyre mint a párt tagja határozza el magát. Olyan egyszerű és olyan természetes ez a dolog: ne nézzenek a párt tagjai a multba, hanem nézzenek csak a jövőre, amely nagy feladatokkal terhes. Ez az, amit a párt minden tagjának szeme előtt kell tartania és híven követnie, hogy a párt egységét, teljes együttérzését és zavartalan együttműködését sohasse zavarják többé kinos félreértések, alkalmatlan incidensek.

Azt mondjuk, hogy ez egyszerű és természetes. Azért mondjuk ezt, mert a mostani szabadelvűpárt létrejövételének, az új helyzet megalakulásának ez volt az alapfeltétele. Az új helyzet létrejött a mult ellenére és létrejött a jövőért. Világos tehát, hogy ezt az új alakulást csak a mult zavarhatja, és csak a jövőre erősítheti. A multban minden elválaszt, a jövőben minden egyesít. Akik a multban egymással szemközt állottak, azért egyesültek, hogy együtt, közös erővel, közös igyekezettel és közös egyetértéssel megvalósítsák a jövő feladatait. Az, amire az egyesülést létrehozta, egy közös akarat volt, amely előre, a jövőre felé volt irányozva, s amely a multnak minden keserűségét, összes ellentéteit félredobta, hogy semmi se álljon az útjába a közös célnak, a közös munkának, a közös küzdelemnek. A mult ellenfelei bajtársak lettek. A bajtársi viszonyt minnek megza-

varni a mult emlékeivel? A multaktól le vannak zárva. A lezárt aktákat el kell valahára égetni és hamvaikat kiszórni a szélbe, hogy végképpen tűnjenek el látó szemünk elől.

A szabadelvűpárt mostani összealkotásában Széll Kálmán programja alapján egyesült. Ez a program teljes épségében fenn tartja a régi szabadelvű irányzatot, csak új feladatokkal gazdagította. Akik új tagjai lettek a pártnak, azokat ezek a feladatok hozták ide, s akik bennmaradtak a pártnak, azok elfogadták ezeket a feladatokat. A párt feladataira nézve tehát nincs eltérés a párt tagjai között, amint hogy nem is lehet. Ennek a programnak a megvalósítására vállalt kötelezettséget Széll Kálmán, mikor a párt vezérletét átvette és ez az ő kötelezettsége kötelezi egyúttal a párt minden tagját is. Ami ebből a kétoldalú kötelezettségből a pártra esik, az egyaránt kötelez minden párttagot. Aki Széll Kálmán vezérlete mellett, Széll Kálmán programja alapján tagja a szabadelvű pártnak, azt az a kötelezettség terheli, hogy Széll Kálmánt támogassa programjának megvalósításában, elvállalt kötelezettségeinek teljesítésében. Támogassa, ne úgy, mint a letűnt rendszer követelte, tuskön-bokron át, vakon, megfontolás nélkül; hanem támogassa nyitott szemmel, éber lelkiismerettel. Nyitott szemmel nézze és éber lelkiismerettel fontolja meg, hogy Széll Kálmán kormányzata hűségesen halad-e az a nyomon, amelyet programja kijelöl, hűségesen munkálkodik-e azokon a feladatokon, amelyeknek teljesítésére vállalkozott. De minél hűvebben követi a kormányzati rendszert ezt az utat és minél hűvebben munkálkodik ezeken a feladatokon, annál szorosabb a párt kötelezettsége. Mint egy ember, úgy teljesítse a párt ezt a kötelezettséget és egy emberre való rész kijut belőle a párt minden

emberének. Ezt a kötelezettséget csak egészen lehet teljesíteni, vagy sehogysem. Egészen pedig csak úgy lehet teljesíteni, ha mindenki csak előre néz és senki sem néz hátra.

A mult kellemetlenségeit szándékosan felidézni, bűn volna. Egészen bizonyos, hogy ilyen bűnös szándéka senkinek sem volt. Vigyázni kell azonban, hogy hiba elvétésből se történjék. Nem elég a negatív jó szándék, amely ártani nem akar; pozitív eltökéltség kell és nyugodt eltökéltség minden részen, hogy véletlenül se támadhasson többé félreértés.

Az az incidens, amely ujesztendő napján megzavarta a párt harmóniáját, a mai értekezleten a lehető legteljesebben eloszlott. Az elintézés korrektségéhez a legkisebb szó sem férhet. Falk Miksa férfias önérzettel tett róla vallomást, hogy nem volt akarata bárkinek is a politikai integritását sérteni és a párt egységét nem megbontani, hanem dokumentálni akarata. Ez a férfias, nyílt kijelentés mindenkit megnyugtatót innen is, túl is. Falk Miksa megtehetette ezt a kijelentést, úgy, hogy a maga intakt egyéniségének méltóságán csorba nem esett és a pártnak azt az árnyalatát, amely őt magának vallja, a legparányibb kisebbités sem érthette. Egy tapintatos, őszinte, lojális nyilatkozat, amelynek az a célja, hogy egy félreértést eloszlasson és kiengesztelje azt az érzékenységet, amelyet érinteni nem volt szándéka, a férfiút csak fölemelheti, nem hogy lealázza. Ennek a megismerése benne volt abban a spontán, meleg helyeslésben, amely Falk Miksa nyilatkozatát minden oldalról kísérte.

Ez a helyeslés még fokozódott, mikor Széll Kálmán figyelmeztette a pártot programjára, feladataira és arra a kötelességre, amelyet ez a program, ezek a feladatok reá-

TARCA.

A tizenötödik kereszt.

(A pilisi annaleskből.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Nőgrádi László.

Az annalesek azon részéből való ez a dolog, mely a Szekeres uram írta tizenhárom kereszt után következik. Irván pedig a tizenhárom keresztet Szekeres uram nagy erős vonásokkal a kemény pergamenre, pontokat tesz utána három sorban s csak azután formálja reszkető betűkkel gondolatait, mondván:

„Az első kereszt az Uré, mert ő mindnyájunkért hala meg, következzék pedig ezután a magyar golyóba tizenhárom keresztje, mert ezek legméltóbbak az Ur keresztjéhez és legyen a tied a tizenötödik. Bokor János, kinek egyszerű és a maga együgyűségében jámbor lelkét is lemagasztosítja szent halálra a magasságos bazaszteret.”

... A keményre fagyott föld rögtön mérgeesen taposta Bokor János. Erős bika nyakát lekonyította, mint az öklelni akaró, nagy kezeivel mérgeesen morzsolta a görösöt botot.

— Bizony, akár haragszol, akár nem, azt mondom én neked fiam, hogy nem jó tétellel, mondja az öreg Péteri Menyhárt. Nem jó tétellel, mer' ime mindenki elméne, még a nádszál Jakab fia is, pedig se nem magyar, se nem vót erős, mint te. Ott is veszett, de becsülettel.

Bokor János ümmög, dörmög a Péteri Menyhárt szavaira, csak a keményebb lépésén látszik, hogy nagy az indulata.

— Magam is mentem volna, mondja to-

vább Péteri Menyhárt, de reszket a lábam, nem bír már. Látod, most is. Alj csak meg! Nehéz a lapos is, hát még a part.

Bokor János kénytelen-kelletlen, de megáll. Fehérségével a hó betakarta a mezőt s nagy esendőség mindenfelé.

— Elmentem vóna hát, kiált Péteri Menyhárt, mer' fájt a szívem nagyon akkor is, mikor veres tűzben égett ott az ég Losonc felett. Verje meg az átok — az átok, akik azt tették. Mondta s öklével fenyegetőzve hadonászott. — Hogy te nem mentél el a nagy erdődel, hogy a te lelked nem mozdult meg, fiam, Jani, ej, ej.

Elfojtja a Péteri Menyhárt reszkető szavát az indulat, az ajka mozog csak, de szólni nem tud. Lassan kicsordul szeméből a könnyű, leszalad rovátkás ráncos arcán, riesik a zuzmarás durva szűrre s oda is fagy. Bokor János megmordul, csak úgy bűg az erős vastag hangja:

— Mit tudtam én, hogy a szegény ember is kell.

— Haj, haj, mondja Péteri Menyhárt, mit tudat te? Hát azt tudod-e, mit esekszel most? Tudod-e, rossz hírek járnak felőled. Losoncon voltál, ugye-e?

— Ott.

— Tudom kikkel beszélél. Kopó lettél, fiam, az vagy, azoké vagy, akiknek kevés volt a vér. Vagy nem olyan után szaglálsz-e most is, akit beadhass? No hát itt vagyok én. Adj be, kapsz egy ital pálinkára valót, egy marék dohányt, — adj be, mer' én, ha az erőm engedné, kést vennék a bestiákba és azt mondom, éljen Magyarország. Él az isten, igaz ez s hogy a föld, ez a föld kiveti a csontjaidat, az is igaz leszen és legyen is igaz!

Tompán, reszketve mondta Péteri Menyhárt a maga nehéz szavait, mely sóhajítás szakadt fel a lelkéből, lehajtotta fejét és többet nem szólt.

A szél feltámadt és porrá szítálva hordta a friss decemberi havat. Mikor faluszérlől a pilisi

kocsmához értek, Bokor János megfogta a Péteri Menyhárt szűrét.

— Alljon meg kelmed!

— Ide akarsz menni? Gyere inkább hozzám, ne kuncsorogj.

— Nem megyek, nem vagyok én méltó arra. Kivert kutya voltam, a kivert kutya meg sokfelé téved.

— No, no, ne vedd zokon, amit mondtam, hiszen —

— Nem, Menyhárt uram, úgy van jó, ahogy mondtad, de — — — mondanék valamit.

Bokor János felütötte keményen a fejét, nagyot dobbantott a nagy, esetlen eszímájával s úgy mondta:

— De, nem vet ki ez a föld — isten áldja meg. Sarkon fordult hirtelen, hiába szólította Péteri Menyhárt, hátra se nézett, bement a kocsmába.

— Szegény félretévedt lélek, dehogyan vet ki, hisz ha mind kihányná, aki érdemli, esontokon járnának kövek helyett, mondta Péteri Menyhárt mormogva.

Az emberek Pilisen félve bujnak el, nem is alszanak, mert nagy urak vannak a nádszál Jakab kocsmájában. Négy szuronyos, tollas kalapú zsandár mulat. Cigány ugyan nincs, minek is volna, nem tudna az nekik nótát húzni egy se.

Köztük van Bokor János is. Hej, de hogy mulat! Erős bikahangon még énekel is, dévaj nótákat, szörnyű nótákat énekel, amiért mást elcsuknának, agyonlőnének, de neki szabad. Neki szabad, mert Bokor János tudvalegőleg nagy szolgálatokat tesz. Ő vezeti a hatalom embereit nyomra, ha ide vagy oda akarnak menni. Ismer a környéken minden kis ösvényt, minden falut, házat, csösz-gulibát, borházat. Nélküle keveset érne a szurony, olyan mint a rossz kutya: aki enni ad, annak szolgál.

rónak. Ez az egyértelmű, lelkes helyeslés biztosíték a jövőre nézve. Biztosítéknak vesszük arra, hogy a félreértések nem fognak ismétlődni. Biztosítéknak vesszük arra, hogy minden oldalon ugyanannyi lesz a jókarat ezennel is, mint eddig volt, de egyúttal minden oldalon több lesz az óvatosság, mint eddig volt. Erős a hitünk, hogy az, amit Széll Kálmán mondott, nem volt a miniszterelnöknek egyoldalú óhajta, hanem ezzel is, mint már annyiszor, szerencsés kifejezője volt az egyetemes közhangulatnak. A jövő feladatai és a jelen kötelességei fognak csak élni a párt minden egyes tagjának lelkében; a mult visszavonásának minden emléke és minden keserűsége, amely hozzájuk tapad, nemcsak meghalt, hanem el is van temetve. Ha eddig csak halott volt a mult, reméljük, hogy mártól fogva el is van temetve ez a kellemetlen kadáver. Soha sem volt kedvesebb, üdvösebb temetés. Ennél a temetésnél nincsenek gyászolók, csak örvendezők.

BELFÖLD.

Az első ülés. Hosszu karácsonyi szünete után holnap ül megint össze a képviselőház és ott folytatja munkáját, ahol az ünnepek zöbjével meg kellett szakítania. Holnap e szerint már belefog a *belügyi* tárcza költségvetésének tárgyalásába s ugy kerül majd sorra a többi tárcza, mert hiszen eddig még csak a kisebb tárcák budgetje van letárgyalva. A holnapi ülésben fogja az elnök bejelenteni a szünet alatt történt választások eredményét is, beterjesztvén *Dienes* Márton esongrádi, *Dégen* Gusztáv nagymartoni és *Molnár* Józsiás marosvásárhelyi képviselők mandátumait. (Mert megkerült immár szerencsésen a Molnár mandátuma is, melynek mulatságos eltűnését tegnapelőtt megirtuk). Valószínű továbbá, hogy már a holnapi ülésben beterjesztenek több új törvényjavaslatot is, melyeket *Széll* Kálmán miniszterelnök újvi beszédében előre jelzett.

A szabadelvű párt egysége. A *Falk* Miksa újvi értekezletén közzéadta a szabadelvű párt mai értekezletén közmegnyugtáskeltő módvön intéződött el. Az értekezlet lefolyásáról a következők számol be:

Az országgyűlési szabadelvű párt ma este népes értekezletet tartott, amelyen a napirend előtt felszólalt *Falk* Miksa és a következő nyilatkozatot tette:

„Engedje meg a t. értekezlet, hogy a napirend előtt becses figyelmét néhány percre igénybe vegyem. Legnagyobb sajnálatomra ta-

Széles kedvében nagyokat kurjant, veres homlokán kidagadtak az erek, nagy ökle mint a buzogány le-lecsap az asztalra. Csak úgy zug bele a kocsmába.

— Haj, mondja kurjantva nádszál Jakabnak, igaz-e, hogy magyar lett a fiad, igaz-e?

Nádszál Jakab ijedve huzza be a nyakát, hosszú vékony teste összezúgorodik, bizony nem olyan most, mint a nádszál.

— Hát szólj no, sürgeti Bokor János.

— Jaj, istenem, sohajta nádszál Jakab. Se élő, se holt, úgy meg van ijedve, meg össze is szorítja valami a szívét. Talán az, hogy a fiára gondol, aki már nincs, talán az, hogy látható most ez a Bokor János őt akarja elveszteni. Mi lesz akkor azoknak, akik még vannak s utána élnek. Egyik éppen, egy harapatnyi apróság, ott áll mellette. Könyörgő, kétségbeesett szemeket vet Bokor Jánosra s a kezével reszketve simogatja apró, csepp gyereke bozontos fejét. Bizony mintha azt mondaná: ne bánts, hagyj meg az életem, Bokor János, irgalmazz, nézd ezt a kis férget itt mellettem. De Bokor János nem alkuszik.

— No, Nádszál, beszélj! kiáltja.

— Meghalt, — nem elég ez, jaj elég baj ez, bizony bolondot...

— Ki ne mond, ordítja Bokor János s öles termete kiegyenesedik, felemeli a kezét s a nádszál Jakab vállára teszi. Ez, mint a fű, úgy roppad alatta össze.

— Te bolond nádszál, ne féj. — Hajnalodik-e már? Nézz ki az ablakon. Mit üzensz a fiadnak, mert lehet — — no, mit üzensz, — mondja szakadozva Bokor János.

— Bokor uram, ne tréfáljon, — motyogja nádszál Jakab.

— De te se ám, nádszál. Mióta vagyok én ur. Ne cskoskodj, mit üzensz!

A nádszál Jakab termete megroggyik, fájdalom ül az arca rovásaiba és szörnyű félelem a szemébe.

pasztaltam, hogy azon beszédnek, melyvel új napján a t. miniszterelnök urat üdvözölni szerencsém volt, egy passzusra nagyon kellemetlen félreértésre adott okot, melynek felderítését illetőleg helyreigazítását kötelességemnek tartom. Kijelentem tehát, hogy nekem tavalórl sem volt szándékom bárkit is a párt azon tagjai közül, akik a jelenlegi miniszterelnök kinevezetése alkalmával a pártba beléptek, politikai multjában és működésében érinteni, vagy olyan tételt felállítani, melyből folyólag azoknak belépése a szabadelvű pártba politikai egyenlőségnek vagy integritásuknak legkisebb csorbításával járt volna. En beszédemnek illető helyén csak annak akaratam kifejezést adni, hogy a szabadelvű párt, amely jelenleg a miniszterelnök programja alapján áll, számban megszaporodva, egyesült erővel és lelkesedéssel csoportosul programja és vezére körül. Kérem a t. értekezletet, méltóztassék e nyilatkozatomat tudomásul venni. (Altalános helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Csak néhány szót óhajtok hozzáfűzni a nyilatkozathoz, melyet *Falk* Miksa tett. Kérem sem, tekintisük ezzel a minden tekintetben korrekt és lojális nyilatkozáttal befejezettek az egész incident. Akik itt egyesültünk, azon program alapján állunk, amelyet a képviselőházban annak idején előterjesztettem. E program alapján egyesültünk bona fide minden utógondolat nélkül. Es helyt álltunk ezen programért mindannyian két óra óta. Azokat az elveket akarjuk érvényesíteni, azokat a feladatokat megoldani, amelyeket ez a program magában foglal. Nagy kötelességek várnak reánk az ország és a közügy szolgálatában, nagy felelősség terheli a parlament többségét képező pártot mindig. Hogy ezeknek a kötelességeknek megfelelhessünk, ne engedjünk tért semminek, ami a párt egyetértését, egységét, a pártélet bensőségét érinthetné. (Altalános helyeslés.) Oly sok feladat vár reánk a jelenben és a jövőben, hogy semmi szükség sincs arra, hogy bolgyassuk mi, akik most egyetértünk, azt, mi választott el valaha. Nekünk nem a multtal, de a jelenel és a jövővel kell foglalkoznunk. (Élénk helyeslés.) Kérem, hogy e kérdésben további diskussziót ne folytassunk s térjünk fölötté napirendre. (Altalános élénk helyeslés.)

Élénk kijelenti, hogy az egész párt egyetértéssel tudomásul veszi ezeket a nyilatkozatokat. Ezután áttérvén a napirendre, *Neményi* és *Makfalvy* előadók rövid ismertetése után minden vita nélkül elfogadta az értekezlet a belügyi és kereskedelmi tárcák költségvetési előirányzatait. Ezzel az értekezlet véget ért.

Pestvármegye szabadelvű pártja. Pestvármegye szabadelvű pártja ma értekezletet tartott, amelynek elnökévé báró *Podmaniczky* Gézát, jegyzőjévé pedig *Földváry* Mihály országgyűlési képviselőt választották meg. Az egybegyűlék elhatározta, hogy *Széll* Kálmánnak az országgyűlésen kifejtett programja alapján megalakítsák Pestvármegye szabadelvű pártját és megválasztották ugy a központi bizottságot, mint az

— Csokoljuk, — nyögi fájdalmasan. Feje lehanyatlal nádszál Jakabnak s a tenyerét raptapasztja.

A négy kakastollas vitéz ért is a dologból, meg nem is. Csak annyit lát, hogy Bokor János, ez az óriás, kegyetlenül tréfál a nádszál zsidóval. Osszazsorigitja kezének egy érintésével. Tetszik neki a dolog, buzditják is.

— Nádszál Jakab, sugja Bokor János, most fizetess ezekkel, mert bizony — — no, mondom. Bokor János megint oda ül az asztalhoz, nagy szóval, nagy haraggal, nagy zajjal mulat.

— Hasad a hajnal, kiáltja azután, — gyérünk! Mikor az ajtón kimegy, nádszálának megfogja a kezét: áldjon meg az isten, motyogja, azután elfordul s megy előre az uton arra felé, hol a rovátkás gerineű pásti hegy feketélik.

A keményre fagyott hó esikorog a lábuk alatt, mikor mennek szótlanul, komoran. Elöl Bokor János. A köböküti pusztaúra igyekeznek. Ott lehet valami, ott elbujhatott valaki.

Ki tudja, hogy támadt akkor a gyau? Megmozdult a bokor, megcsordúlt a haraszt: ott valami lehet. Szél volt csak, talán egy elgurult kő. — Nem, ott valaki lehet, akinek dobog még a szive és olyanért dobog, amiért nem szabad. Ki kell oltani, meg kell lojtani, nemuljon el minden, ami él, ne maradjon, csak a rög. Előre! kutatni, szimatolni, esöndes házak szomorú békéjét felverni, mert a szomorúság is bün. Előre! keresni, hál beszélnék hangosan, mert úgy nem szabad; hol susognak, mert susogni se szabad...

A pásti erdő szomoruan ringatta zumarás, fagyott ágait. Mélyeket sóhajtott és nehezeket, nyögött, jajgatott, élesen szisszgett, a sebes szél nyargalászva járt benne s hideg szárnyával leperzselt mindent.

— Erre, mondta s mutatta nagy göresös botjával Bokor János, erre rövidebb az ut.

— Bizony jó is lesz, ezt magyarázza kézzel-

egyes választókerületek bizottságait. A központi bizottság elnökévé báró *Podmaniczky* Géza, jegyzőjévé *Földváry* Mihály választották. Az értekezlet elhatározta, hogy *Széll* Kálmán miniszterelnökhöz a következő táviratot küldi:

A pest-pilis-solt-kiskunvármegyei szabadelvű párt a mai napon megalakultván, melegen üdvözli nagyméltóságodat és az egész miniszteriumot és bizottságj rendiüheteden bizalmáról s arról, hogy hazafias tevékenységében mindenkor híven fogja támogatani.

Báró *Podmaniczky* Géza, *Földváry* Mihály, elnök. jegyző.

A miniszterelnök üdvözlése. *Széll* Kálmán miniszterelnök ma Déváról a következő táviratot kapta: A mai napon régi ellentétek megszüntetéséből egybeolvadt megyei szabadelvűpárt, amidőn nagyméltóságod eddigi kormányzati sikereihez legmegméltóságodban és halátját fejezi ki, kedves kötelességének ismeri nagyméltóságodat és kormányát a jövőre nézve fántörthetetlen ragaszkodása, feltétlen bizalma és önzetlen támogatása felől biztosítani, kérve a Mindenhatót, tartsa meg nagyméltóságodban a jövőben is azon szep-lőden hazafiaság által edzett erőt, kitartást, mely már oly számos szép sikert eredményezett a multban és biztosít egy váruvált sikerdus jövőt. A hunyadmegyei szabadelvűpárt megbízásából gróf *Thoroczy* Miklós pártelnök.

A függetlenségi és 48-as párt értekezése. A függetlenségi és 48-as párt *Kossuth* Ferenc elnöke alatt ma délután 6 órakor a párt rendes helyiségében értekezletet tartott. Az újv alkalmából *Kossuth* Ferenc üdvözölte a párt tagjait. Örömmel jelentette, hogy a párt két új taggal: *Molnár* Józsiással és *Dienes* Mártonnal megszaporodott. A párt ezt örömmel tudomásul veszi és zajosan megjeljenzi az értekezleten megjelent *Molnár* Józsiást. *Szinay* Gyula ismertette ezután általánoságban a belügyminiszteri tárcát, *Csávolszky* Lajos és *Justh* Gyula indítványára elhatározta a párt, hogy önálló indítványt nyujt be a képviselőházban a parlamenti reformról, amelyre vonatkozólag a párt elnöke már 1900. február 12-én határozati javaslatot nyujtott be. Ennek az önálló indítványnak az elkészítésével s a pártértekezlet elé való terjesztésével *Csávolszky* Lajost bízzák meg. A szinművészeti tételnél *Pichler* Győző felhozza a Nemzeti Színház építési ügyét és az ezzel kapcsolatosau felmerült kérdéseket. Ezeknek részletes ismertetése után a párt megbízza *Pichler* Győzőt, hogy be nem váruva a szinművészeti tétel tárgyalását, még a hónap nap folyamán sürgős interpellációt intézzen a miniszterelnökhöz mint belügyminiszterhez a Nemzeti Színház ügyében. A nyugdíjtelénel elhatározta a párt, hogy *Szinay* Gyula határozati javaslatot nyujtson be a főispánok és a miniszterek nyugdíjának eltörlése iránt. A részletes tárgyaláson résztvettek még: *Justh* Gyula, *Pichler* Győző, *Bartha* Ödön, *Kossuth* Ferenc, *Lukács* Gyula, *Benyovszky* Sándor, *Tóth* János és *Szinay*

lábbal a négy tollas vitéz, mert csip a szemé, égeti gonosz lehetetével az arcot, fehér zuzmarával lep be, egész a csontig férközik hideg suhanásával.

Járatlan, töretlen utra térnek, tükön, árkon át, hol csuszni kell, hol kapaszkodni. Bokor János hátra, hátranéz s biztatja követőit.

— Ott leszünk hamarosan, csak még egy kis út. Ott lesztek, mormogja magában, a pokolban úgy is jó meleg lesz.

Leüti Bokor János nagy fejét, villog a szeme, dörmög, mormog, mint a kazán vize, mikor forr. Az ő együgyű lelkében is forr valami. A Péteri Menyhárt szava tüzet gyujtott benne. Tüzet, amely valami csodás melegt támasztott benne. Erős szívről lehullt a durva kéreg s amit iskolában nem tanultott, arra megantitotta Péteri Menyhárt: hogy neki is van valami, habár egy talpatnyi föld se az övé, hogy az apátlan, anyátlan árvának is van anyja, édes anyja.

— No, hát nem vet ki a föld, mormogja, ej, ej.

Szélid szeretettel ütögeti meg a nagy fak törzsét, barázdákat ír le a hóba botjával. Azalatt van a föld, aki szeret, vagy haragszik, ölel, vagy eltaszit, ki-ki miként érdemli. Péteri Menyhárt mondta, az öreg Péteri Menyhárt...

— No álljunk meg, mondja Bokor János és leszurja a botját, erre oldalt mék egy kiesit, hogy megnézzem az utat. Várjanak!

A leszurt botot etthagyja, maga pedig oldalt megy az erdőbe. Bizony jó elmegy, nem is látják már. Bokor János szalad előre, csak úgy porzik nagy eszímál alatt a hó. Szalad, mig el nem éri az ördög árkat. Nagy, mély szakadék, szinte el-metszi a hegyet. Félig betemette a hó, de így is mély: egy kis vékony padló víz át rajta, olyan golyahid-féle, embernek csak, állatnak nem. Istenkisértés rajta jární, de aki megszokta, annak semmi. Bokor János rálep, hirtelen átmegey a tulós oldalra. Nagy, kérges tenyerét a padló alá feszíti. Bizony nehezen enged, le van fagyva.

— Ej, no, — dörmögi Bokor János, — lássuk csak.

Gyula. Végül Kossuth Ferenc elnök felszólította a párt tagjait, hogy a belügyi költségvetés általános tárgyalásában minél élénkebb részt vegyenek.

Belpénés a szabadelvű pártba. Herceg Ferenc országgyűlési képviselő ismét visszatért a szabadelvű párt kötelékébe, amelyből ezelőtt másfél esztendővel kilépett. Herceg már ma este meg is jelent a pártkörben, ahol képviselőtársai örömet üdvözölték.

A forrás- és fürdőügyi országos bizottság a múlt évi október 23-án Széll Kálmán miniszterelnök elnöklése alatt tartott ülésében a fürdőtvénnyavaslatot egész terjedelmében tárgyalta és azt néhány függő kérdés, főleg a pénzügyi rész és a kiszállítási kérdés szempontjából leendő megfelelő átdolgozás végett ötagu albizottságnak adta ki.

Az albizottság elnöke, dr. Münnich Aurél orsz. képviselő, tagjai: dr. Smialovszky Valér orsz. képviselő, Márfy Ede pénzügyminiszeri osztálytanácsos, dr. Némethy Károly belügyminiszeri osztálytanácsos s a törvényelőkészítő osztály főnöke, dr. Ladik Gusztáv, az országos törvénytervező szerkesztője, a balneológiai egyesület gazdasági osztályának titkára és a Császárfürdő volt igazgatója, jegyzője pedig dr. Preysz Kornél belügyminiszeri segédtitkár volt. Az albizottság összes ülésén dr. Chayser Kornél miniszteri tanácsos, a közegészségügyi osztály főnöke is állandóan részt vett. Az albizottság előadója, dr. Ladik Gusztáv a javaslat szövegét átdolgozta és az albizottság dr. Ladik szövegét elfogadván, azt a lefolyt két hó alatt több ülésben megvitatta és tárgyalta. E tárgyalások eredménye az a törvényjavaslati tervezet, amelyet az albizottság Széll Kálmán miniszterelnököt beterveztet. A forrás- és fürdőügyi bizottság legközelebb tartandó ülésének feladata lesz az új törvényjavaslati tervezet végleges megvitatása és a kormányhoz további intézkedés végett leendő előterjesztése. Az albizottság összealkotása a miniszterelnök szerencsés kezére vall, amennyiben azt a feladat megoldására legalkalmasabb szakértőkből állította össze. A miniszterelnök már a belügyi tárca múlt évi tárgyalásán felemlítette ezt a nemcsak embergészségügyileg, de közgazdaságilag is kiválóan fontos ügyet, mint olyat, melylyel foglalkozni óhajt. De már a képviselőházi kijelentése előtt is élénk munkásságot fejtett ki a miniszterelnök a belügyi tárca keretén belül, amennyiben egy fürdő- mint a forrásügyi kérdések óhajait többanképpen meghallgatta s az ott kifejtettek alapján szakértők és a saját előkelő tagjainak véleményét is kikérve, az érdekelteket kormányzati ágak keretén belül az akciót megindította, nevezetesen az idegenforgalom, a helyes reklám és minden lehető támogatás érdekében.

A miniszterelnök legfontosabb intézkedése azonban a forrás- és fürdőügyi országos bizottság megalkotása, amelybe az ügy legkiválóbb országos tekintélyeit nevezte ki. A bizottságot a miniszterelnök már

Nagyot recessen a padló s felszakad. Egyszer-kétszer meglóbálja s azután helyre teszi megint. Öröm ragyog a Bokor János arca, csakugy csillag a szeme, mikor szalad visszafelé . . .

— Itt bizony, ezen kell keresztül menni, magyarázza Bokor János, hogy odaérnek a padló-hídhöz. Mer' hol ennek a gödörnek a végi? alul, a hegylánán? felül, a hegy tetjén? ki megy oda, én bizony nem. Ki botorkál arra, mikor itt a jó ut s nem messze a tulsó oldalon a köbülkúti puszta. Ha madarat akarunk fogni, rövidesen kell azt meglepni, a gyerek is úgy tesz, hát az ember ne tegyen.

Értettek, amit érthettek a beszédéből, de azt látták, hogy Bokor János csak erre akar menni. Rá is lép már a hidra, egyet ugrik is rajta.

Osszenéznek, tanakodnak, valamit mondanak is. Varnyu érti a beszédüket, de nem Bokor János.

— No csak, no, — beszél s már tul is van az árkon.

Kettő összefogódik, utána még kettő, mint a lánc, s azután tanakodva, habozva rálépnek a gőlyahidra. — Egyet lödít az alkotmányon Bokor János.

Nagy roppanás, jalkiáltás hallatszik, a padló meg két ember bele szakad az árokba. Elcsap fölöttük a hó, etemeti mint a víz.

De kettő ott tulnan áll, egyenest mint a cövek. Az egyik harsány hangon kiált valamit. Vájlhoz kapják a fegyvert s egyszerre dördül el két lövés. Bokor János ott tulnan ráesik hosszába a tiszta fehér hóra. Nagy, kérges kezével belemarkol a hóba mélyen, nagyon mélyen . . .

Azt, azt akarta elérni, a földet, akit megbántott, de akire ráhullott engesztelésül az ő piros vére is . . .

Egyett hörgött, hanyatt fordult . . . éppen akkor kelt fel a nap . . .

1900. június 19-ikére hívta egybe és a saját elnöklése alatt tartott ülésben a törvényjavaslati tervezet előadására Münnich Aurél orsz. képviselőt, továbbá az idegenforgalom kérdésének előadására három, és egyéb fontos kérdőpontokra 9 más előadót kéretelt fel. Ugyanezen a napon tartott meg a miniszterelnök kezdeményezésére a kereskedelmi miniszteriumban a kereskedelmi miniszter személyes vezetés alatt az idegenforgalmi ankét. Alig hogy az előadók jelentéseiket beterveztették, a miniszterelnök október 23-ára hívta meg az országos bizottságot és minthogy az onnan kiküldött albizottság is elvégezte szakavatott működését, úgy látszik, hogy ez az érdekeltek által már régen óhajtott és 10 év óta vajdó közérdeklő szükséglet végtére kedvező megoldást nyer.

A mostani javaslatnak gerince az 1876. évi közegészségügyi törvény XIV. fejezetének (100—108. §§-ok) modern kialakítása és az ott már inicitál kedvezményeknek megfelelő és az ipari és a helyierdeklő vasuti törvények hasonlósága alapján való kiegészítése. Szerencsés megoldást nyer a javaslatban így az a kedvezményekre vonatkozó, mint a pénzügyi rész.

Hazai fürdőügyünk épp oly vagy még vitiózusabb mint a hazai ipar kérdése: ezt is, azt is a világ, illetve Ausztria versenyre tette tönkre. Mindkettő, úgy az ipar mint a fürdőügy tökeszegénység folytán külső segílyre szorul. A fürdőügynél nem közvetlen anyagi államszegélyről van szó, hanem csupán a szükséges hitelnek állami közvetítés útján való biztosításáról. E megoldás az államkincstárnak végeredményében alig kerülne valamibe és e hitelközvetítés által a hazai fürdők bruttó bevétele évenként legalább ugyanilyen összeggel emelkednék az által, hogy a külföldi kényelmet megszokott hazánkfiainak tekintélyes része az e téren is megindult hazafias akció következtében hazai fürdőinket látogatná. Ez a néhány milliónyi bevételek, mint az ország egész területén jól megosztott közmunka is fog hatni, ami a mai közgazdasági állapotok mellett szintén eléggé nem létányolható.

Teljesen modern a javaslat utolsóelőtti szakaszában foglalt rendelkezés, melyet szözerint idézünk:

Az ásványvízfürdők és források az egész országra kiterjedő avagy egy szűkebb érdekeltségi körre szorított szövetkezetekké alakulhatnak a végből, hogy ily módon a kezelés, a hűdteések, berendezési és fogyasztási cikkeik beszerzése, szakértők igénybevétele, a kezelő személyzettel való ellátás és más közös érdeklő feladatok megoldása egységes elvek szerint történhessék és a közös vállalkozás útján megkönnyíthessék.

A pénzügyminiszter felhatalmaztatik, hogy az ilyen szövetkezeteknek az országos központi hitelintézetekhez kölcsönbe leendő felvételét — előterjesztésekre — engedélyezhesse.

A javaslat minden ízében modern és üdvös s ha törvényre lép, a modern állam azon alkotásai közé fog méltóan soroztatni, amelyekkel a nyugati kultúra hasonló intézményeit megelőzzük és hazai fürdőinket a nyugatiakat utolérjük.

KÜLFÖLD.

A csehok új taktikája. A prágai Politik egy csehországi képviselő tollából cikket közöl, amely a cseheknek egészen új taktikát ajánl, még pedig a magyar kiegyezés tárgyalásának sürgetését. A ravasz kis ajánlat a cikkben ilyenformán van megszövegeztve:

Az osztrák kormány, amely a mult Reichsrath elé teresztett nyelvtörvényvel oly keserű tapasztalatokat szerzett, aligha fog egy új nyelvtörvényjavaslatot benyújtani. E tényről szemben felmerül az a kérdés nem volna-e helyes a nyelvkérdés további fejlődésével addig várni, míg kedvezőbb idők járnak. Talán lehetséges, hogy később, a megváltozott politikai viszonyok mellett a cseh hivatalos nyelvet sokkal ósőbban kaphatjuk meg. Várjunk tehát, mert hiszen várhatunk. Először is rázkódtassuk meg a német baloldalnak azt a szilárd pozícióját, melyet felfelé kivívott magának. Fogjuk meg őt a megsérthető helyén — az Achilles-sarkán, és ez a magyar kiegyezés.

A magyar kiegyezés tárgyalásának sürgetése sokkal élesebb fegyver a cseh képviselők kezében, mint a legviharosabb obstrukció. Az állítattott, hogy Badeni annak idején a nyelvrendeletek kibocsátásával vásárolta meg a cseh képviselők hozzájárulását a magyar kiegyezéshez. Ha ez igaz, akkor a cseh képviselők most amikor a Badeni-féle nyelvrendeletek vissza vannak vonva, szavuk már nem köti többé. Még csak arra sem kötelesek, hogy a kiegyezés ellen szavazzanak, hanem egyszerűen lábhoz állítják fegyverüket és nyugodtan nézhetik, hogy sikerül a baloldalnak a kiegyezést megmenteni. Mert a kiegyezés számára szavazatok kellenek, a Reichsrath többségének szavazatait és ezeket csakis ott kell venni, ahol kapni lehet

őket. A baloldal azonban eddig mindig jobb kiegyezést követelt. Hát ezt követelni kell most is, de követelni kell Magyarországtól, nem pedig az osztrák Reichsrathtól. Csakhogy ott a német baloldal csakhamar rá fog jönni, hogy követelni könnyebb, mint elérni. A magyar kiegyezés tárgyalásának sürgetése tehát a legfontosabb földet. Égetőbb, mint minden más, sürögősebb mint a budgetprovi-zórium és a beruházási kölcsön. Először ezt kell elintézni, hogy aztán a többi fontos földadatok teljesítéséhez is hozzáláthassunk. Mert a kiegyezés kérdéseinek elintézése nélkül a nemzetközi kereskedelmi szerződések megújításához sem foghatunk hozzá . . .

Franciaország kormányformája. Nagy feltűnést kelt a Peterburgszkija Vjedomosztó tegnapi vezércikke, amely egészen nyíltan taglalja annak a lehetőségét, hogy Franciaországban esetleg megváltozhatik a kormányforma a legközelebbi jövőben. A nagy orosz lap annyira belemelegedik ebbe a tárgyba, hogy már most jónak látja ennek az eshetőségnek következményét levonni. A Vjedomosztó szerint Franciaország súlyos belső válságon megy át. A válság egyik legkomolyabb tünete az az agítáció, melyet bizonyos francia és orosz lapok a francia-orosz szövetség ellen folytatnak. A dolgok mostani állása mellett nem lehet valószínűtlennek tartani a kormányforma megváltozását. Ezáltal azonban a francia-orosz szövetség alapjait megrendülne, mert a harmadik köztársaság védelmi politikát követett, míg minden más kormányforma, akár császárság, akár katonai diktatúra legyen az, kénytelen volna agresszív politikát követni. Ebben rejlik az európai béke föveszedelme. Az összes hatalmaknak ezért feszült figyelemmel kell követni a franciaországi események folyamát.

Oroszország a békéért. Kellemesebb költészetési jelentést már rég olvastunk, mint azt, amelyet egy pétervári távirat közvetít velünk. Az orosz birodalom költségvetésének keretében megszólal a békevédő cár hangja s biztosítja a világot, hogy a hatalmas monarchia nem gyöngeségből, hanem éppen erejének tudatában a világbéke fömmentására törekszik. A jelentésnek ez a reánk nézve is fontos része így szól:

Ami a kínai események közepette bizonyos vigaszt nyújt, ez az a tény, hogy ez alkalommal teljes világszágában megnyilatkozott az orosz cár őszinte békeszeretete. Midőn az orosz cár fennköl szözata mindenható elhatott és mindeneket békére buzdított, midőn az orosz cár Oroszország békés sándékeit proklamálta, akkor nagy keresztény művet hajtott végre. A kínai zavarok által teremtett súlyos helyzetben is az orosz cár minden gondolata a béke föntartására irányult. Minden intézkedés, melyet Kínában tett, csak erről az óhajról tesz tanúságot. Csak kénszerítve és hogy a pekingi képviselők megvédelmezze és az orosz alattvalók, valamint a többi európai alattvalók életét megóvja, vett részt Oroszország a katonai hadműveletek ama sorozatában, melyek Peking megszállására vezettek. Csak midőn a fölkelő kínaiak az orosz határt minden ok nélkül megsértették, Blagovicsenszket ostromolták és a vasutat bombázták, csak akkor határozta el az orosz kormány, hogy csapatai Mandzsuriába bevonuljanak. Mindezek ellenére Oroszország az általános megnyugvás míven dolgozott és a változhatatlan jóindulat viszonyának gyors helyreállításán a kínai birodalomban.

Legszélesebb határainkat azzal a rendületlen szilárdsággal védelmeztük meg, amelyet Oroszország mindenkor tanusított a támadóval szemben. Midőn Oroszország határait megvédte, egyszersmind Kínában magában mindent megtett, amit egy keresztény hatalom kötelességei eléje szabtak: elnyomta a törvényes rend és a kínai kormány ellen irányuló fölkelést, s megvédelmezte az európai alattvalókat a fölkelő tömeg erőszakával szemben.

Midőn ily módon cselekedtünk, nem azért tettük ezt, hogy hasznot érjünk el, hanem az egész emberiség szolidaritásának tudatában jártunk el. Mindez megafolhatatlanul bizonyítja, hogy Oroszország nagymértékben békeszerető, még pedig nem azért, mert győnge, hanem azért, mert erejének tudatában van. Oroszországnak, mely képes volt máról holnapra ily óriás erőt sikra állítani, nem kell félnie semmi veszedelemtől, bárholnan jöjjön is. Oroszország nem használja föl hatalmát arra, hogy titkos, őnső célokat kövessen. Az orosz cár békeszerető szándékaiban nagy keresztény fejedelem, aki nem hajlik más impulzusra, mint a saját szívének szavára és akit az ideális igazság és az emberiség javának érzelmei töltönek el. Az orosz cár nagyszerű példáját adta a világnak, hogy Oroszország rendkívüli hatalma mely békeszeretettel párosul. A szélső Kelet eseményei azonban bizonyítják, hogy hazánk nyugodtan tekinthet a jövőbe, haladván az uralkodó fenköl akarata által kijelölt uton.

Az ausztriai választások.

— A Budapesti Napló táviratai. —

Bécs, január 14.

Ma volt a döntő választások napja. A keresztény-szociális párt, amelyet nagyon elkeserítettek a veszteségek, ma akarta kiközösíteni a csorbát és minden erejével azon volt, hogy Bécs városa két kipróbált szabadelvű kerületet elhódítsa. A kardinálistól a templomi szolgálóig, az ősi arisztokratától a kocsisig minden keresztény-szociális pártbeli talpon volt a Bel- és a Lipótvárosban. De hasztalan. A szabadelvű-párt nagy többséggel választotta meg négy jelöltjét a Belvárosban és megtartotta a lipótvárosi mandátumot is. A Belvárosban az abszolút többséget tul 40-60 szavazatnyi többségük volt a liberális jelölteknek.

Vidékéről is a keresztény-szociális párt vereségét jelentik. *St.-Pölten* és *Baden* liberális képviselőket küld a parlamentbe, holott eddig a keresztény-szociálisok erős fészke volt ez a két kerület.

Az antisemiták aligha fogják kiheverni a mai vereségeiket. *Korneuburgban* és *Bécsújhelyen* pólválasztás lesz.

Erdekes a választás számaránya az ötödik kerületben, ahol *Strobach* mindig igen nagy többséggel szokott győzni. Ma *Strobach* 3800 szavazatot kapott, liberális ellenjelöltje pedig *három-ezernél* is többe, amiből nyilvánvaló, hogy Bécsben erősen gyarapszik a szabadelvűek tábora.

A keresztény-szociális párt maig *tíz mandátumot* veszített.

Bécs, január 14.

A mai reichsráthi választásokról eddig a következő jelentések érkeztek: megválasztottak *Linz*: (kereskedelmi és iparkamara) *Dierzer Emil* (német haladó), *Troppau* nagybirtokosság: *Hirsch Gusztáv*, báró *Spens Emánuel* és báró *Sedlnitzky Ernő* (alkotmányhi), *Innsbruck* nagybirtokosság: *Treunfels apát* (klerikális), *Grabmayr*, gróf *Marzani*, gróf *Terlago* és gróf *Trapp*, *Parzeno* nagybirtokosság: *Polesini marquis* (olasz liberális), *St.-Pölten*: *Völki Vilmos* (német haladó), *Kissebseben* maradt *Jax Gottfried* eddigi képviselő (keresztény-szociális), *Baden*: *Marchet Gusztáv* tanár (német haladó), *Saaz*, *Schücker Zdenko* (német haladó), *Tetschen*: *Tschann* (német radikális).

Bécs, január 14.

A reichsráthi választásokról a következő újabb jelentések érkeztek. Megválasztottak: *Klagenfurt*: (kereskedelmi és iparkamara) *Hinterhuber Herman* (német néppárt), *Grác*: (kereskedelmi- és iparkamara) *Hanisch Ferenc* (német néppárt), *Krems*: *Klewein E.* (német néppárt).

Bécs, január 14.

A második kerületben megválasztottak *Vogler* és *Neumayer*, a VI. kerületben *Pattai*, a VII. kerületben *Gessmann*, a IX. kerületben *Weisskirchner*, a XVI., XVII., XVIII. és XIX. kerületben *Liechtenstein Alajos* herceg, a VIII. kerületben *Schlesinger József*, az V. kerületben *Strobach Józsefet*, a III. kerületben *Steiner Lipót*, az I. kerületben *Kopp*, *Omer*, *Noske* és *Wrabetz*, a IV. és X. kerületben *Mayrader*, a XI., XII., XIII., XIV. és XV. kerületben *Schneider Ernő*.

Kulturharc Franciaországban.

Budapest, január 14.

A francia képviselőházban mára volt kitűző a *Waldeck-Rousseau* kabinet kongregációs javaslatának a tárgyalása, melynek megkezdése előtt azonban a *Senat*-féle interpellációt kellett letárgyalni. Ez interpelláció, melyet a kormány akarta ellenére tűztek ki tárgyalásra, a *pápnak Franciaország belügyeibe való beavatkozása* ellen irányul. A mai helyzet, mint egy párisi táviratunk konstatálja, nagyon hasonlít az 1894-ikihez, amikor a pápa tiltakozó levelet küldött az összes francia püspököknek az egyházi javak számadásáról szóló törvényjavaslata ellen. A pápa tiltakozásának az lett a következménye, hogy *Casimir-Perier* akkori miniszterelnök nagy energiával tiltakozott a pápnak Franciaország belügyeibe való beavatkozása ellen. A pápa ma a kongregációkról szóló törvényjavaslat ellen tiltakozik és kormánykörökben erős a meggyőződés, hogy *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök ma nem kevesebb energiával, mint annak idején *Casimir-Perier*, védelmére fog kelni az állam auctoritásának s hogy a miniszterelnök nyilatkozata a képviselőházat, tudniillik a többséget, teljesen meg fogja nyugtatni.

A kongregációkról szóló törvényjavaslat elfogadása kétségtelen; még a progresszisták között is sokan lesznek olyanok, akik legalább a törvény ellen szavazni nem mernek. A kormány helyzete kissé kényes lett ugyan az által, hogy *Waldeck-Rousseau* *Senat* interpellációjának tárgyalása ellen nyilatkozott, de a miniszterelnök azt hiszi, hogy energikus nyilatkozatával elhárítja a nehézségeket. Ez a vita bevezetés lesz a kongregációkról szóló javaslat tárgyalásának.

A radikális pártok ma jelentik, hogy ennél a tárgyalásnál a következő programot fogják képviselni: *A konkordátum fölmondása*, a kongregációk teljes elnyomása, a *közoktatás monopóliusa* az állam részére, a polgári hatalmak föltétlen fölébvalósága.

A jobboldali pártok és különösen a nacionalisták a törvényjavaslat ellen az obstrukció fegyverével szándékoznak harcolni.

Páris, január 14.

A képviselőház mai ülése igen látogatott volt. Először is *André* tábornok hadügyminiszter előterjesztette a tartalékos tisztek besorozásának könnyítéséről és a hadkötelesek testmagassága minimális mértékének leszállításáról szóló törvényjavaslatokat; azután *Salis* a *Russie* hajótörése ügyében tett kérdést, kiemelve a mentők hősiességét, de sajnálva, hogy hiány volt mentésszervezőkben.

Lenessan tengerészeti miniszter azt válaszolta, hogy Franciaországban nincs racionális mentési rendszer. Ő minden lehetőt meg fog tenni, hogy a tengerpartokon javítsa a mentéshez való előkészületeket. (Tetszés.) Következett azután az interpelláció.

Senbat (szocialista) előterjeszti interpellációját a Vatikánban Franciaország belügyeibe való állítólagos beavatkozása tárgyában.

Kérdezi, vajjon a kormány nem tiltakozott-e a pápa legutóbbi levelének közzététele ellen, melyet a párisi érsekhez az egyesületekről szóló törvényjavaslat ügyében intézett.

Ribot azt hangoztatja, hogy a pápának joga van szavát felemleni, mihelyt azt hiszi, hogy a vallási érdekek fenyegetve vannak. (Tetszés a jobboldalon és a centrumban.)

Waldeck-Rousseau miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány a pápa levelében nem lát fenyegetést, de nem fogja megengedni a pápa befolyását az egyesületekről szóló törvényjavaslati ellenséges értelemben, mihelyt a javaslat törvénynyé vált. Hozzáteszi, hogy a pápának, mint a katolikusok lelki fejének vannak jogai, de az államnak is vannak jogai, melyet a konkordátumban biztosítottak és melyeknek ő tiszteletet fog szerezni. Végül kijelenti, hogy ő a türelem eszméjét vallja, de egyuttal az állam jogai megóvásának elvét is. (Tetszés.)

Ribot teljesen hozzájárul *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök fejtegetéséhez, mire a vita véget ért.

A miniszterelnök a következő napirendet fogadja el: A képviselőház helyesli a kormány nyilatkozatait és számít szilárdságára, hogy az állam jogait biztosítsa.

A napirend első részét 469 szavazattal 95 ellenében, második részét 310 szavazattal 92 ellenében elfogadták. Különböző képviselők módosítványokat indítványoztak a napirendhez, amelyeket azonban a képviselőház egytől-egyig elvetett és azután az egész napirendet elfogadta.

A délafrikai szabadságharc.

London, január 14.

Fokvárosból jelentik: A boerok inváziója ellen tett katonai intézkedéseknél most szerepeltek először önálló fegyvernemként bicikli-szakaszok. A bicikliket nem küldték ki egyenként pusztá kénkedésre, hanem százával közösen a lovasság előtt, amelynek sok tekintetben használhatóbbak, sokkal gyorsabban mozognak, naponként hatvan kilométer utat tesznek, könnyebben kezelhetők, abrakalása nem szorulnak és a pneumatik börtüszata ellenállásra képesebbé teszi. Mindenik szakasz el van látva mindazzal, ami a kerékpár kijáratához és felszereléséhez szükséges. Az ellenség közelében a kerékpárok leszálnak és csak két embert hagynak vissza a kerékpárok őrzésére. A többi karabélyt fog és előrenyomul. Az első kerékpár-űtközet *Kalvinia* mellett volt, ahol a kerékpárosok megakadályozták a boerok előrenyomulását.

London, január 14.

A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából e hónap 12-éről: Nyolcszáz boer *Beyer* parancsnoksága alatt ma reggel a Kaalfonteinbe vívó táviróvonal szétrombolása után megtámadta a harmadik pályaudvart Pretóriától délre. A helyőrség százhusz emberből és egy hadnagyból állott. A boerok körülzárták az állomást és állandó fegyvertüzelést folytattak ellene. Egy angol katonának sikerült a boerok sorain át az olifontei pályaudvarra eljutni, a honnét Pretóriába táviratozott egy páncélos vonat kiküldéséért. Haladéktalanul erősítéket küldtek. Időközben sikerült a helyőrségnek a boerokat visszaszorítani a nélkül, hogy veszteséget szenvedett volna. A boerok három sebesültet hagytak hátra. Mielőtt visszavonultak, levegőbe röpítették a Kaalfonteinba vezető vasutat.

London, január 14.

Lord *Kitchener* jelenti Pretóriából e hónap 13-áról, hogy különböző űtközetek voltak, melyekben a boero-

kat visszaűzték. A veszteség mindkét részről csekély. Egy űtközetben *Senecal* mellett elesett *Dupres* parancsnok és nyolc boer.

Fokváros, január 14.

Százhusz boerból álló osztály bevonult Tullbagliklooba, Fokvárostól száz mérföldnyire. A beaufortwesti kerületben is mutatkoztak boerok.

Hága, január 14.

A németalföldi délafrikai egyesületek ötszáz tagja egyenkint elutazott *Laurenço-Marquezon* át a harcokra. *Herzog* parancsnok, aki az inváziót vezeti, azelőtt bíró volt Pretóriában s most harmincöt éves. *Herzog* *Amsterdamban* végezte jogi tanulmányait.

London, január 14.

Lord *Roberts* magánúton megkérte a lord-mayort és más londoni mayorokat, hogy a nekik szánt díszpolgári oklevelek átadását halasszák el, mert úgy érzi, hogy a Délafrikában ma uralkodó szerencsétlen körülmények mellett egy ideig semmiféle ünnepeket sem kellene tartani.

HIREK.

Budapest, január 14.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Január 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A király Budapestben. A király egész udvartartásával február közepén Budapestre érkezik. Az udvar itt időzőse idején több udvari ebéd és február 19-ikén, farsang utolsó napján, udvari bál lesz a budai várban. A király érkezésére való tekintettel rendezik az idei évad két nagy farsangi ünnepélyét, a jurista-bált és a kenyér-bált a farsang-végén, ezen a két bálon ugyanis ő felsége meg fog jelenni. A budai királyi várpalotában legközelebb megkezdik az előkészületeket az udvar fogadására.

— Főhercegi család Madridban. Frigyes főherceg leányaival, *Mária Krisztina* és *Mária Anna* főhercegnőkkel ma délután Madridba érkezett és a királyi palotába szállott. A főhercegi családot Spanyolországban minden állomáson ünnepiesen üdvözölték a hatóságok.

— A primási udvarból. Dr. *Kohl* Medárd samosatai fölszentelt püspök, ki *Vaszary* Kolos bíboros herceg-primás követeként dr. *Nemes Antal*, budavári apát-plébános kíséretében Rómában volt, ma visszaérkezett Budapestre és átvette ismét hivatalának vezetését. Dr. *Walter Gyula* pápai prelátus, primási irodavezető, aki dr. *Kohl* Medárd püspököt a hercegprimás személye körül való teendőkhöz helyettesítette, ma visszautazott Esztergomba, hogy ott a primási irodavezető teendőket ismét fölvegye. A központi papnevelő intézet előjárósága *Várossy Gyula* prelátus-kormányzó és *Risán Mihály* pápai kamarás-igazgató vezetésével ma délelőtt tisztelettel *Kohl* Medárd püspök-nél, hogy őt új tisztségében üdvözölje és neki szeretését kívánjon. A hercegprimás a körülményekhez képest elég jól érzi magát. Lakosztályait azonban a zord idő miatt nem hagyhatja el, látogatásokat sem igen fogadhat és a tisztelőket *Kohl* Medárd püspök fogadja.

— A braganzai herceg mulat. A kolozsvári *Ujság* című lapból vágtuk ki azt az újdonságot, ami itt következik. Az *Ujság* vízszont *Debreceenből* kapta a tudósítását. Ez a történet:

A braganzai herceg estlye. Az Emke kávéház törzsvendégei tegnapelőtt este azon vették észre magukat, hogy egy csomó munkás ember állt be a kávéháza és se szó, se beszéd, neki fektésznek a legszebb biliárd asztalnak s a vendégek közt nagy erőfeszítéssel kicipelik a kávéház előtt álló teherkocsira. A hűleendő vendégek spekulálni kezdtek, hogy mi történhetett itt? Miért viszik el a munkás emberek a biliárd asztalt? Mi végre az előzékeny személyzet révén kiderült, hogy *Ferenc József* braganzai herceg, a Vilmos huszarezred hadnagya, lakásán mulatván, a hogy az előzékeny házigazda a biliárd-sportot kedvelő vendégeiről is gondoskodik, telefonon sürgősen megrendelte az Emke kávéházból a legjobb biliárd asztalt.

Jó vendég lehet ő felsége. Mindenféle csiribiri stammgasztnak nem igen adja kölcsön a biliárdját a kávé.

— Kiténtetés. A király *Zoltán Géza* győri itélőtáblai tanácselnöknek, nyugalmaztatása alkalmából, az igazságszolgáltatás terén szerzett érdemei elismeréséül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Egy golyó.** Parányi ölomdarab, alig elegendő arra, hogy egy kolibri jóllakjék vele, még ha manából volna is és mégis elegendő arra, hogy egy hatalmas, duzzadó életterével teljes férfi életét menten kioltja, ha a szíven röpti keresztül a gyilkos kezétől irányzott revolver. Parányi golyócska, mely egy ország rajongva szeretettel fejedelmét küldte az örök enyészetbe. Erről szól most egy mélabus ének. A három revolvergolyó közül, amely Umberto királynak a mellébe furódott, egyik a szívet járta át. Kiveték a meghalt király hullt teteméből mind a hármat s a törvény emberei gondosan őrizték az öldöklő ölmuszemetek mind mostanáig, mikor az általános fájdalom már elszibbadt, a mélységes gyász már megnyűlt. Az idő — hiába! — telik s telésével lassankint elcsitul, eltempul minden indulat. Csak egy kebel őrizte híven, változatlanul a nagy, igaz keservet, egy szíven volt ama gyászos perekek óta minden dobbanása egy-egy megújuló fájdalom, annak a szívenek, amely társa volt annak a másik szívenek, amelyet az a gyilkos golyó altaljt. . . . És a törvény emberei odaadták Margit királynénak azt a szív-látta golyót, hadd őrizze tovább ő, s hordja ott a saját szíve fölött, hadd érezze át minden verésével újra annak véstes pillanatának a fájdalmát. Kegyeletből tették? Vigaszt akartak nyújtani a vigasztalannak? Nem félnek-e, hogy annak a parányi golyónak az ölmusza nehezebb talán lenni, mint egy egész földgolyó összes éreivel együtt? Avagy — ki tudja? — talán a fokozott fájdalom fogja végre meghozni az enyhülést annak a színtelentl sajgó asszonynyi szívnek? s a golyó, amely megölte az egyik szívet, gyógyító talizmán lesz a másikon...

Róma, január 14.

Az igazságügyminiszter ma átadta Margit királynénak azt a revolvergolyót, amely Umberto királynak a szívet áltarta.

— **Ferdinánd fejedelem házassági terve.** Belgrádban azt beszélik, hogy a bolgár fejedelem el akarja jegyezni Xónia hercegnőt. Erre következtetnek abból is, hogy Ferdinánd fejedelem legközelebb meg fogja látogatni a szerb királyi párt Nisben, ahol ugyanakkor Danilo montenegrói trónörökös is látogatásban fog járni. Danilo herceggel pedig csak a napokban találkozott a bolgár fejedelem Bécsben.

— **Otthon.** Hazaérkezett immár 6 fénysége, a perza sah. A nap fiát, mint Teherán-ból táviratozzák, Nagy lelkesedéssel és kitörő örömmel fogadta székvárosa. Napok hosszat ünnepelte Teherán a nagy eseményt. A császári palotához vivő utvonalon diadalívek emelkedtek s a sok tarka lobogótól a házak alig látszóttak. A legkülönfélébb felirások magasztalták a királyok királyát. A legköltőibb felirások egyike azt mondta, hogy: *A sah a mi holdunk és Teherán az ő menybolygója*, Mikor a sah a városba érkezett, miniszterei és díszbe öltözött tisztviselői fogadták, akik keleti szokás szerint tányéron kenyeret és sót tartottak eléje. A miniszterelnök üdvözlő beszédére a felségés császár is megszólalt s kijelentette, hogy Európában nagyon jól és hasznosan töltötte idejét. A városba ezután nyolc gyönyörű lova díszkocsiban hajtattatott be *Muzaffer-ed-Din*. Kocsija előtt egy szakasz lovaskatonák, ezeknek élén pedig a katonai zenekar vágatott. A nép lelkesedéssel éljenzett mindenfelé, amit a felség, immár európai szokás szerint nyájas fejbólintásokkal köszönt meg. Amíg Európában nem járt, soha sem szokta volt viszonzni a köszöntéseket. Kocsija után követlenül az arisztont szállító fogat következett, csak aztán kerültek sorra a főméltóságok.

— **A német császár ajándéka.** Vilmos császár keleti utazásának emlékére művészi márványkutat ajándékozott a szultánnak, melyet a török fővárosban állítottak föl. A kut ünnepi átadása január huszonehedikén fog megtörténni. Az ünnepre a *Moltke* iskolahajó érkezik Konstantinápolyba, január huszonekettedikén. Ettől a naptól fogva 27-éig, mindenféle ünnepek lesznek a német hajó tisztjeinek tiszteletére. Január 27-én, a császár születése napján, reggel istentisztelet lesz a német nagykövetségen s utána beszentelik a császár ajándékát.

— **Pertik tanár a pestisről.** A kormány a mult esztendőben a pestis tanulmányozására tudvalegőleg Glasgowba küldte dr. Pertik Ottó egyetemi tanárt, aki tapasztalatairól terjedelmes jelentést tett a belügyminiszternek. A tudós tanár január 16-ikán, szerdán délután hat órakor előadást tart a pestisről az egyetemi élettani intézetben, glasgowi tapasztalatai alapján. A pestis-járvány ellen teendő preventív intézkedések ügyével behatóan foglalkozott a budapesti tudományegyetem orvosi kara is s megállapodásairól

jelentést tett a közoktatásügyi miniszteriumnak. Az orvosi kar határozatait közölni fogják az összes egészségügyi hatóságokkal.

— **A porosz egyenruha reformja.** A porosz királyság kétszáz éves jubileumának emlékére meg fogják változtatni a hadsereg egyenruháját is. Hogy mi a célja ennek a reformnak, arról nem szól berlini táviratunk. A császár elrendelte, hogy az eddigi kék díszkabátot ezental csak ünnepi alkalmakkor és társaságban viseljék a tisztok, szolgálatban pedig szürke kabátot hordjanak, amelynek szabása éppen olyan, mint az osztrák és magyar közös hadseregben szokásos kabáté. De van ezenkívül még egy újítás is, nevezetesen az, hogy az egész hadseregben általánossá teszik a világos-barna, természetes bőrszíni eszmaiveletet, amilyen eddig csak a lovas-vadászoknak volt.

— **A közigazgatási bizottság és az élelmiszer-hamisítók.** Az élelmiszerek hamisítása az a bűn, amelynek büntetésében nem ismernek enyhítő körülményeket a hatóságok. Ha meggondoljuk, hogy a hamisítók voltaképpen ennek a nagy városnak az egészségével játszanak a maguk nagy haszna kedvéért, helyén is van a kiméletlen szigor s némileg megnyugtató az, hogy a közigazgatási bizottság nemcsak hogy nem enyhíti az első fórum által kiírt büntetéseket, hanem még súlyosítja. Ami nem megnyugtató, az az, hogy a hamisítások száma ennek dacára se apad. A közigazgatási bizottság elé ma újra egy esomó tej és egyéb élelmiszer-hamisító ügye került s a bizottság a legtöbb esetben fölemelte a rájuk már kiszabott büntetés összegét. Némelyiket pedig elzárásra ítélte. A mai büntetések a következők:

Bajári András gombai földmivest 3 napi elzárásra és 30 korona pénzbüntetésre s az ítélet közhírré tételére, hamisított tejföl miatt; Frommer Mór upesti tejkereskedőt hamisított tej szállításáért 10 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre; özv. Gajdó Istváné ric keresztúri lakost hamisított tejföl miatt 10 korona pénzbüntetésre; Faska János budapesti szatécset hamisított olaj miatt 50 korona pénzbüntetésre; Kardos Jakab szatécset hamisított olaj miatt 10 korona pénzbüntetésre, Kohn Kálmáné péket margarinnak eladása miatt 50 korona pénzbüntetésre, Neumann Lipótné margarinnak eladása miatt 50 korona pénzbüntetésre, Wagner József majorost hamisított tej miatt 20 korona, Schwarzer Sámuel kereskedőt 20 korona pénzbüntetésre, Berger Gergely budaiúri tejárut tejnek jelzés nélkül való forgalomba hozásáért 4 korona pénzbüntetésre, Hannák József nagytétényi tejkezelőt hamis tejért 60 korona pénzbüntetésre, Tabok György kispesti gyári munkást hamisított tej árusításáért két napi elzárás, 100 korona pénzbüntetés és az ítélet közzétételére: Winterlik Lajos budapesti fűszerkereskedőt hamisított tej árusítása miatt 20 korona pénzbüntetésre; Leipniker Mór tejnagykereskedőt tejnek jelzés nélküli forgalomba hozataláért 10 korona pénzbüntetésre; Herschkovits Ábrahámot savanyu tejnek bádgedényben árusítása miatt 20 korona pénzbüntetésre; Starahovszki Józsefet tejnek jelzés nélküli való forgalomba hozatala miatt 10 korona pénzbüntetésre, özv. Weisz Józsefnek hamisított tej forgalomba hozatala miatt 40 korona, Klein Adolf budapesti fűszerkereskedőt hamisított paprika miatt 30 korona pénzbüntetésre, Hartmann István soroksári tejkereskedőt vizes tej miatt 12 korona pénzbüntetésre; Kolburger Mihályt lefőltözött tejnek teljes tej gyanánt való forgalomba hozatala miatt 10 korona pénzbüntetésre, Pollacek Mór fűszerkereskedőt, mert szemolajat jelzés nélkül árult, 5 korona pénzbüntetésre, Pál Géza fűszerest hamisított olív-olaj forgalomba hozataláért 40 korona, Sosics Szaveta esobánkai földmivelőt hamisított tej forgalomba hozatala miatt 100 korona pénzbüntetésre.

— **Adomány a Bethlen szoborra.** Báró Kemény Kálmán a főrendiház alelnöke, a maga és felesége báró Bánffy Polixéna nevében 400 koronát küldött a Bethlen szoborlap javára.

— **Álarcos rablók.** Horváth Gáborné gazdag *lássai* magánzónó lakásába ma éjjel női ruhás álarcos rablók törtek be. Horváthné félholtra verték s pénzt elrabolták. Menekülés közben a rablók 1000 korona pénzt elejtettek.

— **Tanzer százados.** Prágában ma főbe lőtte magát Tanzer Siegfried százados, aki december közepé óta ott töltötte szabadságidejét. Az öngyilkos százados a 63. magyar gyalogezredben szolgált utóbb *Ungvártól*, aztán *Kassán* állomásozott. Nemrég várakozási illetményével szabadságot kért s azóta Prágában tartózkodott. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **A jövő ebédje.** Szegény századvég! Alig néhány hete, hogy mindent, ami különleges és lángeszű találmány volt, röviden századvéginek nevezünk. Amit a tudomány meg a művészet — mindkettő az emberi idegesség szolgálatában — produkált, valóban csudálatraméltó volt. Tudniillik akkor. Ma már századeleji idegeinknek csaknem filiszter színében tűnik föl a néhai századvég... Mit akart a fin de siècle?! Végeredményében csak a tér és az idő értékén változtatott... Mi az ahhoz a találmányhoz képest, amelyet a huszadik század hozt imé nekünk. *Párisi* lapokban olvassuk, hogy egy francia orvos megtalálta az étkezés minden tekintetben legelőszérűbb módját. E szerint a jövő ebédjét — például formájában fogják elkölteni. A sürtített tápanyag mindenekelett arra jó, hogy kiküszöbölje az étlapot, amely rengeteg soraival idegeinket zaklatja, továbbá a fogások nagy száma, amelylyel annyi időt veszítünk el. Ha a különféle tápanyagok, amelyeket magunkhoz venni szoktunk, a víztől, amely térfogatukat nagyítja és a haszontalan elemektől, amelyek fölöslegesen terhelik, megszabadulnak, akkor végvalahára elérkezett az idő, hogy kis pilulák vagy táblácskák formájában költsek el. Vendégeket akkor majd így hívunk házukba:

— Legyen szerencsém holnap délben néhány pilulára...

A századeleji találmány tehát, amint az nyilvánvaló, mindenképpen megérdemli, hogy már most foglalkozzunk az átalakulásokkal, amelyeket majd a társadalmi életben előkér. A helyzet így alakul: a marhahús pilula, a vendéglő patika lesz, kérsre, villára többé nem lesz szükség, tányérra se, tehát eselédre se, mert a eseléd, amint egy asszony-ismerősmőtől tudom, csak arra való, hogy tányérokat törjön elő. De ha nem lesz szakácsné, meg szobalány nem lesz, — akkor haderő se lehet. Ha pedig nincs armádia, akkor vége a háború lehetőségének. Csak hogy ha beáll az örök béke, akkor bezárhatja a boltot a béke-egyesület. Nos kérem, ha az ember így tovább fűzi a logika fonálát, ahhoz a következtetéshez jut, hogy ha a békeegyesület megszűnik, ipso facto nem tarthatja meg legközelebbi kongresszusát. Ha nincs kongresszus, nincs bankett... Ah, igaz, akkorra már különben is csak pilulák lesznek!

— **A tudomány martírja.** Rómából táviratozzák, hogy a *bergamói* és a *trevisói* orvos-egyesületekben majdnem egy időben nagy szerencsétlenség történt. Mind a két helyütt a ditteria-ellenes szérum készítésével és kipróbálásával foglalkoztak. Véletlenség következtében tizen inficiáltak magukat a szérummal és merevgőresben mind meghaltak. A kormány elrendelte a vizsgálatot.

— **Öngyilkos pap.** Aradon *Hollóssy* Ferenc katolikus főszentelt pap ma délelőtt öngyilkosságot követett el. Öngyilkosságának színterét a Simay-féle fürdőt szemelte ki, amelynek egyik kabinjában revolverrel kétszer halántékra lőtte magát. A szerencsétlen ember még él és öntudatlan van, de állapota reménytelen. Kétségbeesett tettének rugója: gyógyíthatatlan betegség. Tagadhatatlanul olyan motívum ez, melyet a független gondolkodásleginkább hajlandó mentségül elfogadni, valahányszor a lélekbeli viharok arra késztetik az embert, hogy ömaga ellen emelje fel kezét. Amde a valóság minden hívével és különösen felkent szolgáljával szemben sokkal szigorúbban ítél. *Hollóssy* Ferencnek holnap kellett volna elfoglalnia lovri parókiaját s e helyett ő ma az öngyilkosok számát szaporította egygyel. Szomorú tünete az időnek, mikor lerokadnak és kishitűekké lesznek még azok is, akiknek hivatásukból fakadó kötelességük, hogy a türelmeknek és a kitartásnak erejét hirdessék.

— **Összeütőközött tehervonatok.** Ma reggel 5 és 6 óra között az Aradról indított tehervonat *Győrök* állomáson szabályszerű megállás nélkül keresztülmehadt és a *Paulis* állomás felől érkezében volt gyors-tehervonattal összeütőközött. Az összeütőközés következtében a két vonat mondonya és tíz kocsi kisebb nagyobb mérvben megrongálódott. A vonatkísérő személyzet közül: *Farkas* Zsigmond főkező meghalt, *Vári* Gyula főkező súlyosabban, továbbá *Nagy* Endre és *Hajdu* Arzén vonatvezető és *Mollár* István kezelő kalauz könnyebben megsérült. Az államvasutak igazgatósága szigorú vizsgálatot indított.

Zsolnáról táviratozzák: A *kassa-óderbergi* vonalon a *várna-rutkai* állomások közötti kanyarodásnál délutáni egy órakor két tehervonat összeütőközött. Tíz teherkocsi és egy gép teljesen megrongálódott, személyben azonban kár nem esett. A forgalmat átszálással tartják fenn.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fülszlegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpádlás nélküli műfogakkészítésben
VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

— **A betű megöl.** A bolond betű tudnillik. A rémregények, amelyek egyszerűen arra a célra készülnek, hogy aki egy füzetet elolvastól belőlük, többé el ne engedjen egy folytatást se. Csupa szenzáció minden fejezet — és mennyi gyilkosság. A szegényesü embert mindez roppant mód érdekli s az se ritka eset, hogy egy-egy ilyen irodalmi mű tömegesen követeli meg magának az embaráldozatot. Beleagalyodik a szerencsétlen egy a rémtörténetbe. Ez történt meg a napokban egy bajai szabólegényvel is. Egy rémregényben azt olvasta, hogy a hős éhhalálal pusztítja el a családját. Elhatározta tehát, hogy ő is ugy eszelelszik. Somornyay Istvánnak hívják a szerencsétlent. Magukra zárta az ajtót s revolverrel tartotta távol a kenyértől a feleségét meg a gyermekét. Aztán elhatározta, hogy a legkisebb gyermekét megöli. Összekötözte és a takarékúzhelyre tette a gyereket, aztán alá is gyújtott. A gyerek iszonyu visítására ráérték a családra az ajtó és a regény áldozatát a városi kórházba szállították ideiglenesen, addig is, míg helyet szereznek neki valamelyik országos elmegyógyító intézetben.

— **A dídergő Velence.** A nászutazók kékszíni városában, a szép Velencében, keserves hideg állott be. Rómában csak a zérusig szállott alá a hőmörő, a lagunák városában azonban szibériai hideg van. *Mestre* felé ujjnyi vastagsága a jégtükrök, a gondolat eltűntek a lagunában nyúló sítakörök aljában és a gondolat, akik tavaszi és nyári esteken mandolinozva és dalolva csolnakának végig a *Canale Granden*, fázna és éheznek. A fogadók üresek. A nászutazók mostanában messze ökerillik a lagunák városát s menekülnek le dél felé. Velence népe sóvárogva várja a langyos szirokkót, amelytől meleg napokon annyira irtóznak. Egyébként Velencében nem ritkaság az ilyen dermesztő hideg. A krónikák tanúsága szerint 1118-ban és 1122-ben lóháton lehetett járni a lagunákon véges-végig. 1431. telén január 6-tól február 14-éig tartott a kegyetlen időjárás. 1496-ban *Margerából* egészen a *Canale Grandeig* jöttek utasok lóháton és a mestrei podeszta kocsiúrt a Szent-Márk-térre a lagunák jégén át. Talán a leghidegebb volt 1684-ben, amikor annyi hó esett, hogy igen sokan megfagytak a járhatatlan utcákon. 17-9-ben erősen megragadtok teherkocsikat birt el a lagunák jégtükré s ugyanakkor *Nicolót* póznákon, trapézokon gimnasztikai mutatványokkal csodította a népet a jégre. Most is sietve menekültek el az idegenek Velencéből, amelyek házaiban a legnagyobb ritkaság a kandalló.

— **Segítség a szegényeknek.** Tegnap gróf *Károlyi* Sándornak Esterházy-utcai palotájában érkezik volt, amelyen résztvettek: gróf *Károlyi* Sándorné, mint a VIII. kerületbeli általános közjótékonyági egyesület védőnöje, gróf *Károlyi* Gyuláné, gróf *Károlyi* Sándor, *Hanvay* Sándor VIII. kerületi előjáró és dr. *Havass* Rezső, a VIII. kerületi általános közjótékonyági egyesület elnöke. — Gróf *Károlyi* Sándorné előadta, hogy a József-városban lakó főúri körök ki akarják venni a maguk részét a társadalom jótékonyági akciójából és teljes odaadással tognak közreműködni a nyomor enyhítésén. Hanvay előjáró és Havass jótékonyági egyesületi elnök örömmel vett ezt tudomásul s az érkezelte hosszabb eszmecsere után abban állapodott meg, hogy jövő esztendőre délután 4 órára a József-város lakosságát a kerületi előjáróság épületében tartandó nagygyűlésre szólják összehívni, amikor is megállapítják a módokat.

A józsefvárosi előjárósághoz *Buchrich* Károly alapítványképpen készült koronát küldött a nyomor enyhítésére. *D. Gy.* ötven koronát adott át ingyen adásra, *Schmidt* Károly (Aggteleki-utca 11.) vendéglőjében levő *Bicska-asztaltársaság* nyolcven utalványt küldött január 15-ikére vacsorára. Az előjáróság kapott még hatvanhét korona-huszonkét fillet ingyen adásra a *VI.-IX. kerületből* — *acsesprótlás*, *Orosz* és *Kallai* cég huszonkét korona hatvan fillet erős villámcsesüet és jéztökészlőköt adott ingyen a munkanélkülieket foglalkoztató műhelynek.

A Podmaniczky-utcai kenyérszító boltban tegnap 11.500 adag kenyeret osztottak ki. Ujában a következő adományok érkeztek: Dr. *Herzog* Gálgó 2 K., *Humanitas* Bécs 10 K., Január 13. 25 K., *Fleissig* Sándorné 5 K., dr. *Flesch* Nándor 20 K. — Természetbeni adományok: *Széchenyi-gőzmalom* Arad 3 zsák lisztet és Szent-Antal-kenyér 6 darab kenyér.

Az Első Budapesti Sütéménykórhöz Önképző és Segélyező Köre 16-ikán szerdán délután 3-9 óráig este 56 egész kenyeret oszt ki a munkanélküliek között. A kiosztás a Kecskeméty-fő vendéglőben, Hunyady-tér és Vörösmarty-utca sarkán történik. Az utalványokat a Budapesti Munkaközvetítő Intézet igazgatóság osztja ki.

— **A népszámlálás.** Lassan halad a népszámlálás nagy munkája. Sok időbe, fáradságba telik, míg a retentő anyagot rendezik s minden számlálólapot rendezesdednek. A főváros tíz kerülete közül a második kerületben már teljesen elkészültek a népszámlálással s eredményét beszovalgáltatták a központi statisztikai hivatalnak. A pontos adatok ezek: A második kerületben van 1067 ház, 44 üres telek, 7616 lakott lakás, 694 üres lakás (és bolt); a háztartások száma 9830, az összes lakosság száma a 623 vendéggel és háromszázegyvenyolc távollévó-

vel együtt 33.168. Ez a statisztika csak a második kerület belső területére vonatkozik. A tíz évvel ezelőtt megtartott népszámlálás idején 29.718 volt a lakosság száma s így a szaporodás: 3450 lélek. Megjegyzendő, hogy a második kerületnek 1881-ben 24.195 lakosa volt s a szaporodás 1881-től 1891-ig 5523 főnyi, azaz 22.83 százalék, tehát jóval több volt, mint 1891-től 1901-ig.

Nagyon érdekes a Belváros népszámlálásának eredménye, melyet a szabályozással teljesen kiforgattak régi képből. A Belváros lakossága 1881-től folyton eszikken, az utolsó tíz év alatt legrohamosabban. Ime az adatok: 1881-ben a IV. kerület lakossága 28.906, 1891-ben 27.930, 1901-ben 24.066, 1881-től 1891-ig csökkent a lakosság 976, 1891-től 1901-ig 3864 lélekkel. A második és negyedik kerület ez adatai tehát nem nagyon kedvezők. A város szaporodására nézve, de nem mértékadó, mert a népesség az ötödik, hatodik, hetedik, nyolcadik, kilencedik és tizedik kerület felé hullámszik és e kerületek népszámlálásának eredménye fogja megmutatni, mennyivel szaporodott a lakosság.

Itt említjük meg, hogy a központi statisztikai hivatal tudatja a népszámláló biztosokkal, hogy fizetések felét bélyeges nyugta ellenében fölvehetik a hivatalos helyiségben. Ha beküldik a bélyeges nyugtát, postán is megküldik nekik a pénzt.

— **Tömeges gyilkosságok Szalonikiban.** A *Frankfurter Zeitung* egy szalonikói távirata hajmerezstől dolgokat jelent egy gyilkoskandó véres tettestől. *Panagottis* jaffai görög kereskedő feleségével és gyermekével Szalonikiba utazott rokonainak látogatására s estefelé egy szik utcában járt, amikor egy vendéglő előtt öt fegyveres bandita megrohanta a családot. A rablók pénzt követeltek s a kereskedő át is adta minden pénzét, de a támadók mégis meggyilkolták mindhármukat, aztán a holttesteket darabokra vagdalták. Nem-sokára egy katonai őrszárót ért oda és felfedezte a borzalmas gyilkosságot. Sikerült is a tettesek közül kettőt kézrekeríteni. Az örség házmotózást tartott az elfogott gyilkosokról, akik testvérek. A lakásukon a pincében *kilenc* felosztásban levő holttestet találtak.

— **Halálozás.** Özvegy *Szalitzer* Vilmosné, a főváros társaságaiban általánosan ismert, nagy jótekonyságáért köztiszteletben álló urasszony e hó 11-én éjjel elhunyt Budapesten. A nemesszü uró harminc évig viselte az özvegyi fátlyt s hosszú gyászra sok jót tett az inségesekkel. Valóságos rajongással szentelte életét a szegényeknek, a gyámoltalan szülőkölődöknek segítésére. Tegnap temették nagy részvét mellett és koporsója felett dr. *Weiszburg* Gyula rabbi mondott fekkölt búcsuzató beszédet. Az elhunyt jótékony urasszony hét gyermeke, köztük dr. *Szalitzer* Gyula és dr. *Szokolozai* Árpád ismert nevű fővárosi ügyvédek, kilenevenkét éves édesanyja és kiterjedt rokonság gyászolják.

A fővárosi előkelő társaságok egyik általánosan ismert és kedvelt tagja, barátosi *Povszolt* Gyula ügyvéd s a kiváló sportman, ma délután meghalt. A nagy ötvenhárom éves lett; korábban miniszteri titkár volt, később mint a királyi bizottság titkára, kiváló részt vett Szeged rekonstrukciójában; mint ilyen királyi kitüntetésben is részesült. Magyarország sportmozgalmaiban két évtizeden keresztül vezető szerepet játszott; az ország egyik legkitűnőbb athléta volt, számos sport-csigyetnek megalapítója és elnöke volt; az ország egyik legelső vívója és uszója volt, résztvevett a Magyar Athletikai Klub, a Magyar Úszó-Egylet a Stefánia Yacht-Klub, a Magyar Testgyakorlók Köre stb. megalapításában s különböző versenyeken számos első díjat nyert. — A szegedi árnyék alkalmával saját élete veszélyeztetésével 180 ember életét mentette meg, amiről királyi elismerésben részesült. Mint sportőr is kiváló munkásságot fejtett ki s több napilapnak is rendszeres tárcatírója volt. Szeretete méltó módra s mintaszerű korrekciója folytan köztiszteletnek és közszeretnek örvendett s halála, melyet súlyos gyomorbaj idézett elő, általános részvétet fog kelteni. Elhunytát 76 éves édesanyján kívül, ki maga is súlyos beteg felezik, hat fivérére és nagyszámú rokonság gyászolja. Temetésre szerdán délután 3 órakor lesz a kerepesi-úti temető halottas házából.

Ifjabb *Néger* Adolf 13-ikán meghalt huszonhét éves korában Budapesten.

Vasady Gyula, nyugalmazott pénzügyi titkár, hatvanegy éves korában Budapesten meghalt. Temetés holnap délután három órakor lesz az új Szent János-kórházból.

— **Véres tragédia a vasuton.** A *Göthard*-vasut gyorsvonatán véres szerelmi tragédia történt. Zürichből táviratozták, hogy a mikor a gyorsvonat *Oltan* állomásra ért, egy első osztályú kocsiiban két holttestet találtak. A vizsgálat kiderítette, hogy az utasok öngyilkosságot követtek el. Neveiket is sikerült kikutatni. A férfit *Dressler* Oszkárnak hívják és Konstanzból való, a leány a tizenhét éves *Günther* Margit.

— **Halálos korcsolyázás.** *Potsdam* mellett a *Havelen*, mint tudósítunk Berlinből táviratozza, két fiatal férfi alatt korcsolyázás közben beszakadt a jég. Mind a kettő a vízbe fulltak, Egyikük *Froberg* Guidó, a másik von der *Vonda* Hugó.

— **Sikkasztó járásbíró.** Kisújszállásnak szomorú szenzációja van. Jóformán egy véletlen folytán kiderült, hogy a járásbírósg vezetője, *Magay* Károly a hivatalos pénzekből huszezer koronát elikkasztott. A járásbíró már letartóztaták. Az eset részleteiről ezt a tudósítást kaptuk:

Magay Károly huszonnyolc év óta működik a bírói pályán. Szegedről került Kisújszállásra. Az utóbbi években *Magay* és családja föltűnő módon költségeket s olyan háztartást vezettek, amely nem volt arányban a szerény járásbírói fizetéssel. Ez a pazar élet sodorta a bűnbe a jobb sorsra érdemes közhivatalnokokat, a többszörös családapát. A sikkasztást három év előtt kezdte s bűne úgy derült ki, hogy Gaál Kálmán kisújszállási polgármesternek, mint az ottani árvászek elnökének föltűnt, hogy a néhai *Fekete* József kiskoru örökösét illető örökséget még nem helyezték el az árvászek pénztárában. A polgármester figyelmeztette *Bordács* Tamás gyámot, hogy a kiskoru örökösök hagyatékai vagyonának elhelyezését — melyet egyelőre bírói letétben az adóhivatali pénztárában őrznek — szorgalmazza. A hagyaték ügy szorgalmazásánál kiderült, hogy a 8000 koronát kitevő összeget a bírói letétből *Magay* járásbíró kiutalványozta és az adóhivatalpénztárából fölvetette.

A mikor a polgármester erről értesült, azonnal sürgönyileg értesítette *Orley* Béla szolnoki törvénytészeki elnököt, aki Szolnokról Kisújszállásra utazott és vizsgálatot tartott a hagyatékú letétek fölött s egész csomó sikkasztást fedezett föl. A mikor az első vallatás véget ért, a törvénytészek elnöke *Magay* Károly járásbíró hivatalától azonnal felfüggesztette s a bűnesetről a királyi ügyészséget rögtön értesítette. Dr. *Atányi* József, a szolnoki ügyészség vezetője Kisújszállásra utazott, *Magay* Károly járásbíró kihallgatta és *Pete* Gábor kisújszállási rendőriőkapitányt felhívta, hogy a sikkasztó járásbíró a szolnoki törvénytészek fogházába kísérje. *Magay* Károlyt még aznap éjjel Szolnokra szállították s a törvénytészek vizsgálóbírája, *Saffary* Kálmán kihallgatta s letartóztatását elrendelte. *Magay* Károly ügyvédjéről dr. *Karozs* Sándor szolnoki ügyvédet nevezte meg, ki felloyamadást adott be a védenre letartóztatását elrendelő végzés ellen. A törvénytészek vádatnása azonban helybenhagyta a vizsgálóbíró végzését. A vizsgálóbíró előtt is bevallotta, hogy sikkasztott, sőt azt is megvalloita, hogy váltót hamisított. Több megyebeli pénztintézetnél számítottattott le ötezer forint értékű váltót s a váltón levő aláírásokat ő hamisította. Három év előtt kezdte meg bűnös manipulációt s mentőségére csak annyit tudott mondani, hogy nyolc tagból álló családját fizetéséből képtelen volt eltartani. Magyart nagyon megtörte a börtön, egész nap sir s családját emlegeti. Védője a vizsgálat gyors lefolyása érdekében nem felebbezett a vádatnás végzése ellen s így *Magay* továbbra is fogva marad.

— **Bankett.** Az új izraelita fuárvaház felavatása alkalmából díszes bankett volt tegnap az új intézet derék megteremtője *Deutsch* Jakob uszteletrre. A banketten az árvaház volt növendékein kívül jelen voltak: *Csajági* Béla és *Hertka* János igazgatók, dr. *Deutsch* Ernő intézeti főorvos és az izraelita hitközség néhány előjárója. A volt növendékek nevében *Rotter* Salamon üdvözölte az ünnepelt. Méltatta azokat az érdemeiket, amelyeket *Deutsch* Jakob három évtized alatt a jótékonyaság terén szerzett és azt a nagylelkűségre valló szeretetet, amely az árvaakat most még egy új otthonnal ajándékozta meg. A bizottsági tagok nevében *Lóczy* Adolf mondott szellemen köszöntőt *Deutsch* Jakobra. *Csajági* Béla a vezetőség nevében tartott poktúrát, magas szárnyalású beszédet. *Deutsch* Jakob meghatva köszöntö meg a szereteteket ez a sokszoros nyilatvánulását és a növendékeket összetartásra, a testvériség érzésének ápolására buzdította. Felköszöntőket mondott még: dr. *Deutsch* Ernő, *Hertka* János igazgató, *Döry* Zsigmond tanár, *Kabos* Géza árvaházi titkár, *Gyárfás* Oszkár igazgató és mások.

— **Házasság.** *Halász* Ferenc hontvármegyei árvászeki ülnök, a *Honti Lapok* felelős szerkesztője, e hó 15-ikén kötött házassági frigyét *Fekete* Aranka Mariskával, özv. *Fekete* Lajosné földbirtokosné leányával, *Magyar-Sótkon*.

Lorschy Mavró Bécsből eljegyezte *Gross* Hedvig kisasszonyt Budapestről.

Dr. *Hazslinsky* Rezső epjerjasi kollégiumi tanár január 7-ikén lépett házasságra Besztercebányán *Baranyai* Ilonka kisasszonnyal, *Baranyai* Imre honvédezes leányával.

Schröder Béla, a *Magyarország* dolgozótitára, 8-ikán vezette oltárhoz *Engelhart* Olympiát, *Thury* Béla tolnai jegyző leányát. A násznagy tiszteit *Vikár* István, volt országgyűlési képviselő és *Roboz* János tolnai adóügyi jegyző töltsötte be.

Dr. *Poszgay* István eljegyezte *Zlinsky* Károly rendőrtanácsos leányát, *Györgyikét* Budapesten. Az esküvő e hónap 17-ikén lesz a Józsefvárosi róm. kat. plébániatemplomban.

— **Öngyilkosság.** Ma délután a *Mosonyi*-utcában egy étesebb ember öngyilkossági szándékból magára lött. Az ismeretlen életuntat hallos sebével a törvénytészeki orvostani intézetbe szállították.

— **Fátyolos kocsisok.** A nagyvárosi kocsist leleményessé teszi az élet és olyan ötleteket vált ki belőlük, melyeket gyakran megirigyelhetnének az operett írók. Az angol kocsisok a téren különösen versenyképesek például a német operettszerzőkkel. Valóságilag megkacagtatták fél Londont avval a toilette-cikkkel, melyet a napokban arcukat fődtek el az éles téli szél ellen. A kocsik bakján csupa lefátyolozott kocsis ül most Londonban. Olyan fátýollal takarják el arcukat, mint a hölgyek s nagy szemérmesen libbentik meg, valahányszor utast találnak.

— **Pestmegye közgyűlése.** Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt kezdte meg az évnagyes közgyűlést, *Beniczky Ferenc* v. b. t. t. főispán elnöklése mellett.

Az alispán jelentése, melyet *Fazekas Gusztáv* főjegyző terjesztett elő, fádalommal emlékezik meg. *Ilkey Sándor* nyugalmazott főjegyző, *Kiss Ignác* árvaszéki ügyész és *Szűts András* udvari kapitány elhunytáról. A lefolyt évnegyedben a legtöbb időt az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének az összeállításra foglalta el. A választók száma 44 276, míg tavaly 41 168 volt s 1899-ben 37 683. A közegészségi állapot az 1900. év utolsó negyedében általában kielégítő volt. Végül fölkeri az alispán a törvényhatósági bizottságot, hogy intézkedjék a vármegyeyi szék-épület gyökéres tatarozásáról, a mi körülbelül 60 000 koronát igényel.

A közgyűlés az alispán jelentését tudomásul vette s elhatározta, hogy a székház megjavítására pótdadót vet ki és bizottságot küld ki annak a megvizsgálására, hogy mik a szükséges munkálatok s mennyi a tényleges költség.

Néhány átirat és indítvány letérnyalása után a közigazgatási bizottságha bevalasztották gróf *Szapáry István*, báró *Prónay Dezsőt*, *Holló Lajost*, *Hajós Józsefet* és *Förster Aurélt*. A tisztviselők nyugdíj-választmányának a tagjai lettek: *Vásárhelyi Géza*, *Földváry Miklós*, *Tahy Lajos*, *Baross Pál*, *Vancsó Géza*, *Freylinger Lajos* és előadó *Dubraviczky László* t. főjegyző.

Holnap, választás után, betöltik az üresedésben levő árvaszéki ügyészi állást. A kijelölt választmányának ma délelőtt tartott üésén erre az állásra első helyen *Zlinszky Jánost* kändidáltak s második helyen *Székely Györgyöt*. Megszavazott a közgyűlés 400 koronát a Vörösmarty-szoborra és 200 koronát az orvosi országos szövelkezet segélyalapjára.

— **A zálogházak ékszerüzletel.** A zálogházakban nemcsak olyan ékszer lehet vásárolni, amelyeket nem váltott ki a gazdájuk, hanem új holmit is. Persze olcsón s az olcsó husnak itt is hig a leve. Selejtes áru a portéka, ami ugy szerepel, mintha valami drága holmi lenne, ami az üzletben maradt a rádott kölcsön summa fejében. Ilyenformán a zálogházak konkurrenciát csinálnak az ékszerészeknek és nem is tisztességes konkurrenciát, mert az üzletnek az az alapja, hogy megtévesztli a közönséget. Ezzel az ügygyel ismételtlen foglalkoztak már azok a hatóságok, amelyeknek föladata az, hogy megvédjék a kereskedők érdekeit s újabbban a kereskedelmi miniszter felhívására a főváros tárgyalást is indított a visszavétel megszüntetése érdekében szükséges intézkedések módozatainak megállapítására. A tanács a budapesti kereskedelmi és iparkamara véleményét hallgatta meg a kérdés felől. A kamara előterjesztése most érkezett be a tanácshoz. A széles alapokon kidolgozott előterjesztés mindenekelőtt utal arra, hogy a kamara már 1899-ben körülirta álláspontját, amennyiben akkor a kereskedelmi miniszterhez intézett feliratában már maga kérte, hogy a zálogháztulajdonosokat tiltsák el attól, hogy zálogüzletükkel ugyanegy helyiségben folytathassanak ékszerkereskedést, mert ezzel a közönségben az a látszatot keltenék, mintha a náluk visszamaradt zálogtárgyakat árusítanák s ezzel a megtévesztéssel tömeges vételre ingerelnék. Eppen a kamarának felterjesztése következtében intézett a kereskedelmi miniszter a fővároszhoz és valamennyi másodfoku iparhatósághoz felhívást a zálogosok dolgában. A miniszter akkor azt is elrendelte, hogy az elsőfoku iparhatóságok ezental kézi zálogüzletre csak olyan esetekben adják meg az engedélyt, ha a tulajdonos kézi zálog üzletével ugyanabban a helyiségben ékszerkereskedést nem gyakorol, azokat az üzlettulajdonosokat pedig, akik ez idő szerint egy helyiségben foglalkoznak a két iparággal, ettől méltányos rendelkezés után el kell tiltani és csupán azt engedhetik meg a hatóságok, hogy a zálogháztulajdonos egészen külön, még pedig külön épületben tarthasson ékszerkereskedést. — A kereskedelmi és iparkamara nem tartja indokoltnak, hogy ugyanebben az ügyben ismét újabb véleményt nyilvánítson, hanem csupán azt javasolja a tanácsnak, hogy a kérdés újabb érdemleges tárgyalását mellözze és a miniszternek egyszerűen jelentse be azoknak a zálogüzlet-tulajdonosoknak a nevét, akiknek most egy helyiségben levő kéttéle üzletét külön kell választani. A szétválasztás gyakorlati végrehajtása tárgyában pedig azt ajánlja, hogy a miniszter rendelkezését teljes következetességgel érvényesítsék, a zálogüzlet-tulajdonosoknak pedig az ékszerkereskedés különválasztására hat hónapi határidőt engedjenek.

— **Öngyilkosság Kossuth Lajos sírján.** Ismeretlen, névtelen halottja van a temetőzónék. Férfi-korban, úriember Kossuth Lajos hamvai fölött lett öngyilkossá. Nem lehetett a szerencsétlenről megállapítani semmi mást, csak azt, amit az a tény rejt magába, hogy éppen annak a sírján szent a lemagáról az élet terheit, aki valamikor, a réta örületnek napjaiban, a „névtelen felistenek”-ről beszélt.

(x) **Nélkülözhetetlen háziaszer nehéz emésztés** minden következményeinél a *Pserhofer-féle vértisztító labdacskok* amelyek gyorsan és biztosan hatnak. A leg-híresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomor-baj, kólíka, ideges fejfájás, vérszegénység, sápkór stb. betegségeknek. 1 tekerés = 6 doboz à 15 labdacsk 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekeréset 1.25 frtért, 2 tekeréset 2.30 frtért küld bérmentve *Pserhofer J.* gyógytára Bécs, Singerstrasse 15.

(x) **Ötször oly tartós és vízátlan lesz láb-belje, ha annak talpát Durátorral keni be.** Ára 1 korona. Főszétküldés: Durátor-gyár, Lipót-körút 8.

(x) **Klub-korcsolyák. Kertész Tódornál.**

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyajtót!**

Fregoli adója.

— *Csinos képekkel.* —

A híres transzformáló művész sem kerülte ki a sorsát. A fővárosi adófelügyelőség 1150 koronával adóztatta meg decemberre. Amikor az adóvet előadás előtt kézbesítették neki, nagyon alázatos arcot vágott.

De aztán hamarosan felderült. Udvariasan leültette a kézbesítőt, szivarral is megkínálta és így szólt: — Kedves uram én nem fizethetek ennyi adót. A kézbesítő meglepetésében a következő jelekkel görbült és egyenesedett:

Mert ezt a mondatot eddig csak benszülött pestiek ajkáról hallotta.

— Nem. Ennyit nem lehet. Önök elfelejtik, hogy én hány személyt foglalkoztatok. Hogy elhigye, be is küldöm öket. Erre eltűnt. A kézbesítő egyedül maradt és fuja gyönyörrel a füstkarikákat.

Egyszerre összerendezte. A jobboldali ajtón bejött egy alak:

Csak azt mondta:

— Jó napot barátom! És nekiindult a baloldali ajtónak.

Rejtelmes arccal jött be Fregoli a jobboldalon.

— Tudja ki volt ez?

— Nem.

— Ez a legdrágább emberem. Rubens, a nagy festőművész.

— Jó arca van, mondta áhitatosan a kézbesítő. Fregoli ismét kiment. A kézbesítő megint nyugodtan szivta a finom szivart. De egyszerre ijedten kiáltott fel. Valaki fejbeütötte... Hátrángett.

A fura alak azt mondta: — Guten Tag! és kiment, Fregoli bedugta fejét az ajtón:

— Láta? Ez Bosco tanár volt, a híres bűvész.

Amikor a kézbesítő egyedül maradt, szorongva nézett körül. Megint bejött egy alak, leült a földre és csinos ajkai halkán dalolták a kézbesítő felé:

Csong-kina csong
Nagasaki, Yokohama
Hakadátó haj!

— Láta? — Kérdezte ismét Fregoli az ajtóból. Ez Tuán kínai herceg volt, az öreg Tuán fia. A kézbesítő félt egyedül. Nagyon félt. Hátha valami gyilkost szabadít rá ez a bolondos talján?! Berontott valami színész.

Hosszu beszédet inlézett hozzá valami örülten hadaró nyelven. Csak az utolsó három szót hallotta: — Mio grande stupido!

Ezt sem értette. De sejtette, hogy mire vonatkozik, mert egy hatalmas babérkoszorút akasztott a nyakába. És ebben a gondolatában volt egy kis életbölcsesség.

— Láta? Ez az öreg Cicero, a nagy szónok — mondta Fregoli az ajtóból és eltűnt.

Aztán bejött egy hölgy:

A kézbesítő, aki a férfi kornak delét már meghaladta, a verítéket érezte homlokán. Mert a hölgy kacér volt. Nagyon is kacér. Szegény kézbesítő kétszer el is pirult. Amikor pedig a hölgy kiment az ajtón, nagyot sóhajtott... A férfi kor alkonyát jelentette ez a sóhaj.

— Láta? Ez Yvette Guilbert, a szende művésznő. — Nem bánom, akárki, de én megyek. Az egyik ajtó felé ment, de az orra előtt becsapódott. Es belépett, ah!

— No most már elég! Még kis papja is van! patant ki a kézbesítőtől az ós kalvinista. Egyszerre nagy robajjal felpattant az ajtó. Nagyon különös alak routott be és ráördítte a kézbesítőre:

— Hallja, engem a miniszter nevében idetelefonoznak az írószatalom mellől, amikor azt sem tudom, hogy hol a fejem a sok munkától. Mit akar itt? Mért van itt? Hagyja itt! És máskor az adófelügyelő-főigazgató-helyettesest nem fogja lóvá tenni. Schluss, mondom, Schluss!

A kézbesítő feltápaszkodott. Még hallotta a főigazgató ur lába nyomán a schlusst és aztán kismopolygott a baloldali ajtón.

Ez decemberben történt. Januárban azonban már nem sikerült Fregolinak. Írásban veszik meg rajta az adót Fregoli az ablakból barátságosan üdvözölte ugyan a kézbesítőt,

de ez a kapusnak adta oda az ivet és elrohant. Ebből kitűnik, hogy ha az embert Fregolinak is hívják, adóügyben mindig hamar elkövetkezik a szomorú vég. Amint azt e kép is elmésen mutatja.

A magyar lótenyésztés.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, január 14.

A földmiveltésügyi minisztériumban ma kezdődött meg az országos lótenyésztési értekezlet, amelyre Darányi Ignác földmiveltésügyi miniszter meghívta a szakembereket s a lótenyésztés iránt érdeklődőket. Az értekezleten jelen voltak a hadsereg és gazdasági egyesületeink elnökei. A jegyzőkönyvet báró Podmaniczky Gyula vezette, a szónokokat Budaházy Kálmán jegyezte. Darányi Ignác földmiveltésügyi miniszter hosszabb beszéddel nyitotta meg az értekezletet.

Köszönetet mondott a jelenlevők érdeklődéséért. A hadügyi- s a honvédelmi miniszternek, továbbá a gazdasági egyesületeknek. Visszapillantott aztán arra, ami az 1900-iki lótenyésztési értekezlet óta magyar lótenyésztés érdekében történt. A lókitvel az utolsó években, leginkább a legutóbbi évben nagy emelkedést mutat, azért mert lovaink kiváló szívósságot és ellenálló képességet tanúsítottak. Ezeket a tulajdonságokat más ország tenyésztésében alig lehet megtalálni. Jövőre is iparkodunk kell, hogy lovaink ezen tulajdonságait fenntartsuk és a tenyésztőket úgy vezessük, hogy a részben jövőre is előjárnak. A ménállományokból 3.230 darabból angol telivér 333, vagyis az összes állományok 10-14%-ja. E részben panasz és észrevétel hangzott el. Egyik oldalról az állítják, hogy kevés telivér angol ment szerzünk, másfelől az, hogy sokat. A tényállás az, hogy az előző időkhez képest a százalékban némi csökkenés van. A százalék volt azelőtt 11, most 10,4. Ez mindenesetre egyike azon kérdéseknek, melyek alkalmasak arra, hogy az igen tisztelt értekezlet tagjai hozzászóljanak. Egyik nagyon fontos kérdés, melyet tulajdonképpen már a lókitvelnél kellett volna érinteni a lóértékesítés kérdése. Az 1897-iki szaktanácskozmány azon véleménynek adott kifejezést, hogy az u. n. mozgó avató bizottságok beszűkítenek. A hadügyminiszter eleget is tett e kívánságnak. E bizottságot megszüntette és nagyobb súlyt helyezett az állandó bizottságokra. Ma azonban újra nézetek hangzanak fel, hogy talán jobb volt akkor, mikor voltak mozgó avató bizottságok. Igen nehéz nemcsak az én álláspontom, de a hadügyminiszter ur álláspontja is, hogy mitévők legyünk, hogy a kívánalomnak mégis megfeleljünk. Ki kell emelnem azt a sikert, melyet a párisi kiállításnál lovainkkal elértünk. 44 ló vitetett ki és ebből 23 részült kitüntetésben. Arabs telivér anyagunk pedig különösen kivált és feltűnt. Ezekben voltam bátor röviden előterjeszteni azokat, melyek az utolsó 3 évben történtek.

Talán helyeselné méltóztatik, hogy pontonként menjünk, mert különben a tanácskozás nagyon szétágná. Elkerülhető egy nagy és általános tárgyalás, mert van egy pont, melyben mindnyájan egyetértünk, t. i. hogy az alapítvány, melyet boldogult Kozma Ferenc inaurált (Ugy van helyes), azon nem kell változtatni (Helyes), csakis arról kell beszélnünk, hogy a változott idők és körülményekhez képest micsoda eszközökkel lehet ezen irányt a legjobban elérni és biztosítani. Azt hiszem, a tenyésztés fejlődésének és emelésének érdekében van, hogy időnként eszmét cseréljünk. Merülhetnek fel oly eszmék, melyek megvalósítása tenyésztésünk érdekében van és azt hiszem, hogy ezen értekezlet is kiindulási pontját fogja képezni ily helyes eszmék felvetésének és megvalósításának. Ezzel az értekezlet tanácskozásait megnyitottam nyilvánítom.

Felhívom az értekezlet jegyzőjét az említett két írásbeli nyilatkozat felolvasására.

A miniszter éljenzéssel fogadott beszéde után fölolvasták gróf Desseoffy Aurél nyilatkozatát, és lovag Wertheimstein Aliréd előterjesztését. Azután a miniszter a következő kérdőpontokat terjesztette az értekezlet elé:

A lótenyésztés fejlesztésének eddigi iránya kíván-e részleteiben némi módosítást. Helyes-e az állami ménesekben eddig követett eljárás általánosságban és részleteiben? Községeknek nagyobb mérvű meneltatása mi módon volna eszközölendő? Mely mérvben és módok mellett szükséges a méntelepbeli ménék létszámának fokozatos szaporítása? Helyes-e az egyéves ménesikók megvásárlásának jelen alakja? A katonai lóvásárlás jelenlegi módjaita mennyiben felel meg a tenyésztők érdekeinek? Mely intézkedések volna szükségesek a magántulajdonú képező lovak értékesítése körül? Mely egyéb intézkedések volna szükségesek a lótenyésztés, akár pedig a lóértékesítés fejlesztése szempontjából szükségesek?

A ket első pontot még délelőtt megvitatták. A vitában részt vettek: Gróf Széchenyi Aladár, Beretvics Endre, Lossonczy Mihály, Lipthay Béla, báró Harkányi Andor, báró Podmaniczky Géza, Maktalvay Géza, Hammersberg László, Miklós Odón, Szilassy Zoltán, Hammersberg Jenő, Schmausz Endre, Némái Ferenc, Graefel Jenő, gróf Szapáry Gyula, Melczér Gyula, báró Harkányi János, Farkass Ábrahám, gróf D'Orsay Olivér, Manassy György.

A miniszter az értekezletet délután 2 órakor félbeszakította s folytatását délután 4 órára tűzte ki.

Az értekezlet további folyamán legénekek vitára a katonai lóvásárok adott alkalmat. A vita során báró Bothmer altábornagy fölolvasták fölügyelő több ízben is felszólalt, biztosítván az értekezletet a felől, hogy a hadügyminisztérium is mindenintézkedésben a tenyésztők érdekeit óhajtja előmozdítani. Felszólaltak e kérdésnél Maktalvay Géza és gróf Széchenyi

Aladár országgyűlési képviselők, Melczér Gyula, Hammersberg Jenő, Szilassy Zoltán és még többen. Nyolcadéltől a miniszter az értekezletet bezárta és folytatását holnap délután öt órára tűzte ki.

Danubius keservei.

— Monolog. —

Az idej tölre a Kálvin-téri szökőkutat nem földék be.

Akik itt a Kálvin-téren
Azunk-fázunk nyáron-télen,
Nem hittük biz' soha azt,
Hogy így várjuk a tavaszt!

Akik minket ide tettek,
Ruhát adni felejtettek.
Nem is bántuk soha eddig,
Sőt tán megnyugvással vettük,
Mikor eljött a jó tél.

Fölöttünk volt a fedél
És mi csendes setétségben
Összefertünk igen szépen.

S nem említem erényképen:
Az alkalmat nem használtuk...
És a tavaszt nyugton vártuk!
Jaj de most!

Vilámost
Látunk télen, nemcsak nyáron,
És a tavaszt hogyan várom!

Sok év suhant el felettem,
A számolást nem feletem,
Mert a mi nagy ketrecünk
Mindig megmondta nekünk,

Hogyha borít: az a tél —
De azt eddig sohse láttam,
Ami fedi vállam, hátam...

Hideg éj volt, nesztelen...
S én itt álltam...

Fesztelen
Járt-kelt a sok lump alattunk
Amin bizony nem mulattunk,
Ugy mint nyáron,
Amikor ezek itt hárman,
Akik lábam alatt ülnek,
Minden lumpnak megörülnek,
Mert az — lévén forró éjjel —
Sok gyönyörrel, édes kéjjel
Mosdik meg a medencében...

S egyszerre csak libben-lebben,

— Mi támadt a fellegekben? —
Sok millió fehér kis lepke,
Mely a testünket belepote...
És egy lumptól tudtuk meg,
Hogy e fehér nagy tömeg,
Mely csak télen látható:
Ez a hó!...

Mélyen tisztelt szerkesztőség!

A folyóknak egyik ösét
A böles Tanács
A hidegtől mért nem ójja,
Annak isten a tudója,

De hogy e forrás hölgyekkel,
Kik nincsenek öltözettel
Jól befedve,

Mért nincs kedve
Már senkinek sem törődni?
Mert nem lehet már beődni
Az ily szegény halandókat?
Mert nem fizetünk adókat?
Vagy e hölgyek mert már vének?
Tehetnek róla szegények?

Mondják, kérem, a Tanácsnak

— Senki másnak —
Hogy bár eddig csöndben voltunk
S nagyon keveset romoltunk,
Igy majd bizony szertemálunk
S mi is porrá, porrá válnunk!

Gun—Dsl.

FŐVÁROS.

(*) Bizottsági ülés. A főváros közigazgatási bizottsága Márkus József főpolgármester elnöke alatt ma tartotta az évben első rendes havi ülését, amelyen a bizottság megalakulása után a közigazgatási albizottságokat alakították meg. A választás után az egyes szakreiterensek tették meg jelentéseiket. Tatódy József cs. és kir. kamarás adófelügyelő bejárta a múlt évi december hónap teljesített adófizetéséről szóló kimutatást. A főváros pénztáránál 725.410 K. 03 fillért, az állampénztárnál 1.903.128 K. 45 fillért, összesen 2.628.538 K. 48 fillért fizettek be. Az 1900. évi végeredmény 1.458.037 K. 15 fillérral kedvezőbb az 1899. évhez hasonlítva. A jelentés kiemeli, hogy a

mai válságos viszonyokhoz képest ez fényes eredménynek mondható. Dr. Schermann Adolf tisztú főváros előterjesztette a főváros közegészségi állapotáról szóló jelentést. A székes főváros közegészségi állapota a múlt havihoz viszonyítva kevésbé jól kedvező, amennyiben a halálozások száma 91-el emelkedett. A főkapitány a rendőrség mult havi tevékenységéről tett ezután jelentést.

VIDÉK.

— (Nemzetiségi hang Szatmárban.) Szatmár vármegye január 10-iki közgyűlésén került tárgyalás alá Háromszék vármegye ismeretes átirata, a nemzetiségi törvény megváltoztatásáról. Ez ügy tárgyalásánál meglepett mindenkit Lukács Konstantin, jözebeházi oláh pap, erősen nemzetiségi színezetű felszólalása. Szatmár vármegye gyűléstermében eddigelő soha sem volt nemzetiségi vita. A laicalusi pap, Lukács László ücsese, azon kezdte beszédét, hogy a törvény jogot adna neki arra, hogy oláhu beszéjen, de hogy mindenki megérthesse őt, jogának föntartása mellett most magyarul fog szólni. Beszédének lényege az volt, hogy a nemzetiségi törvényt nem megváltoztatni, hanem ellenkezőleg végre-valahára végrehajtani kellene. Nagy László alispán arra a hibetelen hirre, hogy vártatnúl Lukács szólott hozzá a kérdéshez, bár beteg volt, azonnal megjelent a gyűlésteremben s ő választól Lukácsnak. A magyarság nagy lelkesedéssel hallgatta a magyar állameszke védelmét. A replikának különösen az a része tett nagy hatást, amikor szemere vetette az oláhságnak azt, hogy olyan kiesinyes dolgokkal bíbelődnek, mint a szaniszlói eset, a midőn kellő garancia híján nem engedte meg a hatóság az oláh kultur-egylet közgyűlésének megtartását. Rámutatott arra, hogy mi magyarul nem változtatunk meg ezredéves politikánkat, de megváltoztatták a nemzetiségek 1848-ban az ő nemzetiségi politikájukat. Az alispán hazaflás hüvvel előadott beszéde olyan hatással volt, hogy a közgyűlés percekig éljenzt és tapsolt és még Lukács Konstantin is ellogadta a hasonszellemű feliratot. A magyarság szép napja volt ez a közgyűlés, amely elvette Szatmárban a kedvét a nemzetiségi agitátoroknak a tészkelődéstől. Az alispán beszédének hatását mutatja az is, hogy annak elhangzása után Kende Zsigmond, a vármegyei közélet kiváló tagja, azt az indítványt tette, hogy a közgyűlés szavazzon az alispánnak jegyzőkönyvi köszönetet.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** A Vigaszínházban. Jászai Mari gyöngékedése miatt ma a Hóbertos Márta helyett az Enekek énekét adták A szalkával és A királyné apródjával. Holnap, kedden, ugyancsak Jászai Mari megbetegedése következtében a három egyfelvonásos helyett A férjek öröme kerül színre B. Lenkey Hedvig, Szerémy Gizella, Varsányi Irén, Gál Gyula, Hegedűs Gyula, Tapolczai Dezső, Balassa Jenő, Vendrei Ferenc és Győző Lajos közreműködésével.

** P. Lukács Juliska vendégzereplése. Porzoltak-Lukács Juliska, a Népszínház kiváló drámai művésznője, ki nagy sikerrel vendégzerepelt a nagyobb vidéki városokban, egy évi állandó vendégzereplésre szerződést kötött Megyeri Dezső igazgatóval a kolozsvári Nemzeti Színházhoz, amelynek első drámai hősnője lesz.

** Hentaller Lajos darabja. Az Uránia új történelmi darab premierjére készül. Ezuttal a magyar história, ennek a legfényesebb lapjai — az 1848-as szabadságharc — kerül bemutatásra. Hentaller Lajos műve három felvonásból áll. Az I. felvonás Kossuth 1847-diki képviselővé való megválasztásától Ferenc József trónra léptéig tart. A II. felvonás a honvédség visszavonulásától és az országgyűlésnek Debrecenbe való költözésétől Kossuthnak kormányzóvá való választásáig terjed. Végül a III. felvonás kezdődik Buda ostromával és a muszákk bejövételével és végződik az aradi katasztrófával és Kossuth bucsuával. A mű szöveges részét gyakran szakítják meg zenerészletek. Sipsos Antal külön e célra írta meg Damjanich rohamát és Káldy szabadságharc dalaiból kerül egynéhány bemutatásra. A premier január 16-án, szerdán, lesz.

** Helvey Laura — Gertrúis. A Bánk-bán holnapi előadásán Fáy Szeréna gyöngékedése következtében Gertrúis szerepét Helvey Laura játssza.

** A titkos rendőr. A Vigaszínház szombati bemutatója igen érdekesnek ígérkezik. Meglepető hatást fognak kelteni a rendőrfőnök iródjában elhelyezett és külön e célra készült butorok, melyek mind megannyi titkos beárót rejtgetnek. A titkos rendőrök ezeken a butorokon át, melyek közül nem hiányzik a kályha, a kakukos óra, meg a zongora, járnak ki és be. A bohózatban a színház legkiválóbb tagjai játszanak.

A Magyar Színház a Vörösmarty-szoborra. A *Magyar Színház* a Vörösmarty-szobor javára a *Postás fu* nyilvános főpróbáját belépő díj mellett tartja meg. Jegyeket a főpróba mátló fogva lehet váltani a Magyar Színház nappali és esti pénztáránál a vasárnap délutáni árak mellett. A jegyek fehér szintiek és „főpróba” bélyegzéssel vannak ellátva.

Színészeti vizsgálóadás. Horváth Zoltán Színészeti előkészítő iskolájának növendékei e hónap 18-án, este fél 8 órakor tartják vizsgáló-előadásukat a Rottenbiller-utca 37/b. szám alatt levő első emeleti díszteremben.

A budai aréna megvizsgálása. A tanács minden évben megvizsgálja a Horváth-teremben levő budai arénát, hogy nem szükséges-e rajta valamely lényegesebb javítás s hogy egyáltalában megfelel-e a közözségi követelményeinek. A tanács Horváth József fővárosi bizottsági tagot és egy városi mérnököt küldött ki az épület szerkezetének a megvizsgálására, akik a jelentést azonnal beterveztették s e szerint az aréna teljesen jó karban van és egyáltalán kisebb javításokon kívül, minden tekintetben alkalmas arra, hogy benne a nyáron előadásokat tarthassanak.

Városi Igazgatói Színkör. Feld Zsigmond, a városi igazgató, már most szervezi társulatát, melyvel kora tavaszon kezd meg előadásait. Ma szerződött primadonnának Bükky Irént, a kolozsvári Nemzeti Színház kedvelt szubrettjét, aki őszit kezdve a pozsonyi színháznak lesz a primadonnája.

A Tell Vilmos a Telefon Hírdombban. A Telefon Hírdomb ma este előzetesnek szórakoztatására a Magyar Királyi Operaház előadását fogja közvetíteni: a *Tell Vilmost*, Rossini operáját. Az opera közvetítése után a rendes esti felolvasás következik, melynek keretében az est folyamán érkező híreket olvastatja fel a szerkesztőség, azután pedig 11 óráig még cigány-tzene lesz hallható a kagylókön keresztül, melyet az Emke-kávéházban közvetít a Telefon Hírdomb.

Az új Nemzeti Színház.

— A miniszterelnök és az intendáns állásfoglalása. —
Budapest, január 14.

Az az országos izgalom, amelyet a budapesti *Nemzeti Színház* új palotájának ügye felidézett, immár lecsillapodhatik: *Széll Kálmán* miniszterelnök és gróf *Kegelevich István* intendáns legújabb nyilatkozatai arra vallanak, hogy a *Nemzeti Színház* palotájának tervelési ügyében még nem eseti végleges döntés s hogy remény van a közvélemény és az intéző körök közt támadt ellentétek elsímitására. Ezt a hírt örömmel regisztráljuk, benne a magyar művészet méltóságának megóvását látjuk s kívánjuk, hogy a kérdés az összes feleket kielégítő megoldásra találjon.

A sérelmes ügyet a *Magyar Képzőművészek Egyesületének* küldöttsége vitte dűlőre. Ez a küldöttség felkereste *Széll Kálmánt* és gróf *Kegelevich Istvánt* s hosszas eszmecsere után megállapodásra jutott velük. Erről a következő tudósítást adjunk:

(*Széll Kálmán álláspontja.*)

A magyar képzőművészek emlékiratát tegnap délután 11 órakor nyújtotta át a *Zala György* egyesületi elnök vezetésével *Benczur Gyula*, *László Fülöp*, *Fadrusz János* és *Bálint Zoltán*ból álló küldöttség *Széll Kálmán* miniszterelnöknek.

Zala György elmondta, hogy a művészek bizalommal fordulnak a sérelmes ügyben a miniszterelnökhöz, mert biznak abban, hogy át fogja tanulmányozni a művészek memorandumát és annak alapján meg fogja foglaltatni azt a sérelmes intézkedést, mely Magyarország első kulturintézeti palotájának építését idegen építészre akarja bízni, és amely sérelmet a művészek összességére egyértelműleg magáévá tett.

A miniszterelnök rendkívül szívélyesen fogadta a küldöttség tagjait. Kijelentette, hogy nem akarja, hogy a dolgot egy beszéd és egy válaszsal elintézzék. Azt hiszi, hogy őszinte eszmecsere után sikerülni fog egymást megérteni. Bevallja, hogy az egész mozgalom őt fájdalmasan érinti, mert misem áll tőle távolabb, mint hogy tervezett intézkedésével a magyar művészeket, és speciál az építési kart megsértse vagy képességeit kicsinyelje. De az ő felfogása szerint az új *Nemzeti Színház* építése éppen nem művészi feladat. Az új színháznak csak egy homlokzata lesz, két oldalt be lesz építve, így tehát nagyobb művészi kiképzésnek alig van helye. Az egészet új adaptációnak tekinti, újfalalkításnak, egy csomó praktikus fogás alkalmazásának. Ezért fogadta el azt az előterjesztést, hogy e munkával olyan építész-cég bizassék meg, aki, habár külföldi, a színházépítés terén speciálisan nagy gyakorlata van. Az ő politikája különben csak olyan a kis dolgokban, mint a nagyokban. Ő, aki a magyar közélet teljes szándékát tüzte ki feladatául, semmiféle téren nem engedne helyet a méltatlanságnak vagy igazságtalan-

ságnak. Reméli, hogy ezt a kérdést is úgy fogja elintézni, hogy a művészek teljesen bele fognak nyugodni. Kéri különben a megjelent urakat, adják elő őszintén véleményüket, hogy azt megismerhesse.

Erre *Zala György*, *Fadrusz János*, *Benczur Gyula* és *László Fülöp* sorra mondták el érveiket, hogy a miniszterelnököt meggyőzzék részint arról, hogy információja nem egészen helyes, részben pedig arról az óriási morális hatásról, amit ez a tervezett intézkedés a magyar építőművészet fejlődésére gyakorol. *Bálint Zoltán* különösen az építészek álláspontját ismertette és előadta, hogy a kormány elhatározásának a motiválása arra mutat, hogy a *Nemzeti Színház* építésre kisebb sulyt fektetnek, mint megérdemli, mikor csupán adaptációnak tüntetik föl. Bár csak egy frontja lesz, költség tekintetében, — az Operát kivéve, — *legdrágább színház lesz az országban*. Mint feladat pedig a művész számára a legnagyobbak közé tartozik. Annnyira érzik a művészek annak a szükségét, hogy a feladatot magyar építész oldja meg, hogy ha ez nem történik meg, ez a magyar építőművészet ötvén esztendőre visszavetül. A miniszterelnöknek azzal a felfogásával szemben, hogy a telek-kérdés által komplikált színház-építés megokolja, hogy nagyon járatos eögre bizzák a dolgot, felelenti, hogy a *kolozsvári Nemzeti Színház* építését is idegenre akarják bízni, holott az szabad téren fejtik, ott nem merült föl telek-komplikáció, sőt az építés nem is olyan sürgős.

A miniszterelnök erre kijelentette, hogy figyelemmel hallgatta meg a felszólalókat, figyelemmel olvassa el a memorandumot és ismételt konzultáció tárgyává fogja tenni eddigi elhatározását. Megígéri, hogy keresni fogja azt a módot, amely eloszlatja az aggodalmakat és nem egymással szemben, hanem egymás mellé hozza őt a művészekkel.

(*Kegelevich intendáns nyilatkozata.*)

Ma délelőt ugyanez a küldöttség gróf *Kegelevich István* intendánsot kereste fel a *Nemzeti Színházban*. *Zala György* röviden jelezte jövetelük célját, mire gróf *Kegelevich* körülbelül ezeket mondta: Már évek óta sürgeti a *Nemzeti Színház* újépítését és többféle javaslatot is tett; s ezek közül az utolsót, a kényszerűség által sugallt javaslatot fogadták el, hogy t. i. maradjon a színház a mostani helyén, mert, úgy látszik, sem az állam, sem a főváros nincsenek abban a helyzetben, hogy megfelelő eszközöket adjanak arra, hogy az intézetet szabad téren építhessék. Tehát be kell ékelni más épületek közé.

Ez által az építészeti kérdés megszűnik és tisztán helybeosztási életszerűség kérdése lesz. És így a térnek célszerű felhasználása az, ami megoldásra vár. Ehhez pedig a művészetnek, nézete szerint, alig van köze.

A színházat be kell építeni a háromemeletes Parnónia és a négyemeletes bérház közé, ami annyit jelent, hogy itt semmiféle architektónikus kifejtés nem lehetséges.

A szükség tér kellő kihasználása, a színház célszerű beosztása, a beékelés mellett is lehető legnagyobb tűzbiztonsággal oly gyakorlott tervezőt igényelnek, aki ezeket a kérdéseket már számos színháznál jól megoldotta és akinek eddigi legelőbb minden színháza sikerült. Minden nyilvános állami építkezés tervezésénél ki lehet mondanunk, hogy feltétlenül magyarra bizzák. De olyanra nem, aminőnek tervezésében magyar tervezőnek nem lehetett alkalma gyakorlatot szereznie. Ilyen a színház-építés is és főleg annak belberendezése. Terveztek magyarok szép színházakat, de célszerűt alig. Már pedig a színháznál az a fő, első sorban kulturális s aztán pénzügyi szempontból. Igen fontos eszményi érdek forog itt szobán: a magyar színpad hatása, a magyar irodalom és színművészet fejlődése. Egy hiba a berendezésben, rossz akusztika, kényelmetlen közlekedés, vagy más, évszázadokra kiható rossz következményekkel lehet irósdalmunk, nyelvünk, színművészetünk fejlődésére.

Ezt nem szabad megkockáztatni. Ez fontosabb érdek, mint az az inkább csak hiúsági szempont, hogy a magyar építészre sértő lenne az, hogy nem reájuk bízották a tételhasználat és berendezés tervezése. Ezen kicsinyes érdek mögött különben a még kicsinyesebb pénzérdek kérdése áll, hogy tudniillik attól tartanak, hogy az országiszerte épülő színházak tervezését és építését sok vidéki városban idegenekre fognák bízni, nem pedig magyarokra. Ez az indító oka ezen mozgalomnak.

Igenis figyelembe kell ezt a tekintetet venni a vidéki városok által tervezett színházépítésekénél, ott helyes lesz oda törekedni, hogy lehetőleg magyar építészre bizassék a tervezés, de a *Nemzeti Színház*nál nem lehet erre tekintettel lenniük, itt a kulturális cél a döntő. Jogosulatlanul tartja tehát a mozgalmat.

Lesz még talán, és ő hiszi is, hogy lesz, egy oly irányú magyar művészmozgalom, amelyet egy országos, mint művészeti szempontból jogosúnak és

helyesnek s a *Nemzeti Színház* kulturális szempontjából is üdvösnök kell mondanunk. Ha tudniillik a művészek azt mondják: nem méltó a *Nemzeti Színház*hoz, nem méltó a mi fejlődő szép fővárosunkhoz, hogy a *Nemzeti Színház* egy bérház és egy koremsa közé ékeltessek. Ez már más.

Ha voltak és vannak az államnak és a fővárosnak milliói dísz-utcák, Duna-hidak és más efféle éppen nem szükséges építkezésekre, de amelyek természetesen egy városnak a fő- és világváros jellegét adják, akkor nem tudjuk elhinni, hogy ne lehessen pénze arra, hogy a *Nemzeti Színház* egy szabad téren építhessék és pedig akként, hogy az építészeti szempontból is a főváros egyik legnagyobb dísz legyen és hogy annak külseje is megmutassa, hogy milyen a mi nyelvünk, kulturánk, színművészetünk; erős is, állandó is, szép is. Ez kulturális érdek, ez művészeti érdek is.

Az ilyen irányú mozgalmat — fejezte be szavait az intendáns — lelkesen támogattam volna. A jelenleg észlelhető mozgalmat azonban nem tartom helyesnek. Kétségtelen, hogy az építést magyar építészek fogják végezni, a belberendezés magyar iparosok készítménye lesz, de csakis a minden összehasonlítás fölött álló *Felner és Helmer* építész-cég tervei szerint.

Ezután a jelenlévő művészek egymástán reflektáltak az intendáns fejtegetésére. Részletes eszmecsere után a művészek felvetették azt kérdést, hogy ha az intendáns lelkén tényleg tisztán a színház-technikai megoldás sikere fekszik, nem volna-e az a feladat teljesen elkülöníthető, és a színház oly módon létesíthető, hogy mindkét kívánalomnak elég tétessék? Mert félreértés azt hinni, hogy egy beépítési feladat művészi szempontból elhárítható. Hivatkoztak pl. arra, hogy a régi Műcsarnok legkiválóbb prófán épülete a fővárosnak, pedig szintén csak egy homlokzata van. De ha megengedhető, hogy a beépített homlokzat magában nem volna művészi feladat, akkor *Velence, Florencia* összes palotáit ki kell küszöbölni a műtörténelemből. Téves azt hinni, hogy a főszűly a homlokzatra esik, lényegesebb a belső nézőternek művészi megoldása, annak a helyiségnek, ahol a néző örökli tőlt.

Erre az intendáns kijelentette, hogy nem akar ráidegen elárkózni ez érvek előtt, és nem tudná elutasítani a művészek által felhozott azt a módozatot, mely megoldás lehetővé teszi, hogy a színház technikai részének keresztülvitele az ebben jártas bécsi cégnak munkája volna, míg az épület művészi kiépítésével magyar építőművész bízassék meg.

Ez a kijelentés kedvezően hatott a küldöttségre, amely a legjobb reményekkel távozott.

(A legközelebbi akció.)

A művészek az intendáns e rendkívül fontos és fordulatos jelentő ígérete után elhatározták, hogy mielőtt további lépéseket tennének, új memorandumot dolgoznak ki. Ebben arra kéri a kormányt, hogy válaszssa azt a színház építésénél a művészi kérdést és a színház-technikai feladatot. De fölvetik azt a módot is, hogy az átalakításra szükséges idő tartamára olyan ideiglenes hajlékot építsenek a *Nemzeti Színház*nak, hogy az több évig ott maradjon, és így tegyék lehetővé azt, hogy a nyert idő alatt elháruljanak azok az akadályok, melyek ma a színház szabad fölépítésének, monumentális elhelyezésének útjában állanak.

Ezt az újabb emlékiratot átadják a miniszterelnöknek, a közoktatásügyi miniszternek és az intendánsnak.

MŰVÉSZET.

□ **Kossuth-szobor szegeden.** Szegedről tájratozza tudósítónk: A szegedi Kossuth-szobor bizottság ma ülést tartott és elhatározta, hogy a készített Kossuth-szobrot 1902 szeptember 17-én, Kossuth Lajos születésének századik évfordulóján, leplezi le. Egyhangulag abban állapodott meg továbbá a bizottság, hogy a szobor elkészítésére vonatkozólag *Róna Józseffel* lép érintkezésbe. A művész, akinek már a miskolci Kossuth-szobor elkészítésében nagy sikere volt, meghívják a bizottság legközelebbi értekezletére a részletek megbeszélésére véget. A szobrot a Klauzál-terén fogják fölállítani.

□ **Művész-egyesület Pécsen.** Tegnap Pécsen megalakult a *Művészek Egyesülete*, amelynek létesítéséről tegnap számot adtak olvasóinknak. Az előterjesztelt, melyet *Majorossy* polgármester hívott egybe, kimondta, hogy a művészeti egyesület megalakulását kívánatosnak tartja s elhatározta, hogy a *Nemzeti Szalón* segítségével még ebben a hónapban kiállítás rendez Pécsen. A polgármester üdvözölte *Hock* Jánost és megköszönte neki, hogy művészeti akciója központjaul Pécs városát választotta, egyben felkérte őt, hogy tartsa meg előadását a művészetről. *Hock* János egy óráig tartó beszédben fejtekte ki programját. A

gyűlés után üdvözlő táviratokat küldött *Wlassics* Gyula miniszternek és *Zsilinszky* Mihály államtitkárnak. Délben *Hettyei* Sámuel pécsi püspöknel ebéd volt, este a Helyelet estélyt adott, melyen *Hock* beszédet mondott.

A Nemzeti Szalón válsága.

Budapest, január 14.

Tegnap megirtuk, hogy *László Fülöp* Elek festőművész lemondott a *Nemzeti Szalónban* viselt alelnöki állásáról, amelyek csak nemrégiben fogadták el. Ezt megelőzőleg a *Nemzeti Szalón* két választmányi tagja: *Szana* Tamás és *Kiszely* hásonlóképpen lemondtak a tisztségükről. Szóval azok az elemek, amelyek életét adhatnának a *Nemzeti Szalónnak*, egymásután elégedetlenül otthagyták ezt az intézetet. Ebből félreismerhetetlen kirizis támad, amely csak úgy volna megoldható, ha maguk a magyar művészek vennék kezükbe a *Szalón* kormányzását. Ha ezt nem sikerül keresztülvinni, akkor a *Szalón* körülbelül befejezte földi pályafutását.

A *László-válság* ötletéből a *Magyar Nemzet* megintevolt egy művészt, aki eddig vezető szerepet játszott ennél az intézetnél. Az érdekes interjú így szól:

— *László Fülöp* lemondása nem jött váratlanul. Mi előre tudtuk ezt s hogy őszinte legyek, mondhatom, hogy nem egyedül áll, ki helyteleníti a *Szalón* mostani magatartását s hajlandó *Lászlóval* együtt a konkervenciát levonni.

Nem szeretnők azonban, hogy a *Szalónban* kitört válságot is elenségeink a nagyközönség elébe úgy állítsuk, mintha ez nem volna egyéb, mint a nyughatatlan művészek újabb összezördülése. Ez nem áll. Ez ellen határozottan tiltakozunk valamennyien, kik épp fenn akarjuk tartani a *Szalónt*, ha ez hivatásának továbbra megfelel. *Hock*nak sok ellensége, de sok barátja is van. Ő a magyar művészet terén már oly sok érdemest alkotott, hogy az őszinte szót elbirja. Nos hát az, amit *Hock* most csinál, az nemcsak helytelen, hanem veszélyes is.

Első terve volt a magyar művészet fellendítése. A *Nemzeti Szalón* kezdetben meg is felelt ennek a célának, később azonban mindinkább eltért ettől s a személyi kultuszok kezdett hódolni; vagyis épp oly hibába esett, mint a *Műcsarnok*. Hogy más példákat ne hozzak fel, itt van *Szikszay* kinek tehetségét elismerem ugyan, de a ki talán még sincs hivatta arra, hogy külföldön, különösen Párisban, *Hock* János biztatására és pártfogására alatt hangulatot csináljon a magyar művészet ellen. *Hock* befolyását arra használja fel, hogy csak azok mellett kardoskodjék teljes erővel, kik az ő feltétlen hívének vallják magukat; s ilyenkor nem néz arra, vajjon az illető tényleg megérdemli-e, hogy mások rovására ő pártolják. Így bizony befolyása és különösen rábeszélő-képessége segítségével sikerült *Hock*nak több méltatlant a közönség s az illetékes körök jóakarátába csempészni.

Másik nagy hibája a *Nemzeti Szalónnak* a művészet — osztályozása. A *Szalónnal* ugyanis kétféle művészet van: olyan, mely a fővárosi ízlés mértékét megüti s olyan, mely a vidékieknek van szánva. A tárglatok rendezésénél ugyanis a képeket két részre osztják. Egyik részét itt a fővárosban állítják ki, másikat pedig a vidéki tárglatoknak szánják. En és több társam ezt az eljárást határozottan helytelenítjük. Nem tartjuk igazságosnak azt, hogy oly vidéki városban, hol a művészetet meg akarjuk honosítani, épp a selejtes képekből rendezzünk kiállítását. A vidéki tárglatok miatt is, melyekkel több helyütt *kudarcot* is vallottunk, megindultak a surlódások az egyesületben. Az ellentétek azonban akkor élesedtek ki különösen, mikor *Hock*, illetőleg famulusa, *Szikszay*, azzal a tervvel állott elő, hogy a *Nemzeti Szalónban* francia művészek képeiből kollektív kiállítását óhajt rendezni. Ezt már nem tűrhették szó nélkül, mert ebben a *Nemzeti Szalón* létjogosultságát alapjában láttuk meglátva. *László* szóvá is tette ezt; miután pedig szavaira *Hock* nem állott el szándékától, lemondott az alelnöki állásról. Ime a *László* lemondásának története, melynek azonban — véleményem szerint — még folytatása lesz.

budapesti reáliskolai igazgató, a kiváló pedagógus, a *Világakadémia*ról tartott mint vendég felolvasást. A *Világakadémia* az előadónak egészen eredeti eszméje, melylyel két évtized óta foglalkozik és melynek részletes kifejtése legközelebb magyar és német nyelven könyvekben is meg fog jelenni. A *Világakadémia* legrövidebb meghatározásában olyan tudományos intézet, mely minden tudományt és minden kultur-népet felölel, tehát egyetemes és nemzeti jellegű és szervezettel az ugynevezett *egyetemes nemzeti akadémiákkal* az egyes országok legelső s legőbb tudományos testületeivel áll kapcsolatban. Az előadó mindenekelőtt elméleti, gyakorlati és történelmi alapon igyekezett tervének lehetséges és szükséges voltát bemutatni és a tudományos vállalatoknak és irodalmi tételnek egész olyan sorát említette meg, amelyek csak ilyen széles alapon valósíthatók meg igen értékes és uttörő tejezet az amely a lefolyt három évszázad folyamában fölmerült rokon törekvéseket ismerteti Leibnitzől és Richelieutól Mommsenig és napjainkig. A mű második része a világakadémiának tárgyi megokolását adja a modern kulturmunkának és szellemi mozgalmaknak egyetemesen nyilvánuló jelenségei alapján, aminők: a nemzetköziség szükségessége, a tudományokban (Kongresszusok és esereviszony), a különleges és egyetemes, valamint a produktív és reprodukív irányok egyesítésében rejlő előnyök, a szellemi termékek leltározása, az egyéni és testületi társulás és szövetkezés útján létrehozott művek időlénye stb. — A harmadik rész a hatalmas terv anyagi és részletes megokolásával foglalkozik a következő főszempontok szerint: a világakadémia rendeltetése és hatásköre, tárgyi és személyi szervezete és kormányzása és a pénzügyek. Az előadó végül sorra veszi és megvizsgálja a terve ellen felhozható főbb ellenvetéseket és fontosabb ellenérveket és röviden vázolja a nagy terv megvalósítása követelte bevezető és előkészítő lépéseket.

○ **A Mészáros-díj.** *Mészáros* Károly örökösai már befizették a kultuszminisztérium pénzátbírása a 2000 korona pályadíjat, melylyel a bíráló-bizottság *Somló* Sándor *Thököli-jét* jutalmazta. Egyszersmind készségeket lejezték ki az örökösök, hogy a *Mészáros* Károly által létesített pályadíj-alapítvány tőkét, amennyiben azt *Mészáros* Károly még letéte nem helyezte volna, szintén be fogják fizetni az illetékes közpénztárba.

○ **Az állatok világa.** *Brehm* munkája magyar kiadásának most jelent meg a 10-ik füzet. A mű a *Légrády*-testvéreknél jelenik meg. Egy füzet ára 80 fillér.

FARSANG.

)(**Főolvasó-est.** Az *Ujpesti Közművelődési Kör* szombaton főolvasó estét rendezett, amelyen *Kabos* Ede kollégának *Az újuságról* című novelláját olvasta föl nagy tetszés mellett. A főolvasást követő társasvacsorán dr. *Führer* Simon, a kör érdemes elnöke kelkes szavakkal ünnepelte kitűnő író társunkat. A társas vacsora után megkezdődött a táncmulatság, amely hajnalig tartott.

)(**Álaros bál az Operában.** A *Nemzeti Színház* Nyugdíj-Intézetének kormányzó választmányja az Operaház kormányzó bizottságával tartott együttes ülésében elhatározta, hogy mindkét intézet Nyugdíj-Intézetének alapja javára a farsang folyamán álaros bált rendez. Gróf *Keglevich* István intendáns a célra készséggel engedte át az Operaházat. A bálrendező-bizottság, melynek a *Nemzeti Színház* és az Operaház összes magán szereplői a tagjai, ma délután négy órakor tartotta első ülését s minden előkészületet megtett, hogy a bál a farsang egyik érdekes és nevezetes eseménye legyen. Elnökké *Beothy* László, a *Nemzeti Színház* igazgatóját és *Mészáros* Imre, az Operaház igazgatóját, jegyzővé *Zollner* Béla, nemzeti színházi tisztviselőt, választották meg.

)(**A Budapesti III. ker. Torna- és Vivő-Egyesületnek** az 6-budai Korona-Vigadóban tartott táncmulatsága igen szépen sikerült. Feleltettek: Dr. *Stern* Józsefné 100 K., *György* Lóránt és *Leipzig* Vilmos 10—10 K., *Nebenführer* József 5 K., *Bernolák* százasod és *Ebel* J. 4—4 K., dr. *Bence* B. 3 K., N. N. 2 K., *Grabovszky* I korona adományt. Jelen voltak a mulatságon:

Asszonyok: Bakody Jánosné, Breitner Károlyné, Gartenfeld Mórné, Gyenes Lajosné, Kutasi Sz. Józsefné, Mottl Jánosné, Nebenführer Józsefné, Neumayer Lázárné, Orova Jánosné, Schabenszky Rikárdné, dr. Stern Józsefné, dr. Sziklai Salomonné stb.

Lányok: Bakody Marika, Barnai Regina, Baron Józsa, Breitner Anna és Jenny, Deutsch Ilona, Ebel Gizella, Engel Malvin, Hahn Róza, Hölzke Erzsébet, Krisztián Ilona és Erzsike, Mottl Marika, Neumayer Rózsika, Orova Ilona, Perschmann Paula, Petrik Olga, Schabenszky Jenny, Térey Emma, Treuhart Margit stb.

)(**A VII. kerületi Zuglói Nőegyesület** szombaton szépen sikerült bált rendezett. Szokolya Adolfin, Jókuthy Sándorné, Morvay Ferencné és dr. Parnau Jakab buzgósságának köszönhető a siker.

Nyitlér.

Pályázat.

A pesti izr. hitközség által kezelt alapítványokból a f. 1901. évre a következő jutalékok osztandók ki:

1. Bauer Mór és Fanny-féle alapítványból két jutalék egyenként 420 korona.
2. Brüll Árm-féle 320 koronás ösztöndíj a budapesti mintagymanasium érdemes izr. tanulójának.
3. Deutsch-Wittenberg-féle 189 koronás kiházasítási jutalék.
4. Ehrlich Bernát-féle két 80 korona 60 filléres kiházasítási jutalék nőrokonok számára.
5. Kövesgyári Freydtödter Antal-féle alapítványból több jutalék kézmíves vagy gazdasági pályára lépők számára a kiképzéssel járó tantási díjak és az első berendezés költségeinek fedezésére izr. szegény kiskorú családbeliek részére.
6. Gomperz Veronika-féle 410 kor. 04 filléres kiházasítási jutalék nőrokonok számára.
7. Graner János-féle 1820 koronás kiházasítási jutalék az alapító egyik nőrokon számára, a múlt évről fennmaradt 728 koronás jutalékkal együtt.
8. Haas Jakab-féle 1200 koronás kiházasítási jutalék nőrokonok számára.
9. Hölzcher Farkas-féle két 84 koronás kiházasítási jutalék.
10. Herzka Ernesztin-féle 390 koronás kiházasítási jutalék nőrokonok számára.
11. Kassovitz Rozália és J. H.-féle 410 koronás kiházasítási jutalék nőrokonok számára. Nem rokonok is pályázhatnak.
12. Klepatsch Ignác-féle egy 184 kor. 80 filléres kiházasítási jutalék.
13. Madarasi Beck Nándor és Laura-féle ösztöndíj-alapítványból egy 106 koronás jutalék.
14. Müller Ignác és Rozália-féle 172 kor. kibáz. jutalék.
15. Müller Ignác és Rozália-féle 160 kor. szegénygyámoltási jutalék.
16. Pollak Leon és Laura-féle 800 koronás kiházasítási jutalék, nőrokonok számára.
17. Reich Gábor és Sarolta-féle kiházasítási alapítványból egy 400 koronás jutalék, az alapítónő nőrokon számára.
18. Rott József-féle 80 koronás ösztöndíj, a budapesti kereskedelmi akadémiára egy növendékének.
19. Schossberger-Deutsch-féle 268 kor. 80 fillér kiházasítási jutalék.

20. Spitzer-Gerson-féle két 926 koronás és hat egyenként 1790 koronás kiházasítási jutalék az alapító nőrokonai számára.

21. Steiner József és Teréz-féle alapítványból rokonok számára egyenként 210 koronás négy jutalék.

22. Wáhrmann Sándor kiházasítási alapítvány egy 1690 koronás jutalék az alapító egy, esetleg két nőrokon számára.

23. Wolfner Gyula és Karolina-féle 347 koronás kiházasítási jutalék.

Pályázati határidő: A Kassovitz-féle kih. jutalékra f. é. január hó végé, a Bauer Mór és Fanny-féle jutalékra: f. é. február hó 22. és március hó 20. a Herzka Ernesztin-féle jutalékra: szeptember 30. A többi kiirt alapítványi jutalékra f. évi március hó vége.

Mindenek jutalékok iránt bővebb értesítés nyerhető a pesti izr. hitközség titkári hivatalában (Sip-u. 12. l. em.) a hol a kellem felszerelt kérvények benyújthatók.

A jutalékokból az adó és egyéb költségek levonásba hozhatók.

Budapest, 1901. január hó.

A pesti izr. hitközség előjárósága

(Az e rovat alatt közöltéeknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A Ervány-ügy végtárgyalása.** *Arad*-ról táviratozza tudósítónk: *Krivány* egészségi állapota annyira javult, hogy a törvényszék a főtárgyalást február 4-ikére tűzte ki. A tárgyalás három-négy napig fog tartani.

§§ **Válasz a „Válasz”-ra.** A mai postával az alábbi levelet kaptuk:

Tekintetes szerkesztő ur! Az illetékes fórumok dolga, hogy kibogozzák: mi az igazság abban az afférban, amely a budapesti tőzsdebiróságnál dr. *Schaeffer* József ügyvéd és *Félegyházi* Agost titkár között keletkezett. Mert ez az affér nem lehet annak a két urnak magánygye. Itt egy igazságot osztó testület repulációjáról és az igazságot kereső fél jogairól van szó s ha egyáltalán érdek fűződik ahhoz, hogy melyik részen van az igazság, akkor az bizonyára a budapesti tőzsdebiróság érdeke, hogy minden irányban világosság derüljön erre az ügyre. Azt bízom tehát, hogy legközebbé tesznek szolgálatot ennek a testületnek azok, akik harcra szállnak érte, holott erre szükség nincs. Azt írja *Válaszban* dr. *Virág* Mór ur, hogy majd minden tőzsdebirósági perben szerepelnek olyan *konceptusok*, aminőket a *Schaeffer-Félegyházi-ügy* felszínre hozott. Ez nem áll. Éppen az a megdöbbentő, hogy igenis szerepelnek ilyen *konceptusok*, de csak néhány kiváltságosnak van jussa ahhoz, hogy ezt a törvényt által meg nem engedett gyakorlatot folytathassa. Ha *konceptusokból* csinálja meg a titkár az ítéletet, akkor minék a *hivatalból alkalmazott gyorsíró*? Mert vagy mindkét fél előadását a hivatalos gyorsíró jegyzetektől merítik, vagy egyikét sem. De egyiket így, a másikat amugy csinálni talán még sem lehet. S ha a *Schaeffer-Félegyházi-ügynek* egyiké haszna a közérdekre nem is lesz, annyit mindenesetre köszönhet ennek: az afférnak a jogkereső közönség, hogy megtudja: miből csinálnak a tőzsde

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Ülés az Akadémián.** A Magyar Tudományos Akadémia II-ik osztálya ma *Pauler* Gyula előklete alatt ülést tartott. *Ráth* Zoltán *Népszavardásunk a XX. század közepén* címmel érdekes és tartalmas felolvasást tartott. Utána *Kemény* Ferenc

ítéletet? A hivatalos gyorsírói jegyzetekből-e, vagy a magánjellegű konceptusokból-e?

Soraim közlését kérve maradtam a tekintetes szerkesztő urnak

alázatos szolgálója

Egy fővárosi ügyvéd.

§§ **A végtelenség.** A végtelenség alatt Fischer Jakab bűnpörét értjük, mely játszva dacol a végtelenséggel. Calard bukását már háromszor tárgyalta a budapesti törvényszék, de mindig eredménytelenül. Hetedél év óta húzódik a bűnpör, anélkül, hogy figyelemreméltó haladást mutatna. Pedig Fischer nem is mádi, hanem debreceni izraelita, ki gépkereskedést nyitott szakértelem és pénz nélkül. A szakértelem hiánya nem okozott volna komplikációkat, de a pénz hiánya belekergette a jogkövetkezmenyekbe. Fischer ugyanis váltókkal manipulált. Váltókra vásárolt és váltókra árusított gazdasági gépeket. E közben néhány váltó értéke elkallódott a kezén, ő maga csődbe került. A hitelezők feljelentették, hogy sohasem vezetett könyveket s hogy a hitelezők kijátszására másokkal szövetkezett. De a tényállást ma sem lehetett megállapítani. Ujabb tanuk kihallgatása mutatkozott szükségesnek s ebből a célből a tárgyalást elhalasztották. Ezúttal negyedszer. Szóval, a legszebb kilátás van arra, hogy Fischer Jakab a végtelenséggel fog ülelkezni.

TÁVIRATOK.

A gratuláló kancellár.

Berlin, január 14. Gróf Bülowe birodalmi kancellár ma az orosz újv alkalmból hosszabb látogatást tett gróf Osten-Sacken orosz nagykövetnél.

Mac Kinley.

Washington, január 14. Mac Kinley elnök állapotában a javulás egyre tart, de egy hétnél előbb alig veheti át ismét a hivatalos ügyek vezetését.

Varsó új kormányzója.

Varsó, január 14. Félhivatalosan jelentik, hogy a cár az orosz újv alkalmból kinevezte Voronov-Daskov herceget, a császári háznak volt miniszterét a varsói kerület kormányzójává.

Khinai bonyodalom.

New-York, január 14. Egy ideérkezett távirat jelenti Pekingből mai kelettel: Hire jár, hogy Li-Hung-Csang a Bright-körben szenved. Tegnap rosszbodás állott be állapotában, ma azonban ismét jobban van. Csing herceg közölte az udvarral, hogy ő óvást emel Csang-Csi-Tungnak Li-Hung-Csang helyébe meghatalmazottá állítólag tervezett kinevezése ellen. Csing herceg azt kívánja, hogy Senget, akit az idegenek kedvelnek, nevezzék ki meghatalmazottá, de a követek Csang-Csi-Tung kinevezése ellen idegenellenes érülete dacára nem fognak kifogást tenni. A legtöbb követ azt a közlést kapta kormányától, hogy a tárgyalásokat Pekingben kell folytatni, mert más hely különböző okokból nem fogadható el. Giers orosz követ tiltakozik az angolok magatartása ellen, akik nem akarják megengedni az oroszoknak, hogy az angol negyedben lakó khinai szegények közt rizst és búzát osszanak szét.

New-York, január 14. Egy Pekingből ideérkezett tegnapi keletü távirat jelenti, hogy Csing herceg a közös jegyzéket szombaton, Li-Hung-Csang pedig vasárnap aláírta.

London, január 14. A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből tegnapról: Chun herceg tegnap látogatást tett Mumm-Schwarzenstein német követnél. A beszélgetésnek, mint mondják, kedvező eredménye volt. Meg erősítik, hogy Chun herceg császári követté nevezetett ki azval a misszióval, hogy Németországba utazzék. A herceget valószínűleg Su herceg fogja Európába kísérni.

London, január 14. A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből: Ezer ember kivételével, akiket részint a pekingi követség őrizetére, részint Tiencinben és Shankaikvanban hagynak hátra, az oroszok kiűrik Csü tartományt és Kincsauba mennek, ahonnan hír szerint Mukden felé szándékoznak vonulni.

Milán proklamációja.

Zágráb, január 14. A délszláv lapokban közölt és Milán exkirálynak tulajdonított proklamációt itt apokrífnak mondják.

Elítélt kadét.

Bécs, január 14. A leobeni esküdtszék előtt Cambertz volt hadapródiskolai növendék ellen, aki a nyáron Rottenmannban egy munkást szuronyával lezsurta, a ma megtartott tárgyaláson az esküdtek egyhangulag vétkesnek mondták ki a vádlottat az emberölésben, mire azt rendkívüli enyhítő körülmények figyelembevételével mellett tizennyolc havi súlyos börtönrre ítélték.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, január 14. A tőzsde a kedvező khinai hírekre élénkült.

Bécs, január 14. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A külföldi piacok nem adtak semmitféle kezdeményezést, egyedül New-York jelentett könnyű javulást, egybahangzóan a budapesti tőzsdével, ahol a szigorú fagy következtében buza 2 fillérrel javult, de egyéb cikkeken majdnem semmi kérés sem volt. Buza tavaszra 7.87—7.89—7.88, zab tavaszra 6.32 koronán kelt; jegyeztettek: rozs tavaszra 7.80—7.81, tengeri május—júniusra 5.29—5.30 koronán. A készárak piacán gabonaneműek a fogyasztás telensége következtében nem fejlődhetett ki jelentékenyebb üzlet, de a csönd ellenére sem változott a buza és rozs irányzata, sőt inkább tartott volt. Árpában külföldi kereslet mutatkozott, de nagyobb kérés nem jött létre. A tőzsde általános üzletelenség mellett nyugodtan zárult. Buza tavaszra 7.87—7.88, rozs tavaszra 7.78—7.79, zab tavaszra 6.29—6.30, tengeri május—júniusra 5.23—5.29 koronán.

New York, január 14. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 10.—(10.1/2). Januárra 9.37 (9.54). Áprilisra 9.30 (9.46). New-Orleansban helyben 9.1/2 (9.1/2). — Petróleum: Stand white New Yorkban 7.55 (7.70). Stand white Philadelphian 7.50 (7.65). Refined in Cases 8.60 (8.75). Credit Balances at Oil City 1.20 (1.25). — Zsir: Western steam 7.75 (7.65). Robe és Brothers 7.95 (7.85). — Tengeri irányzata tartott. — Januárra 45.1/2 (46.1/2). Márciusra —. — (45.1/4). Májusra 43.1/2 (44.—). — Buza irányzata gyenge. Piros ősi helyben 81.1/2 (81.1/4). Januárra 80.1/2 (—). Márciusra 81.1/2 (81.1/4). Májusra 81.1/2 (82.—). Júliusra 81.1/2 (—). Gabona szállítási díja Liverpoolba 2.1/2 (2.1/4). — Kávét: fair Rio 7. sz. 7.1/2 (7.1/4). Jan-ra 5.60 (5.55). Márciusra 5.80 (5.57). — Liszt: Spring Wheat clears 2.70 (2.70). — Kukor: 3.1/2 (3.1/2). — Őr: 26.70 (26.25). — Rész: 17.— (16.1/2). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, január 14. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Buza irányzata gyenge. Jan-ra 74.1/2 (74.1/2). Márciusra 77.1/2 (—). Tengeri irányzata tartott. — Januárra 86.1/2 (86.1/2). — Zsir: Januárra 7.42 (7.32). Májusra 7.52 (—). — Szalonna short clear 7.35 (7.32). — Sertéshus: Januárra 15.27 (15.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Borús órán.

Az élet utján néha néha
Hánc száll egy fájó sejtlem;
Mint zivataros nyári felhő:
Oly gyorsan jó, oly hirtelen.

S egyszerre elborúl a lelkünk:
Sírni szeretnénk titkosan:
Szívünkön ezer fájó emlék
Mint kísértet-sor átsuhan.

Névnélküli, gyöttrő ábrándok,
Bús sejtések kionoznak el:
Egy percben szívünk, ah, oly népes
A múlt s jövő gyötreimvel.

Egy pillanatban a kemény sors
Együtt mutatja meg nekünk:
Amit a múltban elsírtunk
S mit — a jövőben szenvedünk.

Kéty Endre.

— Vakmerő újságíró. Annak a bebizonyítására, hogy nő is képes nagy veszélyben megállni a helyét, nemcsak az erős nem, egy amerikai újságíró nő nagyon veszedelmes kalandokba bocsátkozott s valószínű, hogy nincs a világnak asszonya, aki a halálnak oly különböző formáival nézett farkasszemet, mint Mrs. Charlotte Wharton Germaine, aki a *Pearson's Magazine* című amerikai lap legutóbbi számában leírja veszedelmes kalandjait. Ezekre Mrs. Germaine a *New-York World* megbízásából vállalkozott, amelynek munkatársnője. Egy alkalommal török ruhába öltözött a vállalkozó szellemű hölgy és úgy lépett be Barnum cirkuszában az oroszlan ketrecébe; közismert dolog volt, hogy Big George, az oroszlan, alig néhány héttel ezelőtt tépte szét egyik szelidítőjét és még mindig nagyon szeszélyes kedvében volt. Mihelyt az újságíró nő belépett az oroszlanketrecébe, Big George azonnal nyugtalanodni kezdett, nem akart engedelmessé válni a szelidítő parancsainak. Erre végigsújtotta őt néhány ostromsapás, mire az oroszlan szikrázó szemekkel ugrott Mrs. Germaine felé, akit kivert a halál verítéke. A szelidítő biztatta:

— Ne féljen! Ússzon botjával a bestia szeme közé!
A nő megtette s az oroszlan féltéken visszahuzódott a ketrec sarkába.

Egy másik érdekes kalandja akkor esett a vakmerő hírlapíróknak, mikor kétszázötven fontos buvár-öltözékben merült víz alá a new-yorki kikötőben, hogy tanulmányozza a buvárok életét. Légi utra is vállalkozott Mrs. Germaine s akkor a heves szél összeszakította a léghajót, amely rémületes gyorsasággal kezdett süllyedni s a léghajósok csak a csodás véletlennek köszönhetik, hogy megmenekült: puha homoktalajra esett.

— Brahms életéből. Brahms nagyon gyakran volt ép kedvében s aki véletlenségből több napokon találkozott vele, az ugyan nehezen hihette el, hogy a nagynevű zeneszerző csak egy félóráig is képes dolgozni, mert szeszélyei egy pillanatra sem hagyták őt nyugodni. 1870-ben Bécs egyik szerény vendéglőjébe járt barátival, hol a vendéglős külön asztalt tartott fűn a számára. Egy este, a különben csöndes és gyéren látogatott vendéglő tele volt közönséggel, mert az estére a híres Fiaker-Mili népies hangversenye volt a programon. Brahms, ki ekkor is rossz kedvében volt, már távozni akart, de a vendéglős kérte, hogy maradjon, mert az ő asztala fenn van tartva, a Fiaker-Mili egyenes parancsára. Ez a figyelemesség nagyon tetszett Brahmsnak. Leült, vacsorálni kezdett s kezdetben érdeklődéssel, később nagy lelkesedéssel nézte a Fiaker-Milinek s közönségének tulajadó jókedvét, mely varrónokból, masamod lányokból, mosólányokból, fiakeresekből s egyéb népies alakokból állt. A hangverseny után táno jött volna, de a zongoramester nem jött. Nagy volt a szomorúság. Végre Fiaker Mili egy csoport szép lány kíséretében odament Brahmshez s nagy küzködéssel kivágta, hogy legyen oly jó, játszék nekik legalább egy keringőt. Brahms szó nélkül fölkel, odament a zongorához s játszott egy Strauss-keringőt; a jutalma három tüzes csók volt Fiaker-Mili ajkáról. Brahms föllekesedett s három óra hosszágú játszott keringőket, mazurkákat, polkákat s minden darab után egy-egy szép lánytól (mindig másiktól) csattanó csókot kapott.

— A só-kúra. Mint előrelátható volt: Loeb és Lingle csikagói professzoroknak az az állítása, hogy a közönséges konyhasóknak ifjító hatása van, a legnagyobb szenzációit kelti majd Amerikában. Az amerikai lapok természetesen hasábos cikkeket foglalnak az új kurával és eseteket írnak le, amelyekben bebizonyult a só csodaterve ereje. Így felemlítik Abram Hewittnek, az amerikaszerzte ismert milliomasnak és New York volt polgármesterének példáját is, hogy óraja próbálták ki először az orvosok az új életelixirt. Hewitt ma már nyolcvan esztendő és esodásan ép a szervezete, élénk a szellemi működése s mindezt a só-kurának köszönheti, amelyet egy hírneves francia orvos ajánlott neki; három évvel ezelőtt kezdte el a gyógyító módot, akkor alig birt az aggkörtől a lábán állni s azóta egyre visszatért az életereje. Ezt persze nagy színezéssel és sokféle variációban írják most meg a newyorki újságok és orvosoknak a nyilatkozatait közlik, amelyek mind azt igazolják, hogy foszforsavas sóknak bőr alá való fecskendezését kitűnő eredménnyel alkalmazták idősebb emberek betegségseiben. Egy newyorki munkáskórháznak magas koru betegein ez irányban végzett kísérletek állítólag bámulatos eredményt mutatnak; így egy hatvankilenc és egy nyolcvanhárom éves beteg bőre alá alig két-három héttel ezelőtt fecskendeztek foszforsavas sót s az öregék máris megszegni érzik ereikben a vért, szóval: fiatalodnak. Ez az eset eléggé tanbizonyosága annak, hogy az új életet adó sónak mily amerikai íze van.

— Svájci órák. Most adták ki Svájcben a múlt évre vonatkozólag az óra-ipar statisztikáját. E szerint 1900-ban Svájc több mint nyolcvan millió korona értékű órást szállított a külföldre. Ez órák közt van két-három millió nikkeli óra, körülbelül tizenhat millió korona értékben s mintegy három millió ezüst óra, harminc millió, míg körülbelül 800.000 aranyóra, mintegy 82 millió s ezenfelül még vagy hétézer kronometert és ismételőórát vittek ki, egy millió korona értékben. Az Angliába való kivitel az összes termelés svájci százalékát teszi. Ily nagy kivitele órákban Svájcnek még soha sem volt.

— A léghajózási mérő. Ez a készülék a legújabb, amit e téren a tudomány produkált és feltétlen haladást képvisel a működés megbízhatósága és pontosága tekintetében. A készülék egy mindkét körülpán üveglappal burkolt üres fémhengerből és egy ebben jól zárolandó és könnyen mozgathatóan elfüggesztett alumínium nyelvűből áll. A vízszintes tengelyű henger

palástjának tetőpontjából kiágazó esővön át kiszívják a nyelv egyik oldalán levő levegőt és egy nyíláson át a nyelv másik oldalán beáramló friss levegő nyomást gyakorol a nyelvre, úgy, hogy azt kitéríti helyzetéből. A kimozdulás nagysága egy a nyelv alatt elhelyezett skálán olvasható le. Látható, hogy a készüléknek a nyelv az egyedüli surlódó rész, míg törékeny alkatrészek, mint rugók nem léteznek. Epp ez egyszerűségben rejlik működésének pontossága és megbízhatósága. A skála beosztása oly tökéletes kivitelű, hogy a nyelvnek egy milliméter vízszlop nyomásának megfelelő lépvonatkülönbségnél már tízenöt milliméterrel kell tovább mozdulnia. A légchamberót a tüzelés és a kémény szelepe közt helyezik el, vigyázzni kell azonban arra, hogy a csatlakozó cső belső átmérője mindig megfelelő legyen a hosszának, nehogy nyomásvesztés álljon elő. Epp így kerülendők a csatlakozó csővezetékben erős kanyarulatok is.

† „polka” történetéből. A legnépszerűbb táncok egyikét, a polkát, állítólag egy szobalány találta fel. Steedk Annának hívják Therpsichorének ezt a szobalány-epigonját, aki *Klaschersky*, egy csehországi elbokosteleci családnál szolgált s egyik farsangi vasárnap délutánján a tálu koreográfiájában egész ismeretlen ritmusú táncot járt, melyet maga kísért dallal. Neruda akkori elbokosteleci tanítónak feltűnt a tánc élénk üteme, lekötözte a leány dalát s a legközelebbi vasárnap tanítványaival bemutatta már az új táncot. Őt esztendő múlva Prágában is kezdett terjedni a polka, amelynek a neve valószínűleg a benne előforduló fél-lépéstől származik s néhány év múlva egy prágai karmester útján Bécsben terjedt már el a zene is, a tánc is. 1840-ben bemutatták Párisban az *Odéon* színpadán s azóta hihetetlen gyorsasággal lett népszerűvé mindenfelé.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Kereskedők a miniszternél. A műszaki kereskedők egyesületének 8 tagu küldöttsége ma dében tisztelettel *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszternél és pedig *Szurányi* József társelnök vezetés alatt. A küldöttség vezetője arra kérte a minisztert, hogy a megrendelések gyűjtése tekintetében életbe lépjen a XXV. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadandó rendelkezések keretében lehetővé tegye, hogy a gazdálkodót, úgy mint eddig, a műszaki szakma kereskedői meglátogathassák. Kiemeli, hogy a gazdálkodó gépalkatrészek, szerszámok, szíjak és műszaki cikkek tekintetében nem tekinthető fogyasztónak, minthogy ezeket az árukat üzemének folytatására vásárolja. De még ha fogyasztónak tekintenék is, kéri a minisztert, hogy a fővárosi tisztességes cégek, valamint a közérdekben ezeket az árukat, mint kivételt-tevőket nevezze meg a 3. §. keretében. A miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget és *Szurányi* József szavaira reflexaiva megígérte, hogy töle telhetőleg támogatni fogja ezt a kérést és módot fog keresni egy kielégítő megoldásra, amit is a küldöttség igen megköszönt a miniszternek. Ugyanez a testület a közel napokban tiszteleg az ügyben *Darányi* földmivelésügyi miniszternél is.

Az Országos Iparegyesület munkásügyi szakosztálya szerdán, január 16-án esti 6 órakor az egyesület helyiségében (VI. Uj-utca 4. szám. I. emelet) ülést tart. A napirend tárgyai: Szociális muzeum létesítése Budapesten. (*Gelléri* Mór indítványának tárgyalása.) A sztrájk-törvényjavaslatról. (*Neuschloss* Marcel indítványának tárgyalása.) Folyó ügyek és esetleges indítványok.

Vasutemegnyitni. *Zágrábról* jelenti tudósítónk: Ma adták át a forgalomnak nagy ünnepek között a *zagrál-sanobori* vasutat. A kereskedelmi miniszter képviselőtében dr. *Ehrenhofer* miniszteri osztálytanácsos a bejárás után a vasutat átadta rendeltetésének.

Fizetéképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetéképtelenségeket jelenti: *Brankovits* István kereskedő *O-Besse*, *Csillag* és *Popper* kereskedő *Cegléd*, *Monath* testvérek divatárkereskedők *Grác*, *Vojtech Karasek* Prága, *Ausztria* kerekpárkereskedés (*Hinkelmann* Róbert) *Turn*, (*Teplitz* mellett.) *Kral Lajos* Klattau, *Bányai és Társa* Budapest.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest* 42.— korona pénzben, 42.50 korona árban. *Bécs*-ben a nyersszesz ára 41.40 korona pénzben, illetve 41.60 korona árban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 203 darab juh. — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü — 1-től — 1-ig, kivételesen — 1.1 kg-ként, (vagy — k-tól — k-ig páronként), középminőségű ürü 40 f-től 41 f-ig, kivételesen — 1, kg-ként, vagy 33 k-tól 38 — k-ig páronként, anyajuhok — 1-től — 1-ig, kivételesen — 1-től — 1-ig, vagy — k-tól — k-ig, középminőségű gyapjas — 1-től — 1-ig, kivételesen — 1.1 kg-ként, vagy — k-tól — k-ig páronként, kosok legjobb minőségű — fillér, páronként — korona, kivételesen — korona, rackajuhok — fillér, páronként — korona, szerbiai juhok páronként —

korona, romániai juhok páronként — korona, kiselejtezt juhokért páronként — korona, kecskék — korona páronként. Csekély felhajtás, csekély szükséglet folytán az árak változatlanok.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ierenvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-lővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi január 14. Készlet 462 darab. Erkezett 400 darab. Összesen 862 darab. Eladott 700 darab. Maradt 162 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 80—84 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 84—86 koronáig, 320—380 klg. sulyban 88—92 K.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilós 80—86 koronáig, Malac 60—100 kgrig 76—80 korona. A vásár élénk.

Bécsi vágómarhavásár. Január 14. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárosmarkban a megtartott vágómarhavására felhajtott: 3084 darab magyar fajtaju, 1073 darab galiciai fajtaju, 47 darab bukovinai fajtaju, 926 darab német fajtaju, összesen 5130 darab szarvasmarha.

A felhajtás 200 darabnál nagyobb, ennél fogva árak hanyatlottak 1—2 koronával.

Jegyzések: 100 kilogrammonként élő sulyban: magyar hizókkör I. minőségű 72—78 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 60—70 fillér, III. minőségű 62—69 fillér, galiciai hizókkör I. minőségű 72—78 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 62—70 fillér, III. minőségű 62—61 fillér, német hizókkör I. minőségű 78—85 fillér, kivételesen 86 fillér, II. minőségű 70—76 fillér, III. minőségű 68—68 fillér. Legelő ökrök 48—68 fillér bika és tehén 100 kilogrammonként 44—67 — korona. Kivételesen — korona.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, január 14.

A buzaüzlet ma szilárd volt. Összesen 21.000 métermáza változatlan áron került forgalomba. Egyéb gabonanemekben gyenge volt a forgalom. Rozs és árpa 5 fillérrel magasabb.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79-5 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 200 mm. 79-5 k. 7 K. 82½ f., 100 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78-5 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78-2 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78-4 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 70 f. 500 mm. 77-5 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 77-5 k. 7 K. 80 f., 2000 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 1000 mm. 75 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 200 mm. 77-5 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77-5 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77-5 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 77-5 k. 7 K. 55 f., 200 mm. 78-3 k. 7 K. 65 f., 200 mm. 76 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 72-3 k. 7 K. 20 f.

Pestvidéki: 200 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 150 mm. 77-8 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 76-5 k. 6 K. 75 f.

Raktári: 1700 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 1450 mm. 77 k. 7 K. 57½ f., 1400 mm. 75-5 k. 7 K. 27½ f., 1100 mm. 78-8 k. 7 K. 87½ f., 750 mm. 76 k. 7 K. 50 f., 2200 mm. 75-6 k. 7 K. 50 f., 800 mm. 75-3 k. 7 K. 40 f.

Bécsiek: 100 mm. 74 k. 7 K. 50 f., 3200 mm. 76-8 k. 7 K. 55 f.

Mind három hónapra.

Zab: 100 mm. 6 K. 07 f., 100 mm. 6 K. 02½ f., 100 mm. 5 K. 75 f.

Árpa: 200 mm. 6 K. 25 f., 250 mm. 6 K. 15 f., 550 mm. 5 K. 75 f.

Készpénzfutás mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként — a minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	50 kilogramm árá		Kilós	50 kilogramm árá	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
Tiszavidéki	76	7.35	7.45	76	7.75	7.90
"	76	7.45	7.60	80	7.80	7.95
"	77	7.60	7.75	81	—	—
"	78	7.75	7.90	82	—	—
Felsőmgyeói	76	7.30	7.40	76	7.75	7.90
"	77	7.45	7.60	80	7.85	7.90
"	77	7.60	7.75	81	—	—
"	78	7.75	7.90	82	—	—
Pestvidéki	76	7.35	7.45	76	7.75	7.90
"	77	7.50	7.60	81	—	—
"	78	7.65	7.75	82	—	—
Bánási	76	7.30	7.40	76	7.70	7.85
"	77	7.45	7.55	79	—	—
"	78	7.60	7.70	80	—	—
"	77	7.65	7.75	81	—	—
Bécsiek	76	7.30	7.40	76	—	—
"	77	7.45	7.55	79	—	—
"	78	7.60	7.70	80	—	—
"	76	7.75	7.85	81	—	—

Egyéb gabonanemek	Kilós	50 kilogramm árá	
		K-tól	K-ig
Rozs	uj elsőrendű	70-72	7.- 7.30
"	másrendű	—	0.85 7.-
Árpa	takarányú	0-02	5.80 6.-
"	égetni való	02-04	5.50 6.75
"	sűrtőre való	04-06	— —
Zab	—	30-41	5.80 6.75
Tengeri májusra	bánási	—	4.70 4.80
"	maenomi	—	— —
Repece	káposztai	—	— —
"	bánási	—	— —
Kalcsa	—	—	5.- 5.30

A határidőüzlet folyamán a következő kőteések történetek:

Buza áprilisra 7.57—7.58—7.59—7.60—7.68
 Buza októberre 7.68—7.70
 Rozs áprilisra 7.39—7.40
 Zab áprilisra 5.98—5.96
 Tengeri májusra 4.98
 Repece augusztusra — — — — —

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza áprilisra	7.57	pénz	7.58	árp
Buza októberre	7.71	"	7.72	"
Rozs áprilisra	7.88	"	7.89	"
Zab áprilisra	5.95	"	5.96	"
Tengeri májusra	4.98	"	4.99	"
Repece augusztusra	—	"	—	"

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra	7.58	—	7.59
Buza 1901. októberre	7.68	—	7.69
Rozs áprilisra	7.38	—	7.39
Zab 1901. áprilisra	5.95	—	5.96
Tengeri májusra	4.98	—	4.99
Repece augusztusra	12.75	—	12.95

A budapesti értéktőzsde.

A mai értéktőzsde kedvezően nyitott meg s a vasuti értékek némileg javultak, a nélkül, hogy a változások lényegesebb mérvetekeltőltek volna. A forgalom mindazonáltal igen szerény határok közt mozgott s csak a leglényegesebb értékeket ölelte fel. A helyi piac és járadékok el voltak hanyagolva.

A déli tőzsde magasabb külföldre kedvezőbb irányzatot öltött és magasabban zárult.

Váltak és ércváltók változatlanok.

Az előtőzsde csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 669.50—671.—, Osztrák hitelrészvény 661.25—663.—, Osztrák-Magyar Államvasut 668.—670.— korona.

A déli tőzsde emelkedő irányzatú.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 671.50—673.—, Osztrák hitelrészvény 663.25—664.—, Osztrák-magyar államvasut 670.—671.50. Rimamurányi vasut részvény 458.50—461.—, Közúti vasut 578.—678.50 korona.

Forgalomba került: Koronajáradék 92.35—92.75, Bécsi bizt. 875.—885.—, Viktória malom 315.—320.—, Cukoripar 1895.—1910.—, Adria 459.—461.— korona.

Utőtőzsde. A 4 órai záratok maradt:

Osztrák hitelrészvény 663.50, Magyar hitelrészvény 671.75, Leszámlító bank részvény 419.—, Rimamurányi vasműrészvény 460.—, Osztrák-Magyar államvasut 670.75, Közúti vasut részvény 578.—, Villamos vasut részvény 294.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: luerna magyar 43.—48.—, korona, vörös aprószemű 48.—50.—, korona, vörös erdőlyi —, —, —, korona, vörös bánási —, —, —, korona, középszemű 55.—58.—, korona, nagyszemű 61.—65.—, korona, Disznószir: budapesti: 52.—52.50, korona, vidéki —, —, —, korona, Táblaszalonna: légszűrítelői vidéki 40.50—, —, —, korona, városi 4 darabos 40.50—41.—, korona, 3 darabos 45.—45.50, korona, füstölt —, —, —, korona, Szilva: boszniai, szakos szerinti minőség 14.50—50.—, korona 120 darabos —, —, —, korona, 100 darabos 15.25—15.75, korona, 85 darabos 15.50—16.—, korona, azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 13.75—14.—, korona, 100 darabos 14.75—15.—, korona, 85 darabos 15.50—15.75, korona, Szilvaiz: szlovéniai 18.25—18.60, korona, szerbiai 16.50—17.—, korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén kedvező kínai hírekre megszállt az irányzat.

Déli tőzsdén még tartottak az árfolyamok.

Zárát kedvező Berlinre.

Bécs, január 14. (*Osztrák értékek vártata*) 4%-os aranyjárdék 117.15. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 140.—, Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.20, Magyar keleti vasúti állami kötvény 120.—, Magyar leszámlító- és pénzügybank 420.—, Rimamurányi vasműrészvény 462.50, Magyar koronajárdék 92.20, 4%-os Magyar földtelehm. kötvény —, Magyar hitelbank részvény 670.—, Magyar nyerevény kölcsön sorsjegye 166.75, Kassa-oderbergi vasúti részvény 354.—, Magyar kereskedelmi bank 25.50 Magyar cukoripar, — — — — —

Bécs, január 14. (*Osztrák értékek vártata*) 4-2%-os papírjárdék 98.30, 4%-os osztr. aranyjárdék 117.15, 1860-iki sorsjegye 126.60, Osztrák hitelrészvény 383.—, Angol-osztrák bank 1698.—, Bécsi bankgyűléslet 450.—, Osztrák-magyar bank 1698.—, Déli vasut 109.—, Dunagőzhajózási részvény 735.—, Dohányrészvény 291.—, Császari és királyi arany 11.38, Német bankváltók 117.65, 4-2%-os ezüst járadék 98.15, Osztrák koronajárdék 92.30, 1864-iki sorsjegye 197.50, Osztrák hitelintézet részvény 664.—, Unionbank 537.—, Osztrák Länderbank 406.—, Osztrák-magyar Államvasut 671.—, Elbavölgyi vasut 470.—, Alpesi bányarészvény 430.—, 20 frank, arany 19.15, Londoni váltóár 240.45, Bécsi Tramway Litt B. 240.—, Bécsi Tramway Litt A. 240.—, Lipót kóhó — — — — —

Bécs, január 14. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a záratok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 663.75, Magyar hitelrészvény 671.—, Angol-Osztrák bank 270.—, Bécsi bankgyűléslet 459.—, Union bank 537.—, Länderbank 406.—, Osztrák-magyar államvasut részvény 670.50, Lombard 109.50, Elbavölgyi vasut 471.—, Északmagyar vasut részvény 458.50, Dohányrészvény 292.—, Rimamurányi vasut 462.50, Alpesi bányarészvény 430.50, Májusi járadék 98.30, Magyar koronajárdék 92.20, Török sorsjegyek 104.75, Német birodalmi márká 117.70, Napoleon d'or 19.17.

Külföldi értéktözsde.

Berlin január 14. (Tözsdei tudósítás.) A hatalmak közös jegyzékének...

Berlin, január 14. (Zárlat.) 4 2/10-os papíráradék 98.10. 4/10-os osztrák aranyárjadék 99.75.

Kamburg, január 14. (Zárlat.) 4 2/10-os ezüstárjadék 97.60. 1500. sorsjegy...

Frankfurt, január 14. (Zárlat.) 4 2/10-os papíráradék 98.30. 4/10-os osztrák aranyárjadék 99.60.

Frankfurt, január 14. (A Budapesti Napló tudósításának távirata.) Artoymok január. Esti forgalom...

Frankfurt, január 14. (A Budapesti Napló tudósításának távirata.) Artoymok január. Esti forgalom...

Páris, január 14. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút 4/10-os osztrák aranyárjadék 100.25.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Január 14. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű...

Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) — filléreg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) — filléreg.

Szertéslétszám 1901. január 12. napján volt készlet 31.087 darab. — 1901. január 13. napján felhajtott 919 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Január 14. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dobrodolozó Illés m. kir. pénzügyi szántozott ideiglenes minőségű miniszteri számtiszt, ifj. Saskó Gyula okleveles tanítót...

Pályázatok. Irnoki állásra a mezőkövesdi kir. járásbírósnak febr. 12-ig; adóhivatali ellenőri állásra az antalfi, esetleg más pénzügyigazgatóságokhoz 2 hét alatt; számtiszt állásra a gyulai pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; aljegyzői állásra a soproni kir. törvényszéknél 2 hét alatt.

Napirend.

Napló. Kedd, január 15. — Római kath.: Pál rem. — Protestans: Laskó János. — Görög-orosz: (január 2.) Szilveszter. — Zsidó: Tevah 24. — Nap két 7 óra 29 percenként. — Nyugszik 4 óra 19 percenként. — A hold két délután 2 óra 38 percenként. — Nyugszik délelőtt 11 óra 57 percenként.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 5 órakor. Nemzeti Múzeum. Régiség-tár. — Nyitva délelőtt 9 óratól 1 óráig. Többi társai 1 korona belépődíjjal tekintethetők meg.

Téli küldetés a Múzeumban (utolsó nap) délelőtt 9 óratól délután 4 óráig. Belépődíj 1 korona. A Visszatartottak Szalonya a Klodul-palotában. Nyitva délelőtt 9 óratól este 9-ig. Belépődíj 50 fillér.

Iparművészeti társulat kiállítása zárva. Országos képtár az Akadémiában zárva. Iparművészeti múzeum délelőtt 9 óratól délután 1 óráig. Természettudományi Múzeum nyitva d. e. 9 óratól 12-ig és d. u. 2-5-ig.

Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva délelőtt 9-1 óráig. Földtani múzeum a Stefánia uton, nyitva délelőtt 10 óratól 1 óráig. Belépődíj 1 korona. Közelkedési múzeum zárva. Magyar kereskedelmi múzeum az iparszarnokban d. e. 9-től 2 óráig.

Szabadalmi leltár (Erzsébet-körút 18.) nyitva délelőtt 9-1 óráig. Akadémiai Goethe-szoborja zárva. Múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9-1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3-7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig és délután 3-3-ig.

Iparművészeti múzeum könyvtára nyitva délelőtt 10 óratól 12 óráig és este fél 7-től fél 9-ig.

Magy. kir. statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10 óratól 1-ig.

Magyar kereskedelmi múzeum könyvtára és tudakozó osztálya délelőtt 9 óratól 12-ig és délután 3-6-ig.

Az új országúti kupaállomások és lépcsőháza délelőtt 9 óratól este 6 óráig. Belépődíj 1 korona. Mentőgyűjtemény reggel 8 óratól este 6-ig.

Altkatart a Városházában nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár VII. Kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9-12 óráig és délután 3-6 óráig.

TAJÉKOZTATÓ.

Szénásy, Hoffmann és Társa

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. szám. Bál szonora dus és szép választék raktaft tart gages, tulles és selyemszövetekben. Minték vidékre kívánatra pontosan küldetnek.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, január 14.

A magas nyomás, amelynek centruma Európa közepét borítja, az egész kontinensre kiterjedt, úgy hogy Európa területén depresszió nincs is.

Az idő Európa déli és északi határait kivéve, mindennél száraz és jobbára felhőtlen.

A hideg a nappali órákban gyengült ugyan, de a hőmérséklet ma is nagyobbraest a normális alatt van.

Nálunk Erdélyben és a keleti határon volt még helyenkint havazás, egyebütt az idő száraz és derült.

A hőmérséklet napközben emelkedett, az éjjel pedig sülyedt.

Küldetés: Lényeges változás nem várható.

Vizállás.

Table with columns for location (Jan. 14, 12, 10, 8, 6, 4, 2, 0) and water level (Jan. 14, 12, 10, 8, 6, 4, 2, 0) for various stations like Sándorföld, Tisza, M. Sziget, etc.

Titkos betegségek ellen. Dr. KAJDACSY, v. cs. és k. ezredorvos. Electrotherapial rendelési intézete Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em. A legelhanyagoltabb húgyvesztéseket, leggyorsabb húgyelvezetéseket, bukjakos sebeket, gypbilit, az énterostétiás utóbajait Elgyengült férfierőt 12 orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű Electro-Massage vagy Psychrophor által magömléseket, nsknél fehérfolyást befokondés nékál, a legmarkasabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkorú bünköt következőben beállott ideg és annak utkövetkezőmóképp lévőrebb hátrerebeajokát gyógyít a legújabb gyógyórák szorint alopasan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óratól 4 óráig, este 7-8 óráig. Nőknek egy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várterem. Levelokre díjtalanul azonnal válaszoltunk; esetleg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

A 11033. számú „Berendezés vasúti járművek csuklós csavarkapcsolásának egy útközös kapcsolással való kapcsolására” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal üszököttesített keres, esetleg szabadalmát cladja vagy gyártást engedélyt ad. — Felvilágosítás nyerhető: Kalmár J. mérnöki és szabadalmi irodájában Budapest, VII. Kerepesi-ut 44. Keresztény Ruhaszövetkezet Teréz-körút 46. sz. alatt megnyitott a minden fáradságot, küzdelmet félro tve, a vezetősek arra törekedik, hogy a lehető legjobb kiszolgálásban részesítse a vásárló tagokat. A szövetkezet áruállásában kapható minden cikk, ami nélkülözhetetlen szükségletet képez a háztartásokhoz. — Kapható mindennemű férfi-, női- és gyermek-trudelik. Paplan, vaskon, szövet stb. Előrendel. szabási alkalmasunk, aki a legkényesebb igényeket is kielégíti. Készítünk ruhát és készletet, törzseidre mellőtt szereshetők be az órára árú. Vasárnoki csak tagnak lehet. Tagai az tekintetű, aki legelőbb egy üzemrezt jegyez, melynek 40 koronát tevő árúja vagy egy egyszerre vagy 10, egyenest követő havi 4 koronát részbenben fizethet. Minden tag jelszóval 50 koronát vezet; a hűséghez társulni és kotelés a hűségért öszeg 10% át fizeti, aközvetlen az átlórték törlesztetés. A tagok száma ez idők szerint 741, akik öszesen 1831 hálótársat jegyeztek, melynek értéke részben beidítotték. Támogassuk teljes erőnkkel a „Keresztény Ruhaszövetkezetet”

Női betegségeket, mint egyáltalában kifolyást és méhnyál fel-tulós gyorosan gyógyítja az általam előállított Lysoferrin. Erőn befekondozó por kitűnő hatású belülről és utfehérítőként, anyagokérszúrtaál és anyagokérszúrtaál, valamint minden más tartós női bajnál. 1 doboz ára 4 korona és egy dupla doboz ára 5 korona. Erőmegújító-elixir, hálsában a mai napig utól nem fél szer mindennemű gyönéséget bajoknál, de különösen elgyengült férfiere (impotencia) ellon kitűnő szer, valamint vérszegénység, sápador, ideggyengeség, valamint nők magtalanúságánál és énterostétiás magtalanúságnál. Egy kis üveg ára 5 korona és egy dupla üveg ára 5 korona. Injeccio Lysoferrin és Capsulae Lysoferrin kitűnő szer gonorrhoeás, kifolyásoknál s húgyvesztés-gyulladásnál, még ha elavultak is, gyorsan és biztosan gyógyítják, már néhány befekondozás és Capsulae bevetése elegendő, hogy a leghevesebb folyás megállításra. Egy üveg injeccio Lysoferrin 2 korona és 1 doboz Capsulae 2 kor. Postai megrendelésre gondosan elkészítetnek. — 5 koronát felül megrendelőknél csaknem azonnal nem számítatik. Számos hírlakart van, kiknek felőlbi szerek segítették. Mint egykötő valódián kapható: Erős Aladár gyógyszerárban a Szent Jánoshoz Nagyküttén 6. szám. UJDONSÁG! 7 Jóízű magyar tréfa (uraknak). Óriási nyereség, nagy kereset. Árjegyzék: 1. SZ. 2. SZ. 3. SZ. 4. SZ. 5. SZ. 6. SZ. 7. SZ. 100 db 20 K. 10 K. 4 K. 4 K. 4 K. 4 K. 4 K. Ismétlődőnknek 50% engedmény! Teljes minitakidományt 70 filléért bérmeny küld a Corvina műintézet, Szigetvár.

A 3%-os Magyar Jelzálog-sorsjegyek az e részbeni miniszteri rendeleték értelmében az összes m. kir. állampénztáraknál biztosítékképpen szolgálnak.

3%-os Magyar Jelzálog-sorsjegyek

huzása már január hó 25-én.

Evenként 4 huzás.

Főnyeremény: 200.000, 100.000 korona.

Legkisebb nyeremény 220 korona, és egy nyereményjegy 20 korona értékben.

Ezen sorsjegyeket készpénzért 208 koronával számítjuk vagy,

36 havi részletfizetésre á	7 korona 20 fillér.
24 " " " " " " " " " "	10 " " 20 " "
12 " " " " " " " " " "	10 " " " " " "

Azonnali játékjog az első részlet lefizetése után.

A sorsjegyek 3%-os kamattal az egész befizetési idő tartama alatt a részletly tulajdonosát illetik.

MERCUR

Váltóüzleti Részvénnytársaság
BUDAPEST V. ARANY JÁNOS-UTCA 31.

Gyengeségi állapotok,

(Impotentia) ellen páratlan sikerű gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HORNEVES

hydro-elektrotherapiai rendelő-intézetét

Budapest, VI., Teréz körút 44. I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8—1 ig, d. u. 2—8 ig.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP... PAP... PAP...

1 szeszaljháló vastagság 8 db	1 acél sodrony ágybetét	frt
1 kivethető matraccal	1 tengerifüti matrac	4.50
1 spongy paplan	1 ágytáca	5.30
1 prima	1 kősző	12.00
1 echmir paplan	1 ablak köper függöny	3.00
1 satin	1 tunis	1.50
1 szilves echmir	1 gyapjú	4.50
1 selyem szilves paplan	2 ágy, 1 szeszaljtó burret	5.50
1 fedros selyem atl. papl.	2 " " gyapjú	12.00
1 jó váson paplan lepedő	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 ággy	1 " " " " " "	4.50
1 szellő ággytakaró pokróc.	1 ággytelke I.	0.85
1 gyapjú	1 tapasztr. ággytelke	1.50
1 jó löpököré	1 mtr. jó futósőnyeg	4.40
1 téli pokróc	1 " " miniatúr	0.75
1 szép fal szőnyeg		7.50

GICHNER JÁNOS

paplan, matrac, és kárpitosok gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések postaköltséggel, nem tartozó árak kiküldetésnek, vagy a pénz visszatér.

A 8569. számú

„Differenciál-hengerű gázmotor” törzs

és a 12250. számú

„Kormánymű exploziós gépeken”

című magyar pótszabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttet keres, esetleg szabadalmait eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágosítás nyérhető:

Kalmár J.

mérnöki és szabadalmi irodájában

Budapestben, VII. Kerepesi-ut 44. sz.

Neustein Fülöp Cukrozott hashajtó labdaccai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET labdaccai.)

E pillék hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagotól, az emésztő szervek bajainál legjobban eredményt nyújtó készítmény, fröngőden hashajtók, vértisztítók; egy egyszerűs sem jobb a szeszaljtó-ágy ártalmatlan, mint e pillék a

SZEKSZORULÁS

a legfőbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külléjük végzett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pillutát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tükercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillutát tartalmaz, csak 2 k. 20. óvat!

Utánzóktól különösen óvakodjunk. Kérjük halálrautasítva Neustein Fülöp hashajtó labdaccait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyűnkkel piros-feketé nyomatásban „Szent Lippót” és „Neustein Fülöp” győrszerzés aláírásával van ellátva. A kereskedelmi törvényesleg védett csomagjaink aláírásunkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent Lippóhoz” címzett gyógyszerára
WIEN, I., PLANKENGASSE 6.

Raktár BUDAPESTEN:
Török József gyógyszerár, Király-utca 12.

A ki jó sérkötőt akar, forduljon bizalommal alanti céghez.

Ajánlja kizárólag saját gyártmányú sérkötőt, hasztétőt, agy-nestartót, szuszpenziókat, valamint az összes betegápolásban szükséges kötszereket. Készi minden testreken Orthopedikusok, műlabákat és keszket és minden a sz. k. mába vágó kötszereket. Hivalkozom arra, hogy számos éven át a külföldön, kóránakban, mint sebészeti kötszerek dolgoztam és munkám a legrészletesebbnél a legjobbnak bizonyult. Sívódtó-megrendelésnél kérem a test körmértét és hogy jobb, bal vagy kétoldali sérkötő szükséges. Ára egy oldalra 4 frittől 8 frittig, két oldalra 8 frittől 10 frittig. Kiszállítás egyoldali forrákár valódi francia és angol gummi és hálótárcák különlegesekben, tonaká 120 kettől 6 frittig. Pérdál dr. spongya Szent-Bonpón, toná 4 frittől 6 frittig, Pessarium oclumum (mehéredő, hölgyeknek nélkülözhetetlen, drága 1.50 fritt). Megrendeléseket pontosan eszékeltő a legmagyobb diszkrét mellett!

RADVANYI L.

sebzéselt kötszer-gyáros
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 38.

Olcso butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtos fényezett	30 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	3.50 frt
2 ágy, fényezett	22	1 íróasztal, 3 hókcs	16
1 éjjeli szekrény, fényezett	8	1 hálósoba, matt diófa	100
1 mosdó, 2 ajtos, fényezett	14	1 hálósoba, faragott	130
2 szekrény, 2 ajtos, diófa, matt	30	1 garnitúra crepe- vagy bourette-behuzat	55
2 ágy, magas, diófa, matt	26	1 garnitúra selyem-behuzat	80
1 éjjeli szekrény, diófa, márványtal	8	1 garnitúra plüss-behuzat	80
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, márv.	46	1 szalonasztal	10
1 diván, magas támla szőnyeggel	40	1 consoi márványtal és tükör	26
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	12		

Nagy választék egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.

fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe

Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Schiller

Trigyes színművei.

Fordította: Tomor Ferenc.

Egy-egy kötet ára 1 kor.

I. Wallenstein tábera. A Ploclomniak.

II. Wallenstein halála.

III. Az orléanski szűz.

IV. Stuart Mária.

A messziani menyasszony

Fordította: Várdai Antal

M. K. 43. sz. 30 fill.

Tell Vilmos. Fordította Tomor F. 1 kor. 60 fill.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

CRÈME DE FANCHON

a 3 szív védőjegyvel.

Rögtön frömitő és szépítő arc krém. Legjobb a világon! Ártalmatlan! Szívtalan!

Ki egy 1 K. Hogy egy 2 K. Főraktár: „ORSITS” gyógyszerár, Budapest, Rákóczi-tér 3. Vilekro 20 léter szöböl beki- dözze m. frank.

Gyors- és teherárak házhoz szállítása.

A magyar kir. államasvautok a vasuti ülésszabályzat 68. §-a alapján már évekkel ezelőtt engedélyezte azon utazóknak, hogy a budapest-józsefvárosi, budapest-nyugoti és budapest-dunaparti teherpályaudvarokra kétszáz kilogramm súlyú tárgyakat a vasúttal vagy a budapest-józsefvárosi fuvarossal házhoz, — illetve a feladandó árakat a lakásokból a vasúti részre szállítsák, ha a címzett a Duna balpartján a IV—IX. kerületben vagy a tisztviselői körzetben lakik.

Egyesek azonban szerződött fuvarossal vagy a vasúttal a Budapestben átmenő és azon Budapestre helyben rendelt árukat is, melynek elvezetése a vasútra bízott; egyuttal a külföldről érkező — házhoz szállított — szállítványok átvételére is árgyalakoztatást kértek és ezen megfizetési által állapítják ki.

Ugyanezzel terhelt Budapestben a Duna jobbpartján lakó felv. házhoz szállított tárgyakkal egyszerű irásbeli megrendelésre is lehet eljárni.

A házhoz való elszállítás díjak a következők:

- a) gyorsrakúrt: 30 kg. súlyig — — — 30 fillér
- 10 kg. — — — — — 40
- 25 kg.-on felül 50 kg.-ig 50
- 50 kg.-on felül minden megrendelés 50 kg. 40
- b) bérletre: 20 kg. — — — — 40 fillér
- 50 kg.-on felül minden megrendelés 50 kg. 30

A szállítványok az árut a lakás vagy üzlethelyiség azon részére tartásba állítani, mely e célra nem kijelölve van.

Ha a címzett az áru befürarozási idején lakásán nincs, a másodszor, esetleg többször is meg kell jelölni a tartásba állításra illeték nem számítandó fel.

Ha azonban címzett a fuvarlevélben kijelölt helyen nem találhatók, a tartásba állítás helyét csak a bejelentési hivatal után lehet megadni, a rendez fuvarozási díjon kívül még 10 krajczár felmond.

Ha címzett az áru átvételét megtagadja, vagy azt a városnak más, nem a fuvarlevélben megjelölt helyre küldi, a visszatér. uti való elszállítás, vagy más helyre való szállítást a díjazásbászor illeték újból fel számítható.

A megjelölt panaszok a budapest-jóbparti üzlethezbe meg-juttatandók.

1000 és 1000 ember!!

fatal és öreg, közzöni visszanyert erejét és egészségét Dr. Müller főtörzsorvos világhírű jónak elismert regenerációs készítményének. Kiválókép jónak bizonyult azon emberek az idegzetlenség, ifjúkor bűnök és kiáspozások következtében előállt idegzetlenség, magömlés, a kezök és lábák ideges reszketése, gerincvelő bajok, hátrólanság, felelemerés, kedélylehangyoltság, ideges fejtájs, migraán, kiválókép pedig férfai gyengeség (impotentia) és minden ebből folyó gyengeségi állapotban. A gyógyhatás már rövid idő alatt beáll a Bécson V.3. Wimmergasse 32. szám alatt levő Szent-György gyógyszerártól való Dr. Müller főtörzsorvos-főgyógyászati készítmények kövötközésben. Ára kimerítő orvosi használati utasítással együtt 8 fritt 10 kr., postán 25 koroná több. Ugyanott kaphatók Dr. Müller főtörzsorvos-főgyógyászati készítmények, melyek a nagyos minden lényiségét (kránk) frömitik, mint például (tehér folyás) pár nap alatt gyógyítják. Ára kimerítő orvosi utasítással Nr. I. u. j. bajokra I. fritt 60 kr., Nr. II. régi folyásra 2 fritt 50 kr., postán 25 koroná több, portó nélkül. — Csak valódi, a bécsi Szent-György gyógyszerártól való készítmények kéréndők.

BUDAPEST,
Török József gyógyszerárban,
Király-utca 12. szám.

1066/900. cin. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Az Erzsébet-nőiskola elhelyezésére szolgáló, Budapest VII. ker. István-ut és Hermina-ut sarkán emelendő épület építése alkalmával teljesítendő, összesen 762128 korona és 76 fillérral előírt nyújtott föld-, kömüves, ölhelyező-, kőfaragó-, szobrász-, vas-, ács-, cserépfedő-, bádogos-, burkoló-, padozati-, asztalos-, lakatos-, mázóló-, üveges-, kárpitos-, szobafestő-, kályhás-, vízvezeték-, csatorna- és légszab-berendezési munkák elkészítése, illetőleg szállítása iránt a következő feltételek mellett, nyilvános árlejtési hirdetmény.

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, vagy vállalkozók, kik üzletiük gyakorlására hatóság engedélyvel bírnak.
2. Ajánlat az összes munkákra, egyes munkacsoportokra vagy pedig egyenként külön-külön tehető.
3. A munkákra vonatkozó munkajegyzék és ajánlati minták, vállalkozók rendelkezésére bocsátatnak és kötelesek abba egységeiket beiktatni, a végösszeget pedig egy számgjeggyel, mint be-tükkel kiírni. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltatott eredeti irvek té- tetnek.
4. Később érkezett, távirati uton küldött, vagy pedig utónáljának figyelembe nem vétetnek.
5. Az 50 korá bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb

f. évi február hó 25-én, déli 1 óráig

a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédnivali főigazgatójánál (V. Hold-u. 8. számú nyujtakodó be.

6. A beadott ajánlatok a vallás- és közokt. m. kir. miniszterium kebelében folyó évi február 26-án, déli 11 órakor V., Vadász-utca 33. III. 13. nyilvánosan felbontatnak.

7. Tartozék ajánlattevő vállalkozók az általános feltételek 6. §-a szerint az ajánlati összeg 5 száza létkénn megfelelő bátmánpónt az ott körülírt módozatok és kikötések mellett a budapesti IX. ker. m. kir. állampénztárnál az ajánlat benyújtása előtt letenni s az arról szóló nyugtát az ajánlattevő csatolni. Az ajánlattevő készpénz vagy értékpapír bátmánpóntul nem csatolható.

8. Fentartja magának a vallás- és közoktatásügyi miniszter azon jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül, a jutányosság szem elől tartása mellett a munka kivételével és végrehajtásával az a vállalkozót bízza meg, ki a jól és helyesen készített munkák teljesítése iránt, már eleve is legfőbb biztosítókot nyujtani képes.

A munkák a beépítendő terület átengedésének törvényhozásilag történt jóváhagyása után kezdendők meg.

9. A munkákra vonatkozó általános különleges feltételek és tervek Herzegyi Zsigmond és Baumgarten Sándor építészeknél (Budapest, VIII. Köztelmei-ut 4. sz.) naponta d. u. 4—6 óra között megtekinthetők, ugyanott fognak az ajánlati minták és munkajegyzék a jelentkező vállalkozóknak kiszol-gatni.

Budapestben, 1901. évi január hó 12-én.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertel.

GUMMI- és hálótárcák különlegességek. Valódi francia és angol gyártmányú, teljesen biztos és ártalmatlan. Tucatja: 1., 2., 3., 4., 5. forintért. Pénz- és gumu omlak- vum 1.50 frittől 2.50 frittig.

Magyar Orvosi Múszertárban
Budapest, Kerepesi-ut 32.
A Rokus kórházánl szembe-
Arjegyzék ingyen, zárt börtökben.
10 frittly megrendelési díj 20% engedmény.

A 11041. számú

„Eljárás műtrágya előállítására”

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttet keres, esetleg szabadalmait eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágosítás nyérhető:

Kalmár J.

mérnöki és szabadalmi irodájában

Budapestben, VII. Kerepesi-ut 44. sz.

RNVRTEK

Minden sz egyszeri beiktatsa nonpareille betkbl 4 fill. Vastagabb betkbl 6 fill.

A hirdetekre dijmentesen ad felvilgosits a kiadhivatal: Jzsef-krt 18. szm.

Levbeli tudakozdsra ingyen adunk felvilgositst, csak a vlaszra szksges bveletet kell mellkelni.

Tudakozdsoknl a hirdetes szmt a kiadhivatalal mindig kzlni kell.

PR HIRDETEKEKET

- Brener vresek** dohnyfsdje, Terz-krt 84. szm alatt.
- Eggenmann Mr** gyrssnyomda, IV. ker., Kry-krt 2. szm.
- Franke Pl** knyvkereskeds, IV. ker. Csry-krt 4. szm.
- Kosovh Lajos-utca, Kry-krt 2. szm.**
- Jambrikovits** dohnyfsdje, erestrt 50. (Takarkrt 49.)
- Eckstein Ernt** hirdetes iroda, V. ker., Frd-utca 4. szm.
- Fischer J. D.** hirdetes iroda, IV. Zlrs-utca 7. szm.
- Goldberger A. V.** hirdetes iroda, IV. ker., Vaci-utca 9. szm.
- Haasenstein s Vogler** hirdetes iroda, V. ker. Dorottya-utca 9. szm.
- Leopold Gyula** hirdetes iroda, VII. Erzsbet-krt 84.
- Mose Rudolf** hirdetes iroda, VII. ker., Kry-krt 9. szm.
- Mezei Antal** hirdetes irodja, V. Gisella-ter (Haas-palota).
- Schwarz Jzsef** hirdetes iroda, V. ker., Marokli-utca 4. szm.
- Tenczer Gyula** hirdetes iroda, IV. ker., Szrtrt 8. szm.
- Sikray Samu** hirdetes irodja, Budapest, Vaci-krt 3.
- Kudernag Rozla** dohnyfsdje, VIII. ker., Mzeum-krt 18. szm.
- f. Nagel Ott** knyvkeresked, Mzeum-krt 2. szm. (Nemzeti sznhz brs).
- Nemesek A. J.** hirdetes irodja, Pestsrt 24. szm.
- Rohonczi Ilona** dohnyfsdje, Andssy-ut 28. szm.
- Sznt Mr** dohnyfsdje, IV. Kzsrt-utca 14. szm.
- Szrny V.** dohnyfsdje, VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szm.
- Toldi Lajos** dohnyfsdje, II. ker., 39-utca 2. szm. alt.
- Zipser s Knig** dohnyfsdje, Andssy-ut 2. szm. alt.
- Benda Jzseft** Andssy-ut 28.
- Blockner J.** hirdetes iroda, IV. ker., Sb-utca 8. szm.
- Deutch Miksat** Andssy-ut 3.
- Weitzenfeld Jakab**, Kirly-utca 1.
- Goldgruber Mr** dohnyfsdje, Buda II. Frd-ut 17. szm.

KERESLET.

Mvt s egyes gepirn, ak a kereskedelmi szakintzlmot is vgezte, foglalkozs keres rt, vagy grt rzdn. esetleg ksrtzdn. Szkelyn ignyek, ktrd munka. Cim: Kssrt-utca 4. I. em. 12. szm. Vteln is szveln vllals illt. 3479

Trs

300 fill. keresetk, hol havonta 10 fill. biztos jvedelme van, pnz teljs biztoss. Istvn-ut 18a. II. 14 3677

Francia bounesuperioure

kzmunkkban, gr-s ruhafaragsban jrtas, 180 fill. fizets, utktz megterjedt franciagrsd. 2. szm. szrtzd illt keres. Pflafer Franc gyrsgkstl lt Budapest, Jzsef-krt 2. I. em. Ugyant lesz teljs elszrd illt keres. gyerekek mell, ki nem ll beszl s zongorizt, 300 fill. r fizets. 3536

Els

grammatika s kt elemi tanulsk, azonnal eredeti kerek. Idgen nyelv vagy begd oktatsra rk elnyben rszol. Dr. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Ugyes massense

(diplomas) keresetk. Csak olyan pályzs az alland rtzd. Dr. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Intelligens hlyg.

4-600 korona. rdkt. pnzrtzd illt keres. Dr. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Egyszeri

rtzd illt keres. ki bkelets szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

ptelis rajzol.

ki a topogrf fts-s alkalmazsokban is jrtas, alkalmazs keres. M. J. VII. Dob-utca 29. 3542.

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Kerkprt

vessz, szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Egy kszett

vasszerkezetezd ki a frdsokban rszol illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Hzndokn illst

keres 12-600 korona biztoss. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

vdkps

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Egy

kereskedelmi rggett fiatal leny, ki a gepirsban jrtas, szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Szrrs

intelligens s tisztessges tanrsa vllals illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Megbzhat

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Egy

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal vgy n,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer-

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fiatal leny,

rtzd illt keres. Szkelyn. Mds, Torontal megye. 3068

Fszer